

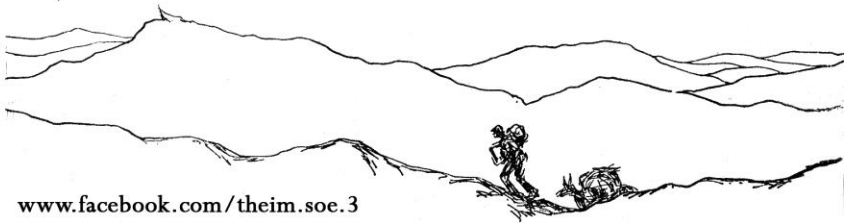
ပန်းချီခါးသုတ်
ပန်းချီဖောင်ငွေထွန်း

www.facebook.com/NyisayEbookCreator

www.nyisay.com

ပန်းချီခန်းသား ပန်းချီဆောင်ရွက်ရန်

www.facebook.com/theim.soe.3

၂

စာအုပ်လျှောက်နံပါတ်

ပန်းချီမာတိကာ

ပန်းချီသည်စိတ်၏အစာ

ပထမဦးဆုံးပန်းချီခရီးသည်

အခန်း ၁ ပဲခူး

ဟင်္သာနှစ်ကောင်

စိန်သာလျောင်း

ရွှေမော်ဓော

ရွှေသာလျောင်း

မဟာစေတီ

ကျိုက်ပွန်

ပဲခူးကြီးတံတား

အခန်း ၂ မန္တလေး

မြေကြီးနှစ်ကောင်

ဈေးချိုနာရီစင်

၁	မန္တလေးတက္ကသိုလ်	၄၁
၂၅	မြို့ရိုးနှင့်မန်းတောင်	၄၂
	မင်္ဂလာတံတား	၄၃
၂၉	ကျော်ဟိုးတံခါးဖောက်	၄၄
၃၁	စွယ်တော်စင်	၄၅
၃၂	မင်းတုန်းမင်းအုတ်ဂူ	၄၆
၃၃	နန်းတော်အုတ်ခုံ	၄၇
၃၄	ဗဟိုရံစည်စင်	၄၈
၃၆	မန်းတောင်နှင့်သုဓမ္မာဇရပ်	၄၉
၃၈	ဗျာဒိတ်ပေးရပ်တော်မူ	၅၀
	ကျောက်တော်ကြီး	၅၁
	စန္ဒာမုနိ	၅၂
၃၉	ကုသိုလ်တော်	၅၄
၄၀	အတုမရှိကျောင်း	၅၅

ရွှေနှန်းတော်ကျောင်း
ကင်းဝန်မင်းကြီးဂူ
ရွှေအင်ပင်ကျောင်း
မဟာမြတ်မုနိ

အခန်း ၃ အမရပူရ
ဘိုးတော်ဘုရားအုတ်ဂူ
ဦးပိန်တံတား
ကျောက်တော်ကြီး
ပုထိုးတော်ကြီး
ကြက်နှစ်နှန်း

အခန်း ၄ အင်းဝ
နှန်းမြင့်ဗဟိုရံစင်
မဟာအောင်မြေဘုံစံကျောင်း

အခန်း ၅ စစ်ကိုင်း
ကောင်းမှုတော်
ထူပါရုံ
ဆင်များရှင်

၅၆	စစ်ကိုင်းတောင်(လွမ်းစေတီ-ဆွမ်းဦးပုညရှင်)	၇၃
၅၇	စစ်ကိုင်းဦးဘိုးသင်း	၇၄
၅၈	အခန်း ၆ မင်းကွန်း	
၅၈	မင်းကွန်းခေါင်းလောင်းကြီး	၇၄
	မင်းကွန်းဘုရားကြီး	၇၆
၆၀	မင်းကွန်းခြင်္သေ့ကြီး	၇၇
၆၁	အခန်း ၇ မေမြို့	
၆၂	မေမြို့(ပြင်ဦးလွင်)	၇၈
၆၃	အခန်း ၈ နဂါးတောင်တန်း	
၆၃	ချင်းတွင်းမြစ်	၈၀
	ခန္တီးလေယာဉ်ကွင်း	၈၁
၆၅	ခန္တီးရှမ်းအမျိုးသမီး	၈၂
၆၆	နဂါးအမျိုးသမီး	၈၂
	ညီစေညာစေ	၈၅
၆၈	မောင်ရှင်လောင်း	၈၆
၇၀	ရှင်လောင်းလွင်္ဂပူ	၈၇
၇၁	ရှင်လောင်းတား	၈၇

ဆင်သေရွာ
ဆင်သေတရုပ်တန်း
ကျူးကျော်တရုပ်ဖြူ
နာဂခရီးသည်
လောင်ဆောက်ရွာ
တောင်ပေါ်ပန်း
ဟတ္ထိရွာ
အုန်းမောင်း
အောင်ပွဲ၏အမှတ်အသား
နာဂအိမ်ရှင်မ
တောင်ယာသစ်သို့
လုံငေါက်ရွာ
တောင်ယာတဲ
နာဂသင်္ကေတ
နောက်လော်ရွာ
ပုံညိုနာဂ
အုန်းမောင်းသံ
ပန်းရွာ၏ ခန်းမ
တောင်ကျရေ

၀၈ ဟေ့ကွန်ချောင်းဆုံ ၁၀၆
၀၉ အပျိုလူပျို-ပန် ၁၀၇
၉၀ ပန်းစုပေါင်းခန်းမ ၁၀၈
၉၁ ခေါင်ရည်ချို ၁၀၉
၉၁ တည်ငြိမ်ချောလှ နာဂမ ၁၁၁
၉၂ လေသာတောင် ၁၁၂
၉၃ ဆတ်သေရွာသူ ၁၁၃
၉၄ ကယ်ဝါးခွေး ၁၁၅
၉၅ တောင်ကြားတံတား ၁၁၅
၉၆ တောသစ်ရွာ ၁၁၇
၉၇ စစ်သူရဲကောင်း ၁၁၈
၉၈ ထန်ပါကွေ့ရွာ ၁၂၀
၉၉ ဝါဖတ်ခိုင်းငင့် ၁၂၁
၉၉ တညူငန်းရွာ ၁၂၃
၁၀၀ နာဂရွာသူကြီး ၁၂၃
၁၀၁ မီးလင်းဖို ၁၂၅
၁၀၂ နန်းစလိမ်ချောင်းဆုံရွာ ၁၂၆
၁၀၄ နာဂလူငယ် ၁၂၇
၁၀၅ အောင်ပွဲပြန် ၁၂၇

အခန်း ၉ မြောက်ပိုင်းရှမ်းပြည်

ရေပူစမ်း

လွယ်ကျယ်

ပွဲခင်းဈေး

သကျမာရဇိန်အောင်တော်မူစေတီ

ပန်းပန်တပွင့်

ငါးရက်တဈေး

အရက်ဈေး

၁၂၉ အခန်း ၁၀ ပူတာအိုအထက် ကချင်ပြည်နယ်ခြား ၁၃၅

၁၃၀ မုချမ်းဘော့နယ်ခြား ၁၃၇

၁၃၂ အခန်း ၁၁ မဟာရန်ကုန်

၁၃၃ အမျိုးသားစီးပွားရေးသို့ ၁၄၃

ပန်းချီသည်စိတ်၏အစာ

ရန်ကုန်ဘေ့

ပန်းချီ မောင်ငွေထွန်းထံမှ စာတစောင်ရသည်။

မိမိသည် စာအုပ်ထုတ်ဝေရန် မှတ်ပုံတင်ရသဖြင့် ပန်းချီနှင့် ပတ်သက်သည့် စာအုပ်များ ထုတ်ဝေမည် ဖြစ်ကြောင်း။ မိမိ ပထမဆုံး ထုတ်ဝေမည့်စာအုပ်သည် မိမိ၏ ခရီးသွားမှတ်တမ်းများဖြစ်ကြောင်း။ ထိုမှတ်တမ်းသည် ဦးလေးနှင့်အတူ လပေါင်းများစွာ ခရီးသွားကြစဉ်က ရေးဆွဲခဲ့သည့်ပုံတို့ အများဆုံးပါလျက်ရှိသောကြောင့်၊ ပန်းချီရေးသူလည်းဖြစ်၊ စာရေးသူလည်းဖြစ်၊ အတူခရီးသွားလာ ရေးဆွဲခဲ့ဘူးသူလည်း ဖြစ်သော ဦးလေး၏ အမှာကို အထူးလိုလားလျက်ရှိကြောင်း၊ စသည်-စသည်တို့ ဖြစ်၏။

မောင်ငွေထွန်း၏စာကို ဖတ်ပြီးလျှင် စာရေးသူက ပြုံးမိ၏။ ထို့နောက် သနားမိ၏။

အင်း...ရေးရပေတော့မည်။

ရေးမည်ဆိုက အခြေအမြစ်ကစ ရေးရပေမည်။

အနုပညာသည် အမျိုးအစားတို့အထဲ၌ ပန်းချီ အနုပညာတို့သည်၊ လုပ်ငန်းအရ နိုင်ငံရေးနှင့် အလှမ်းကွာလွန်းစွာ ရပ်တည် လုပ်ဆောင်ကြရသည်။

ပန်းချီ အနုပညာသည် ပန်းပုပညာသည်တို့နှင့် နှိုင်းစာလျှင် သဘင်ပညာသည် စာရေးဖွဲ့သူ ပညာသည်တို့သည် နိုင်ငံရေးတို့နှင့် ပို၍ နီးစပ်ကြသည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် နီးကပ်စွာ ရပ်တည် လှုပ်ရှားကြရသော ပညာသည်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ထိုအခါ သဘင်ပညာသည်နှင့် စာရေးဖွဲ့သူ ပညာသည်တို့သည် အများသော ပြည်သူ လူတန်းစား အားလုံးတို့ထက်၎င်း၊ ပန်းချီ-ပန်းပု အနုပညာသည်တို့ထက်၎င်း၊ နိုင်ငံရေးကို ပို၍ နားလည်ကြသည်။ နိုင်ငံရေး၌ အဝါးဝကြသည်။ အချို့ နိုင်ငံရေး၌ အမြီးပေါက်နေသည့် ဂျပိုးကြီးများပင် ဖြစ်နေကြသည်။

ဤ၌လည်း သဘင်သည်နှင့် စာရေးဖွဲ့သူတို့ ခြားနားချက် ရှိကြပါသေးသည်။

သဘင် အနုပညာသည်တို့သည် ကျော်ကြားမှုနှင့် ပရိသတ် အားပေးအားမြှောက် ခံရမှုတို့ အတွက် မိမိတို့၏ ပင်ကိုယ် အရည်အသွေး အပေါ်၌သာ တည်နေမှု ရှိကြရသော်လည်း....

ထိုအနုပညာသည်တို့သည်၊ သမိုင်းအဆက်ဆက်ကတည်းက နိုင်ငံရေး-အုပ်ချုပ်ရေးတို့၌ တံခိုးဩဇာရှိသူ အုပ်စိုးသူတို့၏ အခိုင်းခံအဖြစ် အကြိုက်ကိုသာ လိုက်ပါပြုလုပ်ရလေ့ရှိ၏။

အကယ်၍ အုပ်စိုးသူတို့က ထိုသူတို့အား အရူးကဲ့သို့၎င်း၊ ကလေးကဲ့သို့၎င်း၊ သဘောထား၍ ခွင့်လွှတ်ပါသည်ဆိုပါမှ....

ထိုသူတို့သည် ဖွဲ့ကြည့်ပရိသတ်တို့က အလွန် ပြောချင်နေကြပါလျက်၊ မပြောဝံ့၍ အောင့်ထားရသည့် စကားများ၊ အဖြစ်သနစ်များကို အပြစ်မဖြစ်လေအောင် ကျေ ရှောင်လျက်၊ ပရိသတ်ကြီးအလည်၌ ပြောချပြလိုက်မှုမျိုးဖြင့် အုပ်ချုပ်သူ တံခိုးအာဏာရှင်တို့အား လက်ဖြင့်ထောက်ပြလိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်စေ သိစေမှုမျိုးသာ အနည်းအကျဉ်း ရှိခဲ့ဘူးကြသည်။ သဘင်သည်တို့ အနေဖြင့် ဤမျှသာ ရှိခဲ့ကြသည်။

စာရေးဖွဲ့သူတို့အနေဖြင့်လည်း ဤနည်းနှင့် ဖြစ်ခဲ့ ရှိခဲ့ရပါသည်ဟု ဆိုလိုက် ဆိုနိုင်သော်လည်း စင်စစ် မတူကြပါ။

သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်မင်းတရားကြီးများ လက်ထက်ကပင် ဘုရင်ကို မြှောက်ထိုးပင့်ကော် ပြုလုပ်၍....

မဟာဗြဟ္မေ လျှာကုဋေဖြင့်၊ ဆန်းနေဂိုဏ်းညီ ဂါထာစီ၍....အရှင်၏ တကယ့်ဘုန်းတော်ဂုဏ်တော်တို့ကို ချီးကျူးသောကံထားသည့်တိုင် ကုန်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါဟု ဆိုစေဦး....

ဝိဇယပြဇာတ်ကဲ့သို့သော ပြဇာတ်မျိုးဖြင့် ဘုရင်ကို လက်ညှိုးထိုး ပြ၏။ ရေသည် ပြဇာတ်ကဲ့သို့သော ပြဇာတ်မျိုးဖြင့် ဘုရင်အပေါ်၌ ဆရာလုပ်၏။ သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်တို့၏ လက်ထက်၌ပင် စာရေးဖွဲ့ကြသူတို့၌ ဤသို့သော 'လူလယ်' ပြုလုပ်မှုမျိုး များစွာ ရှိခဲ့ကြ၏။

သက်ဦးဆံပိုင်ခေတ်မှ လွတ်မြောက်၍ နယ်ချဲ့သမားတို့၏ သွေးစုတ်မှု လက်အောက်သို့ ရောက်ကြသော အခါ၊ စာရေးဖွဲ့သူ အနုပညာသည်တို့သည် ခတ်ပြောင်ပြောင်ပင် လမ်းနှစ်သွယ်ခဲ့၍ ရေးသားလာကြသည်။ တလမ်းသည် နိုင်ငံရေး ဖြစ်၍၊ တလမ်းသည် ဇိမ်ခံစာပေ ရေးသားရေး ဖြစ်သည်။

ဤနေရာ၌ ဇိမ်ခံစာပေ ဖြစ်သည်ဆိုသဖြင့် စာရေးသူတို့က စိတ်ဆိုးကြမည်လား မသိ၊ အမှန်မှာ အနုပညာရပ် မှန်သမျှတို့သည်၊ ဇိမ်ခံပစ္စည်းတို့ကို ဖန်တီးကြရသည့် ပညာရပ်တွေချည်း ဖြစ်ကြပါသည်။

လူတစ်စုံတယောက်သည် အမျိုးသား သီချင်းတပုဒ်ကို ကြားရခြင်းအားဖြင့် ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်း၊ ရင်တလှမ်လှမ်ခနဲခြင်း၊ တကိုယ်လုံး သွေးပူလျက် မျက်နှာနီခြင်း၊ ချွေးစို့ခြင်းတို့ဖြစ်လာရသည်ဆိုအံ့။ ထိုသီချင်းသည် ဇာတိမာန်-ဇာတိသွေး တက်ကြွလာသည့် သီချင်းတပုဒ် ဖြစ်၏။ ဥဿမဒ္ဒာယိဘာဝမြောက်သောကြောင့် ကြားရသူတို့အား ဝိရသ-ဟု ခေါ်သော ဇိမ်ခံစရာအရသာမျိုးပေါ်စေသည့်သီချင်းဖြစ်၏။ တီးလုံးဖြစ်၏။ ထိုသို့မဖြစ်က ရသာပျက်၏။ ရသာပျက်က ဇိမ်ပျက်၏။ ဇိမ်ပစ္စည်း မဖြစ်လာ။

အနုပညာ၌ ဇိမ်ပစ္စည်း မဖြစ်လာက အနုပညာ မဖြစ်လာ။

ဤဇိမ်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှု ပညာရပ်တို့၌ စာရေးဖွဲ့ခြင်း ပညာရပ်သည်၊ နိုင်ငံရေး-အုပ်ချုပ်ရေး စသည်တို့နှင့် အလွန် နီးကပ်စွာ လုပ်ဆောင်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ဦးဆံပိုင် စနစ်အောက်မှ လွတ်မြောက်၍ နယ်ချဲ့သမားတို့၏ သွေးစုတ်ခေတ် လက်အောက်သို့ ရောက်လာကြသောအခါ

နိုင်ငံရေးစာပေကို၎င်း၊ ဇိမ်စာပေကို၎င်း၊ နိုင်ငံရေးနှင့် ဇိမ် စာပေကို ပေါင်းစပ်၍သော်၎င်း ရေးဖွဲ့လာကြ၏။ စာရေးသူတို့ အစဉ်လေးစားခဲ့သော အချို့ဆရာကြီးတို့ကမူ၊ နိုင်ငံရေးအစား ပိုမို သိက္ခာရှိ၍ ပိုမို ကျယ်ပြန့်သော လူမှုရေးတို့ကို၎င်း၊ လူမှုရေးနှင့် ဇိမ်စာပေတို့ကို၎င်း ပေါင်းစပ်၍ ရေးဖွဲ့တတ်ကြ၏။

ဤသည်ကို ဖော်ပြနေသည်မှာ စာရေးဖွဲ့မှု အနုပညာသည်၊ နိုင်ငံရေးနှင့် မည်မျှ နီးစပ်ပါသည်ဆိုသည့် အကြောင်းကို အခိုင်အလုံ ပေါ်ပြလိမ့် ဖြစ်၏။

ကျနော်တို့ မျက်မှောက်ခေတ် နိုင်ငံရေးသမိုင်းကို ပြန်ကြည့်ကြပါစို့။

ဘကြီးဘဲဖေ၊ ကွယ်လွန်သူသမတကြီး ဦးချစ်လှိုင်၊ ဦးစု(ထိုသမတကြီးများကား အင်္ဂလိပ်လက်အောက်၌ပင် လူထုက မိမိတို့သဘောအတိုင်းအတင်း သမတဘွဲ့ပေးထားခြင်း ခံရသူများ ဖြစ်သည်။) ဂဠုန်ဦးစော၊ ဒေါက်တာဘမော်၊ အားလုံးနိုင်ငံရေး ‘စာရေးသူ’များဖြစ်ကြ၏။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် အိုးဝေ မဂ္ဂဇင်း၊ စာတည်းချုပ်ဟောင်း ဖြစ်၏။ ကိုယ်တိုင်ရေးသော စာတွေများလှ၏။ ဦးဗဆွေကြီးသည် ‘ကက်သလိန်း’ ဝက်ထော်’ ဟူသော နာမည်ကြီး ‘သရော်’စာပေ၊ ပြောက်ကျားတိုက်နည်း ဟူသော နိုင်ငံရေးစာပေတို့ကို ရေးခဲ့သူ ဖြစ်၏။ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနုကား ဗမာပြည်၌ သာမက၊ ကမ္ဘာကပါ သိလာရသော စာရေးဖွဲ့သူ ဖြစ်၏။ သခင်ကို စတင်ခဲ့သော နိုင်ငံရေးသမားဟောင်းကြီးတဦးဖြစ်သူ ဆရာကြီး သခင်ဗသောင်းကား လူတိုင်သိ စာပေသမားကြီးပါတည်း။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနေဝင်းကို ကြည့်ပါဦး။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်၌ သခင်တွေ့ ဝုန်းကနဲ ပေါ်လာကြကာ အခြား နိုင်ငံရေး အဖွဲ့အစည်းတို့နှင့် ယှဉ်ပြိုင်လျက်၊ မြူရှူးကောက်ပုံ စသည်တို့၌ ဝင်ရောက် အရေးခံကြစဉ်က ကိုယ်တိုင်ထုတ်ဝေသူ၊ ကိုယ်တိုင်စာတည်းချုပ်၊ ကိုယ်တိုင် သတင်းထောက် ပြုလုပ်လျက်၊ နယ်ချဲ့သမားနှင့် တကွအခြားသော အတိုက်အခံ အဖွဲ့တို့ကိုပါ ခွဲဆဲလာခဲ့သော နိုင်ငံရေး ‘စာရေးသူ’ သတင်းစာ ဆရာတဦး ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနု၏ မြေတောင်မြှောက်ပေးခဲ့မှုဖြင့် စာပေလောက၌ ထင်ပေါ် ကျော်ကြား လာခဲ့ရသော စာရေးဖွဲ့သူ ဦးသိန်းဖေမြင့် အကြောင်းကိုကား ထုတ်ပေါ် ရှင်းလင်းပြရန်ပင် မလို။ သို့သော် ဦးသိန်းဖေမြင့်သည်လည်း ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဦးနုကဲ့သို့ပင် ဇိမ်စာပေနှင့် နိုင်ငံရေးစာပေ နှစ်မျိုးလုံးကို ရေးသူဖြစ်၏။ သခင်သန်းထွန်းလည်း ထိုနှစ်မျိုးလုံးရေးသည့် အမျိုးအစား၌ပါ၏။ သခင်သန်းထွန်း၏ ‘စကား လက်ဆောင်’သည် ဖတ်သူတိုင်းတို့၏ မျက်နှာ၌ အပြုံးပန်းကို ပွင့်လာစေသည့် ခေတ်သစ် စာပေ လောကကို တုန်လှုပ်သွားစေသော သရော်စာကောင်းတခု ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ တယောသံဖြင့် အလွမ်းကို ဖွဲ့နိုင်လွန်းလှသော အနုပညာရှင် သခင်စိုးမူကား နိုင်ငံရေး စာရေးဖွဲ့သူ သက်သက်သာ ဖြစ်လေသည်။

ဤသည်တို့ကိုကြည့်လျှင် စာရေးဖွဲ့မှု အနုပညာ၏ အလုပ်ဆက်ဆံရေးသည်၊ လူမှုရေး-နိုင်ငံရေး တို့၌ အကျိုးဝင်ကြောင်း တွေ့ကြ သိကြပေလိမ့်မည်။

ပန်းချီရေးဆွဲမှု အနုပညာကား ထိုသို့မဟုတ်ပါ။ ပန်းချီရေးဆွဲမှုသည် လူအများတို့နှင့် ဆက်ဆံရသော လူမှုပန်းချီရေးဆွဲခြင်း အတတ်နှင့် လူအများတို့နှင့် ဆက်ဆံရန် မလိုသော သီးသန့် ဇိမ်ခံပစ္စည်း ထုတ်လုပ်သည့် ပန်းချီရေးဆွဲခြင်း အတတ်နှစ်မျိုး ရှိသည်။

ထိုနှစ်မျိုးအနက် လူအများတို့နှင့် ဆက်ဆံရသော ပန်းချီရေးဆွဲခြင်း အတတ်တွင် လူထုအား သွေး ဆောင် ကြော်ငြာရသော (ဝါ) ဝါဒဖြန့်ရသော ကြော်ငြာရေးဆွဲခြင်းအတတ်၊ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတို့၌ လူတို့ လူချင်တပ်မက်လာအောင် ရေးခြယ်ရသော အလှအပရေးခြယ်မှုအတတ်၊ လူသုံးကုန်ပစ္စည်း ဖန်တီးရသော ပုံစံ ထုတ်လုပ်ခြင်းအတတ် စသည်တို့ ပါရှိသည်။ ဇိမ်ခံ ပန်းချီ၊ သို့မဟုတ် ရသပန်းချီရေးဆွဲခြင်းကား ထိုသို့မဟုတ်။

သဘာဝ၌ မြင်သော အရာအကြောင်းတို့ကို ပန်းချီရေးဆွဲသူက မြင်လိုက်ရသဖြင့် မိမိ၏ရင်၌ ပေါ် လာသည့် ခံစားရချက်ကို ပုံပန်းဆေးဆောင်တို့ဖြင့် အမိအရ ဖမ်းလီ ရေးဆွဲထားလိုက်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။

လူအများတို့နှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံရသော ပန်းချီ(Commercial Art) နှင့် ဇိမ်ခံပန်းချီ (Fine Art) တို့ကို လူတို့ သုံးစွဲကြပုံခြင်း မတူကြ။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းက လက်ညှိုးဖြင့် တည့်တည့်ထိုးလျက်၊ “မင်းကိုအလိုရှိသည်” (I Want You) ယူသော ကြော်ငြာအရုပ်ကြီးများ၊ အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေးနေ့၌ မျက်နှာမော့မော့နှာခေါင်းချွန်ချွန်၊ မုတ်ဆိတ်ချွန်ချွန်နှင့် လိနင်ပုံများ။ တရုတ်ပြည် တပြည်လုံး နေရာမရွေး တွေ့နိုင်ကြသော မော်စီတုံးရုပ်ပုံများ၊ သတင်းစာ မဂ္ဂဇင်းတို့၌ တွေ့ကြရသော ဝတ္ထုကြောင်း ရုပ်ပုံများ။ ကြော်ငြာရုပ်ပုံများ။ နေ့တိုင်းမြင်တွေ့နေရသော တိုက်တာ အဆောက်အဦ ပုံစံများ။ မော်တော်ကားပုံစံများ။ ပန်းကန်ခွက်ယောက် ပုံစံများ။ ခြယ်လှယ်ထားသော ပုံစံများ။

ဇိမ်ခံပန်းချီ (၁) ရသပန်းချီရေးသော ပန်းချီဆရာတို့ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဝယ်၍မရသော ဆီဆေးအဖြူတို့ဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ဈေးထဲ၌ ထမိတတည် ဆယ့်ငါးကျပ်ဖြင့် လက်မလယ်နိုင်အောင် ရေးခြယ်ပေးနေသည့် လုံချီ ဒီဇိုင်းရေးသူတို့၏ ဒီဇိုင်းများ။ တိုက်တွေ့အိမ်တွေကို လှပအောင် ဆေးရောင်စပ်၍ သုတ်သူများ ကုန်တိုက်များကို အလှအပ ပြင်ဆင်ခင်းကျင်းသူများ စသည် စသည်တို့သည် လူအများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံရသော ပန်းချီဖြစ်သည်။ (Commercial Art) ၌ အကျုံးဝင်သော ပန်းချီတို့ ဖြစ်သည်။

ဇိမ်ခံပန်းချီ (Fine Art) ကား ထိုအမျိုးအစားတို့ကဲ့သို့ လူမှုဆက်ဆံရေးတွင် မကျယ်ပြန့်၊ ကျယ်ပြန့်လျှင်လည်း ဇိမ်ခံပန်းချီ (Fine Art) မဖြစ်နိုင်။ သဘောကိုက ရှားပါးမှု၌ သီးသန့် ရပ်တည်လျက်ရှိရ၏။

ဇိမ်ခံပန်းချီ၏ သဘောကို ဖော်ပြလျှင် တလောက တောင်ကြီးမြို့၌ ကွယ်လွန်သွားရှာသော ဗိုလ်မှူးကိုင်ရို၏ ပြောစကားဖြင့် ရှင်းပြရပေမည်။

ဗိုလ်မှူးကိုင်ရိုသည် နေ့မှန်းမသိ-ညှဉ်းမှန်းမသိ အလုပ်လုပ်သူဖြစ်၏။ ဆာသည်ဟူ၍လည်း မရှိ၊ စိတ်ညစ်သည် ဟူ၍လည်းမရှိ၊ ပင်ပန်းသည်ဟူ၍လည်းမရှိ၊ အိပ်ရေးပျက်သည်ဟူ၍လည်းမရှိ၊ စာရေးသူနှင့် ရင်းနှီးကြစဉ်

က သူသည် တရက်လျှင် သုံးနာရီမျှသာအိပ်၏။ ကျန်းမာတောင့်တင်းသူ၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်ကြီးသူဖြစ်သောကြောင့်၊ အရပ်မနိမ့်လှသော်လည်း ပုတိုက်တိုက် ဂင်တိုတိုဟု ထင်ရ၏။

တခါတွင် သတင်းစာကိစ္စတစ်ခုဖြင့် စာရေးသူမှီခိုသွားရာ၊ မှီခိုသွား၍ တာဝန်ကျနေသော ဗိုလ်မှူးကို ဝိုင်းရံနှင့် တွေ့ရ၏။ ခင်မင်ခွဲဘူးသော ရဲဘော်-ရဲဘက်ဖြစ်သောကြောင့် စာရေးသူအား စစ်သားသုံး ‘ရမ်’ အရက်ခြောက်ပုလင်းလာပေးသည်။ တနာရီကျော်ကျော်လောက် ဟိုအကြောင်းသည်အကြောင်း ပြောကြပြီး၍ ပြန်ကားနိုး၍ ဗိုလ်မှူးကိုင်းရိုက် ပြော၏။

“ဒီအရပ်က အားကြီးပူတယ် အကိုကြီး။ ကျွန်တော်အလုပ်ကပြန်လို့ အိမ်ရောက်ယင် အိမ်ထဲဝင်လိုက်တာနဲ့ ရင်ထဲမှာအေးသွားအောင် ရေကြည်ကြည်ကလေးပါတဲ့ ပန်းချီကားတချပ်လောက် လိုချင်တယ်။ အဲဒီပန်းချီကားသာရှိယင် ရင်ထဲမှာ အေးချမ်းသွားပြီး ခေါင်းထဲကလဲ ကြည်လင်လာမှာဘဲ။ အမောလဲ ပြေသွားမှာဘဲ။ ကျနော့်ကို အဲဒီလိုပန်းချီကားမျိုးတချပ်လောက် ဆွဲပေးစမ်းပါ။ အိမ်ထဲမှာဝင်ဝင်ခြင်းမြင်ရအောင် ချိတ်ထားမယ်။ ညဉ့်ခမ်းမှာထိုင်ပြီး ဘိနပ်ချွတ်ယင်း အဲဒီပန်းချီကားကိုကြည့်မယ်။ ကျနော်တကယ်ကိုအမောပြေသွားမှာဘဲ။ အကိုကြီးတောင်းတဲ့ဈေးပေးပါမယ်။ အကိုကြီး ဆက်ဆက်ရေးပေးစမ်းပါ”

စာရေးသူက “ရေးပေးပါမယ်၊ခင်ဗျား ပိုက်ဆံမပေးရပါဘူး”ဟု ပြောခဲ့၏။ယခုအထိ ရေးမပေးဖြစ်။ ဗိုလ်မှူးကိုင်းရိုက်ကား တောင်ကြီး၌ ကွယ်လွန်သွားရှာလေပြီ။

ဗိုလ်မှူးကိုင်းရိုက်ပြောသောစကားသည် (Fine Art) ခေT ဝိဇ္ဇာပန်းချီ (ဝါ) ရသပန်းချီကား၏ အချင်အချင်းကို သရုပ်ဖော်သော စကားပင် ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်တို့သည် အစားအစာကို ချက်ပြုတ်စားသောက်ကြရာ၌ စားကောင်းစေရန်နှင့် ကိုယ်ခန္ဓာအတွက် ကျန်းမာသန်စွမ်း အင်အားရှိစေရန် ချက်ပြုတ် စားသောက်ကြရသည်။

အစားအစာတခုသည် စားမကောင်း၍မဖြစ် စားကောင်းရပေမည်။ ပဲပြုတ်ကို စားကောင်းစေရန် ဆီဆမ်း၊ ဆား၊ ကြက်သွန် စသည်တို့ သင့်တင့်အောင်ထည့်သဖြင့် ဤသို့ ပြုလုပ်ရပါမည်လားဟု ဇိမ်ခံလိုသူ ဇိမ်ယူလိုသူအဖြစ် စွပ်စွဲ၍မရ။ အစာဖြစ်က စားကောင်းရမည်။ အရသာရှိရမည်။ ထို့ပြင် အားဖြစ်ရမည်။ ကျန်းမာရမည်။ စားသောက်ဘွယ်တို့သည် ရုပ်၏အစာ ဖြစ်လေသည်။

ထို့အတူ စိတ်၏အစာတို့လည်း ရှိသေး၏။ အလုပ်ပင်ပန်းသဖြင့် စိတ်မောလူမော ဖြစ်လာသူ တစုံ တယောက်သည်၊ ရေအေးအေးချိုးလျက် သန့်ရှင်း ပေါ့ပါးသော အဝတ်သစ်ကလေးကိုဝတ်ကာ၊ ကော်ဖီပူပူ လေးတခွက်၊ သို့မဟုတ် အရက်ပေါ့ကလေးတခွက်သောက်၍ မြစ်ဆိပ်ကမ်းဘက်သို့ လမ်းလျှောက် ထွက်သွား သည် ဆိုပါစို့။

ထိုနောက် တိမ်ရောင်ကလေး ပုဇွန်ဆီတောက်နေသည့် နေကလေးရီရီတွင် ရောဝတီမြစ်၏ သောင် ပြင် ကမ်းစပ်၌ သွားရောက်ထိုင်နေမိကာ မြင်နေရသည့် ရှုခင်း၏ အေးချမ်းသာယာမှုအတွင်း၌ နှစ်မြောနေမိ သည် ဆိုပါစို့။

မှောင်ရိပ်ပျိုးရာမှ ရှုခင်းကိုမမြင်ရလောက်သောအချိန်၊ မြစ်ပြင်တွင်တဖြူးဖြူး တိုက်ခတ်နေသည့် လေအေး ကြောင့် ထိုသူ၏တကိုယ်လုံး အတော်ချည်း အေးစိမ့်လာသောအချိန်။

ထိုအချိန်သို့ရောက်သဖြင့် ထိုသူသည် နေရာမှထ၍ အိမ်သို့ပြန်လာသောအခါ၊ စိတ်သစ်လူသစ်ဖြစ်လျက် လန်းဆန်းလာရလိမ့်မည်မှာ သေချာ၏။ အလုပ်ခွင်၌ မောပန်း စိတ်ရှုပ်လာခဲ့ရသမျှတို့ ပြေပျောက်သွားရ ပေါ့ပါးသွားရမည်မှာ သေချာ၏။

ရသဖော်ပန်းချီကား ရေးဆွဲသူတို့သည်၊ ထိုသဘာဝ၏ သာယာသော၊ ကြည်နူးဘွယ်ကောင်းသော၊ အေးမြသောအလှကို စုတ်ချက်တို့ဖြင့် ဖမ်းဆီးကာ ပိတ်ကားပြင်ပေါ်၌ သိုလှောင်လျက် ယူဆောင်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရသဖော် ပန်းချီဆရာသည် သဘာဝ၏ လှသော အေးသော ညနေဆည်းဆာကို စုတ်ချက်ဖြင့်ဖမ်းဆီး၍ ပိတ်ကားပြင်ပေါ၌ သိုလှောင် ယူဆောင်လာသောအခါ ရော့ဝတီမြစ်ပြင်နှင့် ဝေးကွာလှသော သဲတော၊ ဖုတ်တော၊ ထန်းတော၊ ကုန်းကျင်းတို့၌ နေထိုင် အလုပ် လုပ်သူသည် မိမိအိမ်ခန်းအတွင်း၌ပင် ရော့ဝတီမြစ်၏ အေးချမ်းသာယာသောဆည်းဆာကို ငေးမောလျက် ထိုဆည်းဆာ၏ကြည်နူးမှုအလှတွင် နားနေနိုင်၏။ စိတ် အမောဖြေနိုင်၏။

ဤသို့ စိတ်အမောဖြေခြင်းကို ဇိမ်ခံခြင်းဟု ခေါ်ဆိုက ခေါ်ဆိုနိုင်ကြသည်။ လူတို့ စိတ်အမော ဖြေသည့် လူတို့စိတ်နားနေရာရိပ်သာ၊ သောင်ကမ်းဖြစ်သည့် တေးသီချင်းများ၊ တီးလုံးများ၊ ကဗျာများ၊ ဝတ္ထုစာများ၊ ကပွဲများ၊ ပန်းချီကားများ စသည်စသည်တို့သည် တစ်စုံတစ်ခုသော ဇိမ်ခံဘွယ်အရသာ (ဝါ) နားနေ နှစ်မြောဘွယ်အရသာ တစ်ခုခု ရှိကြရမည်။

ထိုအရသာ မပါရှိလျှင် (ဝါ)ဇိမ်ခံစရာ မပါရှိလျှင် ထို တေး၊ ကဗျာ၊ တီးလုံး၊ ပွဲ၊ ဝတ္ထု၊ ပန်းချီကား စသည်တို့သည် တန်ဘိုး မဲ့ လေသည်။

ထို့ကြောင့် ထိုစိတ်၏ နားနေရာ စိတ်၏အစာဖြစ်သော အရာဝတ္ထုတို့ကို ဖန်တီးရန်အတွက် သက္ကဋဆရာတို့က ရသ ကိုးမျိုးမှ သန်ရာ သန်ရာ တမျိုးမျိုး ဖော်စပ်ယူနိုင်အောင် နည်းလမ်းများထားပစ်ခဲ့သည်။

ဥပမာ သိင်္ဂါရ ရသ ပေါစေသော တေး၊ ကဗျာ၊ ဝတ္ထုစာ၊ ပန်းချီကား စသည်တို့ ဖန်တီးရန်အတွက်

ဥယျာဉ် ရေကန်၊ ဗိမာန် ဆည်းဆာ၊ တန်းဆာဝတ်စား၊ ပျိုသူများအပြင်၊ နုထွားငယ်ရွယ်၊ သားသူငယ်နှင့်၊ မြစ်လယ်သောင်စပ်၊ ဇရပ်တန်ဆောင်း၊ ဂူကျောင်းဘုရား၊ မိုးသားတိမ်လိပ်၊ တောင်

ထိပ်လဆန်း။ ညချမ်း ပန်းပင်၊ ကွင်းပြင်ကျယ်ပြော၊ ထိုသဘောလည်း၊ ပွားပေါ့ ဥဒ္ဓိပန ဝိဘာဝ၊ ဖြစ်ရ ပေါ်ရ သိင်္ဂါရ ရသ။

ဟု ညွှန်ပြထားခဲ့၏။ သိင်္ဂါရ ရသ ပေါ်စေသော စာ၊ ပန်းချီ၊ တေး ကဗျာ တို့ ဖန်တီးရန်အတွက် ထိုသိင်္ဂါရ ရသကို ဖြစ်ပေါ်စေသော၊ ဖြစ်ပေါ်ရန် ဖန်တီးပေးတတ်သော ဥယျာဉ် ရေကန် စသည်များ၊ ဆည်းဆာချိန်များ၊ လဆန်းရက်၏ လနှင့် ညချမ်းများ၊ ချစ်စဘွယ် ကလေးငယ်များ၊ အဝတ်သစ်တို့ဖြင့် ဖိလိမ်း ပြင်ဆင်ထားကြသော ယောက်ျားပျို၊ မိန်းမပျိုများ စသည်စသည်တို့သည် * ရတီ-ခေါ်သည့် အဖြစ်သို့ ရောက်စေသော * သိင်္ဂါရ ရသပေါ်အောင် ဝိုင်းဝန်းပို့ဆောင်ပေးတတ်သော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ကြ သည်ဟု အတိအလင်းဆိုထား၏။ ထိုအကြောင်းအဖြစ်များအတွက် အဖြူရောင်၊ အမဲရောင်နှင့် ခိုရောင်တို့လွှမ်း သော အရောင်တို့ဖြင့် ရေးခြယ်နိုင်သည့် သဘောကိုလည်း ဖော်ပြထား၏။

သိင်္ဂါရ ရသကို ဖြစ်စေသော ဖြစ်တတ်သော တဏှာနှင့်ပတ်သက်၍ ‘သဠာယတနသံယုတ်၊ ဇောသုတ်’၌ “တဏှာ’ ဟူသည် ကျင့်နာခံကပ် နှိပ်စက်တတ်သော ရောဂါဆိုးကြီးဖြစ်၏။ အိုင်း အမာဖြစ်၏။ စူးဝင် တတ်သော မြား ငြောင့် ဖြစ်၏” ဟု ဖော်ပြ၏။

မဇ္ဈိမနိကယ် မာဂန္ဓိယသုတ်၌လည်း “နူနာစွဲသောသူသည် မိမိအနာကို ကုတ်ဖဲ့၍ သာယာမှုရှိသကဲ့သို့” ဟု ဖော်ပြထား၏။

ပန်းချီ ရေးဆွဲသူ တစုံတယောက်သည် သိင်္ဂါရ ရသ ပေါ်စေမည့် ရေးဆွဲရန် အကြောင်းအရာတို့ကို ပင်ပန်းကြီးစွာ ရှာဖွေကြသောအခါ ထိုအချက်များကို တွေ့ကြရ၏။

* ရတီ=ချစ်ကြိုက်စိတ်၊ ရွှင်မြူးစိတ်ပေါ်စေသောအကြောင်း
* သိင်္ဂါရ ရသ=တကိုယ်လုံး ဥတောင့်တင်းလျက် တပ်မက်သော၊ တပ်လိုသောစိတ်များဖြင့် ထိုး ကျပ် ထကြ လာသည့် ခံစားရချက်

တိဗက် ပန်းချီဆရာတို့သည် ‘တဏှာ’ကို သရုပ်ဖော်ရာ၌ ‘လူတဦး လက်ခုပ်တဖက်တည်းဖြင့် ရေခပ် သောက်နေပုံ’ဖြင့် ဖော်ပြ၏။ ‘အဝိဇ္ဇာ’ကို ဖော်ရာ၌ ‘လူတဦး မောင်းနှင်နေသည့် မျက်မမြင် ကုလားအုပ် တကောင်၏ပုံ’ ဖြင့် အာဇာနည်လိုက်ပုံ ပန်းချီဆရာတို့က ရေးဆွဲပြ၏။ တိဗက် ပန်းချီဆရာတို့ကမူ တုတ် တချောင်းဖြင့် ရမ်းဆသွားနေသော မျက်မမြင် လူတယောက်၏ပုံဖြင့် သရုပ်ဖော်၏။

သိင်္ဂါရ ရသ တိုက်ရိုက် ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ခံစားရချက် (ဝေဒနာ)ကို တိဗက် ပန်းချီဆရာတို့က ချစ် သူ နှစ်ဦး လွတ်ထွက်ပျောက်ကွယ်သွားမည် စိုးသကဲ့သို့ အချင်းချင်း တအား ဖိကပ် ပွေ့ဖက်ထားပုံဖြင့် သရုပ်ဖော် ရေးဆွဲ၏။

သိင်္ဂါရ ရသ ပေါ်အောင် ရေးဆွဲမည့် ပန်းချီရေးဆွဲသူတယောက်သည် သိင်္ဂါရ ရသ၏ သဘောနှင့် အခြေအမြစ်ကို ဤသို့ ရှုဖွေရ၏။ ထို့နောက် အကြိမ်ပေါင်းများစွာ စမ်းသပ်ဖန်တီးရေးဆွဲရ၏။

ပန်းချီအကြောင်းကို မသိသူ၊ သို့မဟုတ် သိချင်ယောင်ဆောင်သူ၊ သို့မဟုတ် အပေါ်ယံမျှသာ ရေးဆွဲ လိုက်စားသူတို့က တောင်တင်းလှပသော မိန်းမပျိုတယောက်၏ ကိုယ်လုံးတီးပုံကို တူအောင် ရေးခြယ်ပြုလျှင် မြင်လိုက်ကြရသော ယောက်ျားတိုင်း ထောင်းကန် စိတ်ကြွလာလိမ့်မည်။ သိင်္ဂါရ ရသပေါ်သောပန်းချီကား ဖြစ်မည်ဟု ထင်ကြ၏။

ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ လူ၏အသိနှင့် တိရစ္ဆာန်၏စိတ်ထားမျိုးရှိသောသူတို့အတွက် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အည်း အား ဟူသော အသံများ ‘ရွှီ’ ဟူသော လေချန်သံများပင် ထွက်လာနိုင်ပါသေးသည်။ သို့သော် လူ၏အသိ နှင့် လူ၏စိတ်ထားမျိုး ရှိသူတို့အတွက် ထိုသို့ဖြစ်ရန်မလွယ်ပါ။ လှပတောင်တင်းသော မိန်းမတယောက်၏ ကိုယ်လုံးတီး ပုံကို မြင်ရုံမျှဖြင့် ဘယ်လိုမျှ စိတ်၌မလှုပ်ရှားကြောင်း တကယ် လေ့ကျင့်လိုက်စားလာကြသော ပန်းချီရေးဆွဲသူတိုင်း ကိုယ်ထွေသိပြီး ဖြစ်ကြသည်။ အကြောင်းမူ တကယ်လေ့ကျင့် လိုက်စားလာကြသော ပန်းချီရေးဆွဲသူတိုင်းတို့သည် အရွယ်အမျိုးမျိုး၊ မိန်းမအမျိုးမျိုးတို့၏ ကိုယ်လုံးတီးကို တကယ်လူကိုယ်တိုင်

အား ကြည့်လျက် မြင်ကွင်းအမျိုးမျိုးမှနေ၍ အကြိမ်ပေါင်း များစွာ ရေးဆွဲဘူးခဲ့ကြသူတွေချည်းဖြစ်ကြသည်။

ထိုစဉ်က အတွေ့အကြုံအရ ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့သည် မြင်ရသူတို့အား စိတ်လှုပ်ရှားစေနိုင်သည့် အနေအထားမျိုး ရစေရန် အရေးဆုံးမည့် မိန်းမပျိုအား တမျိုးပြီးတမျိုး ပြင်ဆင်နေထိုင်စေပါသော်လည်း နာရီပေါင်းများစွာသာ အချိန်ကုန်လာလျက် မြင်ရသူတို့အား ထိခိုက်လှုပ်ရှားစေနိုင်သည့် အနေအထားမျိုး ရှာမတွေ့နိုင်ကြသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဤသို့ဖြင့် လေ့ကျင့်ပါများ၍၊ တွေးတောကြံစဉ်စမ်းသပ်ရေးဆွဲပါများ၍ အတွေ့အကြုံကြောင့်တဖြေးဖြေး သိလာကြရသောအခါ ကိုယ်လုံးတီးကို မဖော်ပြပါဘဲနှင့်လည်း ကြည့်မြင်ရသူတို့အား ထောင်းကန် စိတ်လှုပ်ရှား ထကြွလာစေအောင် ရေးနိုင်ကြောင်းကို တွေ့သိကြရသည်။

ကမ္ဘာကျော် ပန်းချီဆရာတိုင်းဖြစ်သော ‘ဒဂါး’(Degas)သည် မိန်းမတို့၏ ပြာယာခပ်ပုံ၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆ နိုင်ပုံ၊ ပုံဆိုးပန်းဆိုး ပြုလုပ်တတ်ပုံ၊ အချိန်ဖြုန်းတီးတတ်ပုံများကို ကိုယ်လုံးတီးပုံပေါင်း များစွာဖြင့် သရုပ်ဖော် ရေးဆွဲထားခဲ့လေသည်။

ထိုပုံတို့သည် လက်ရာကောင်းသောပုံတို့ဖြစ်လာကြသော်လည်း သိင်္ဂါရ ရသ ပေါ်သောပုံတို့ ဖြစ်မလာကြ။ အချို့ပုံတို့သာလျှင် * ဝိဘစ္ဆရ ရသ ပေါ်သော ပုံတို့ဖြစ်လာကြရသည်။ ဤတွင် ဆရာ ‘ဒဂါး’သည် မိမိကိုယ် မိမိ မကြေမချမ်းဖြစ်လျက် ညစ်ညမ်းမှုသဘောလည်း မပါသော၊ ကြည့်ရ မြင်ရသူတို့အားလည်း စိတ်ကြွလာစေသော (သိင်္ဂါရ ရသ ပေါ်စေသော) ကားတကားကို ရေးပါမည်ဟု အားခဲလျက် * “မုဒိန်း = Le viol” ဟူသော အမည်ဖြင့်ကားတကားကို ရေးခဲ့ဘူးသည်။

* ဝိဘစ္ဆရ ရသ=စက်ဆုတ်ရွံရှာမှုအရသာ
* Le viol. = The Rape = မုဒိန်း

သို့သော် ထိုပန်းချီကားသည် မြင်ရသူတို့အား ထကြွစေသော သင်္ကါရ ရသ မပေါ်ဘဲ၊ ကရုဏာရသ ပေါ်သည့် သနားကြင်နာဘွယ်ကားတခု ဖြစ်လာခဲ့ရသည်။ မိန်းကလေး၏ ကျောခင်းငိုယိုနေပုံနှင့် ယောက်ျား ကြီး၏ နောင်တရနေပုံ မျက်နှာတို့သည် အရာသာကို တမျိုးတဖုံ ပြောင်းလဲလာစေခဲ့သည်။

ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့သည် မိမိတို့ရေးဆွဲကြသည့် ပန်းချီကားအတွက် ရသ တမျိုးတမျိုး ပေါ်အောင်၊ ပိုင်အောင် ဤမျှ လေ့လာရေးဆွဲကြရသည်။

မြန်မာပြည်၌ သင်္ကါရ ရသပေါ်သော ပန်းချီကားကို တခါက မြင်ဘူးရသည်။ မန္တလေးမှ ဆရာကြီး ဦးဘသက်ရေးသော ရေဆေးပန်းချီကား ဖြစ်၏။

အလွန်ပူ၍ တမျှတခေင်ကြီးရှိသော သဲသောင်ပြန့်ကြီး၏ရေစပ်၌ နေပူကြီးကျဲကျဲတွင် ရေလာခပ် သော သူငယ်ယောက်ျားတယောက်နှင့် မိန်းမငယ်တယောက်တို့ ရေပုံး-ရေအိုး စသည်တို့ကို ဘေး၌ချကာ ဆောင်ကြောင့်ကလေး တွေထိုင်လျက် တယောက်မျက်နှာတယောက် ကြည့်နေကြခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့သည် တယောက်နှင့်တယောက် ခပ်လှမ်းလှမ်းထိုင်ကြလျက် စကားပြောလိုသော်လည်း ပြောစရာစကားလုံး ရှာမရ သလို ဖြစ်နေပုံမျိုး မြင်နေရ၏။ ယောက်ျားကလေး၏ နှုတ်ကျောကျော ကျောပြင်၌ နေရောင်သည် လက် နေ၏။ သဲပြင်သည် မျက်စိကျိန်းလှလှရှိ၏။ သို့သော် သူတို့နှစ်ယောက်သည် ထိုအပူကိုသိပုံမရ။ သူတို့သည် စာယောက်မျက်နှာတယောက် ကြည့်ကြရင်း သူတို့၏ရင်၌ စိမ်းပြာသော ရောင်တိမြစ်ရေပြင်မှ လှုပ်ကြွနေသည့် လှိုင်းကလေးများနှင့်အပြိုင် အေးမြနေပုံပေါ်လျက် ရှိ၏။

ထိုပန်းချီကားကို မြင်ရသူတို့သည် ထိုပန်းချီကား၌ပါသော ယောက်ျားကလေးနှင့် မိန်းကလေးတို့ကို အားကျလျက် တောက်ခေါက်မိကြ၏။ အားကျသောစိတ်ဖြင့် မျက်နှာ၌ သွေးဖျန်းတက်လာကြ၏။ ဤကား သင်္ကါရ ရသ ပေါ်သော ပန်းချီဖြစ်သည်။ ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့သည် ထိုရသဖော် ပန်းချီကားမျိုးတို့ကို ရေးဆွဲ ရန် မလွယ်ကူကြပါ။

ပထမဆုံး မိမိအားသန်သည့် ရသတမျိုးမျိုးကို ပိုင်အောင် ရေးဆွဲ လေ့ကျင့်ကြရ၏။ တမျိုးကို ပိုင်ပြီးမှ မိမိရေးဆွဲ၍ ဖြစ်နိုင်သေးသော အခြား ရသတမျိုးကိုရအောင် ပိုင်အောင်ဆက်၍ လေ့ကျင့်ကြရ၏။ တမျိုးကိုပိုင်ပြီးမှ မိမိရေးဆွဲ၍ ဖြစ်နိုင်သေးသော အခြားရသကို ရအောင် ပိုင်အောင် ဆက်၍လေ့ကျင့်ရ၏။ ထိုသို့မဟုတ်ဘဲ အရမ်းထင်ရာတွေ ဆက်ရေးနေက လက်ရာကောင်းသော ပန်းချီရေးဆွဲသူသာ ဖြစ်မလာနိုင်။ လူမှုလုပ်ငန်းတို့နှင့် ဆက်ဆံရသောပန်းချီကား (Commercial Art) ရေးဆွဲသူ ဖြစ်သာနိုင်၏။ စိန်ကောင်း ကျောက်ကောင်း ပတ္တမြားကောင်းတို့နှင့် တူသော ပန်းချီမျိုး ဖန်စီးရေးဆွဲသည့် ရသပန်းချီ (ဝါ) ဇိမ်ပန်းချီ (Fine Art) ရေးဆွဲသူမျိုး ဖြစ်မလာနိုင်။

ထို့ပြင် အနုပညာသဘောပါသော စာ၊ ကဗျာ၊ ပန်းချီ၊ ဂီတ၊ သဘင် စသည်တို့သည် မြေမှ ထွက်သော ပတ္တမြား ကျောက်မျက်တို့ကဲ့သို့ပင် တခုချင်း ဖြစ်မြောက်ရသော အရာမျိုးဖြစ်၏။ အချိန်တိုင်း အမြဲအကောင်းမဖြစ်၊ လက်တွေ့သည့်အချိန်မှ ဖြစ်၏။ လက်မတွေ့က မဖြစ်။ ထို့ပြင် အတုယူ၍လည်းမရ၊ ခိုးယူကူးချ၍လည်း မရ၊ အတုယူက အတုသာလျှင်ဖြစ်၏။ အစစ် ဖြစ်မလာ။

စာရေးသူတိုင်း စိတ်ကူးတည့်ချိန်၌ ရေးဖွဲ့လိုက်သော ရသစာပေတပုဒ်ကို အခြား စာရေးသူတို့က လိုက်တူ၍ရေးလျှင် အတုသာဖြစ်မည်။ အတုမဖြစ်။ ပို၍ကောင်းလျှင်လည်း ကောင်းမည်။ ပို၍ ညံ့လျှင်လည်း ညံ့မည်။ မတိမ်းမယိမ်း ဖြစ်လိုကလည်း ဖြစ်မည်။ ပထမရေးသူကဲ့သို့ ထပ်တူ မဖြစ်၊ ထပ်တူ ဖြစ်လျှင်လည်း နောက်ရေးသူသည် တုပသူနေရာ၌သာ ရပ်တည်ကျန်ရစ်မည်။

ထို့ကြောင့် စာပေ ပညာသည်၊ သဘင်ပညာသည်၊ ပန်းချီပညာသည်တို့သည် ဒုတိယဖိုးစိန် မဖြစ်ကြရန် အမြဲသတိထားရ၏။ အမြဲကြိုးစားကြရ၏။ မိမိတို့၏ ကိုယ်အင်အား၊ စိတ်အင်အား ကြီးပမ်း ရှာဖွေမှုအင်အားတည်းဟူသော မိမိပိုင် မြေကွက်အတွင်းမှ ပတ္တမြား ကျောက်မျက်ရတနာတို့နှင့်တူသော ဝတ္ထုစာပေများ၊ တီးလုံးတီးကွက်များ၊ ပန်းချီကားများကို အမြဲတူးဆွ ထုတ်လုပ်နေကြရ၏။ အဆင်သင့်၍ စိတ်ကူး

မိလျှင် ကျောက်မျက်ရတနာတို့ကဲ့သို့ လူ့ဘဝက မြတ်နိုး နှစ်သက်ရသော စာများ၊ တီးလုံးများ၊ ပန်းချီကားများ ပေါ်ထွက်လာတတ်၏။ အဆင်မသင့်က ကြိုးစားပါလျက် မထွက်လာ။

တခါတရံ တခုတလေထွက်ပြီး နောက်ထပ်မထွက်ဘဲ ရှိတတ်၏။ တခါတရံ တခုပြီးတခု သုံးလေးခုမျှ ဆက်တိုက်ထွက်ပြီး ရပ်သွားတတ်၏။ တချို့၌မူ သုံးနှစ်တကြိမ်ခန့်၊ နှစ်နှစ်တကြိမ်ခန့် မှန်မှန်ထွက်တတ်၏။

တသက်လုံး စာရေးမှုဖြင့် အသက်မွေးလာခဲ့သော ဆရာကြီး ဦးရန်အောင်သည် သူ့အချိန်နှင့် သူ့အခါ တတိုင်းပြည်လုံး အငမ်းမရ ဝိုင်းအုံ့လုဖတ်ကြရသော “အညာသားကလေး” ကဲ့သို့ ဝတ္ထုမျိုး နောက်ထပ် ဖန်တီးနိုင်စွမ်း မရှိခဲ့။

အပမ်းတကြီး ကြိုးစားသောကြောင့် ပထမတခါဖြစ်သကဲ့သို့ အောင်မြင်သကဲ့သို့ နောက်တကြိမ်လည်း ကြိုးစားက အောင်မြင်နိုင်ပါသည်ဟုဆိုက ဤအနုပညာ (ဝါ) သိမ်မွေ့နက်နဲ ဖမ်းယူမိနိုင်ရန် ခဲယဉ်းသော ပညာ (ဝါ) သုခုမပညာ၌ သက်ဝင်ကြသည့် ပညာရပ် ဟူသမျှတို့သည် တန်ဖိုးရှိသော ပညာရပ်များ ဖြစ်မလာနိုင်။

ထို့ပြင် ဤပညာရပ်တို့သည် လူ့ဘဝထောင်ကို သင်ကြားလေ့ကျင့်၍ ပြုလုပ်စေက လူ့ဆယ်ယောက်မျှ တတ်မြောက် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ပညာရပ်မျိုးလည်း မဟုတ်။ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်ဆိုကလည်း အနုပညာဟု ခေါ်ဘွယ်ရာမရှိ။

တိုင်းပြည်တပြည်၌ အနုပညာသည်တယောက် ပေါ်ပေါက်လာရန်အတွက် မြေကြီးထဲမှ ကျောက် ကောင်းတလုံး ဖြစ်ပေါ်လာရသကဲ့သို့ လူထုကြီးထဲမှ အနုပညာသည်တယောက် ဖြစ်ပေါ်လာရ၏။ ထိုအနုပညာသည်တို့အထဲမှလည်း ရသမြောက်သော အနုပညာပစ္စည်းတခု ထွက်ပေါ်လာရေးသည် ကျောက်သံ ပတ္တမြားတို့အထဲမှ တန်ဖိုးရှိသော ကျောက်ကောင်းတလုံး ထွက်လာရသကဲ့သို့ ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ ထွက်ပေါ်လာရ၏။

ဤအတိုင်း ပတ္တမြား ကျောက်မျက်တို့နှင့် သဘောချင်းတူသဖြင့် တန်ဘိုးရှိနေသော အနုပညာသည် တို့၏ အနုပညာ ပစ္စည်းများသည် စားသုံးသူလူထုနှင့် ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေးတို့၌ အခြားသောပစ္စည်းတို့နှင့် မတူဘဲ သီးခြား ဆက်သွယ် ဆက်ဆံကြရ၏။

မြန်မာပြည်မှထွက်သော ကျောက်မျက်ရတနာတို့ကို မြန်မာပြည်အတွက် တန်ဘိုးရှိလှသော ဆန်စပါး များ၊ ကျွန်းသစ်များ၊ ရေနံများကဲ့သို့ သဘောထား၍ မရ။ အသုံးပြု၍ မရ။ ကျောက်မျက်ရတနာ ကဲ့သို့သာ သဘောထားရမည်။ အသုံးပြုရမည်။ ဤသည်မှာ အနုပညာသည်တို့ ပြုလုပ်ကြသော အနုပညာ ပစ္စည်းနှင့် ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်သည်။

ထိုအနုပညာသည်နှင့် အနုပညာသည်လုပ် ပစ္စည်းတို့အနက်၊ ရသပန်းချီပစ္စည်းသည် သုံးစွဲသူတို့နှင့် ဆက်ဆံရာ၌ ပို၍ ကျောက်မျက်ရတနာတို့နှင့်တူ၏။ သီးသန့်သဘောရှိ၏။ ထိုပစ္စည်းတို့ သီးသန့်သဘောရှိသလို ထိုပစ္စည်းတို့ကို ထုတ်လုပ်သည့် အနုပညာသည်တို့လည်း သီးသန့်သဘောရှိကြ၏။ သူတို့သည် လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးတို့နှင့် ကျွမ်းဝင်ဆက်ဆံမှု သိပ်မရှိကြ။

ထိုအခါလူမှုရေး နိုင်ငံရေးတို့နှင့် ကျွမ်းဝင်ဆက်ဆံမှု ရရှိနေကြသော စာပေအနုပညာသမားတို့က ပန်းချီအနုပညာသမားတို့အပေါ်၌ ခေတ်ကိုမီ၍ လူလည်လုပ်လာကြ၏။

အားလုံးက မတုတ်ပါ မျက်နှာလိုချင်နေကြသော အမြီးပေါက်နေသည့် နိုင်ငံရေးဂျပိုးကြီးများ၊ စာပေအချောင်သမားကြီးများ ဖြစ်ကြပါသည်။

သူတို့သည် လုပ်သားပြည်သူခေတ်၌ ဤကား ဖြစ်နိုင်၏။ ဤကားမဖြစ်နိုင်ဟု မတွေးဆကြဘဲ တိုင်းပြည်နှင့်လူထုအတွက် တကယ်စေတနာမထားကြဘဲ ခိုင်းလှန်အော်ဟစ်ပေးလိုက်ကြ၏။

သူတို့သည် “(Like the purpries round their masters, each hoping that some bones might be thrown to them.)” စကားကဲ့သို့ သခင်၏အနား၌ ဝိုင်းရံနေကြသော ခွေးများကဲ့သို့ သခင်ပစ်လိုက်မည့်အရိုးကို အသီးသီးစောင့်နေကြ၏။

သို့သော် သခင်က အမဲရိုးကို မပစ်လိုက်မီ အိမ်သားတယောက် အလုပ် လုပ်နေသည်ကို လှမ်းတွေ့လိုက်ရ၏။

အိမ်သားတယောက် အလုပ်လုပ်လိုက်ခြင်းကား ပန်းချီပြပွဲ ပြုလုပ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သတည်း။

ထိုအခါ သခင်အနား၌ ဝိုင်းရံနေကြသူတို့အထဲမှ မျက်နှာ ရလို့ရငြား ထတည့်၍ အစွမ်းပြလိုက်၏။

ပန်းချီဆရာတွေသည် နေရှင် အရင်းရှင်တို့၏ ညှော်ခမ်းဆောင်အတွက် ပန်းချီကားများကို ထုတ်လုပ်နေကြသည်။

သံရုံးတို့၏ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲမှုကို တောင်းခံရန် မျှော်ကိုးထားသော ပန်းချီကားများ ဖြစ်နေကြသည်။ ပန်းချီကားဈေးတွေ အလွန်ကြီးမြင့်နေကြသဖြင့် လုပ်သားပြည်သူတို့နှင့်မနီးစပ်။

စသည် စသည်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ဤတွင် ပန်းချီရေးဆွဲမှုမှတစ်ပါး နိုင်ငံရေး လူမှုရေးတို့၌ အလုပ်အားဖြင့် ကျွမ်းကျင်ဝင်ဆန်မှုမရှိကြသော ရသ ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့အဖို့ မျက်လုံးကလေး ကလယ်ကလယ်နှင့် ဖြစ်လာကြရသည်။ ပန်းချီကားတွေ ဈေးကြီးသည်ဟုဆိုသဖြင့် မည်သို့ ပြုရမှန်းမသိဘဲ ဖြစ်လာကြရသည်။ ပန်းချီကားတွေ ဘာကြောင့် ဈေးကြီးရသည့်အကြောင်းကို ရသ ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့သာ သိကြသည်။

ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့သည် ဆေးပစ္စည်း ရွားပါးလှသောကြောင့် အနီ၊ အပြာ၊ အဝါ၊ အဖြူ၊ အနက် ငါးမျိုးတည်းနှင့် ပန်းချီကားဖြစ်အောင် ရေးမည်ဟု အားခဲထားပါဦး-

အနီ-	Cadmium Scarlet	၃၇ ကျပ်	၃၀ ပြား
အဝါ-	Cadmium Yellow	၃၈ ကျပ်	၄၀ ပြား
အပြာ-	Cobalt Blue	၁၉ ကျပ်	၈၀ ပြား
အနက်-	Ivory Black	၁၀ ကျပ်	၈၀ ပြား

(အဖြူလုံးလုံးဝယ်မရ)

မှောင်ခိုဈေး၌ အဖြူဝယ်လျှင် အငယ် ၄၀ ကျပ် ပေးရ၏။ အကြီး ၈၀ ကျပ် ပေးရ၏။ အထက်ဖော်ပြပါ အနီအဝါ၊ အပြာအနက်ဈေးတို့သည် အစိုးရကုန်တိုက်မှ ထုတ်ရောင်းသောဈေးများဖြစ်၏။

ရေးဆွဲရန် အောက်ခံပိတ်က မှောင်ခိုဈေး၌ တကိုက် ၁၁ ကျပ် ဝယ်ရ၏။ ထိုပတ္တူပိတ်ကြမ်းပေါ်၌ အောက်ခံ ဆေးဖြူ ဝယ်သုတ်ရသေး၏။ သစ်သားဖြင့် ပိတ်ကျက်ရန် အတွင်းဘောင်၊ ကားထည့်ရန် အပြင်ဘောင် ပြုလုပ်ရသေး၏။

အပြင်ဘောင်ကို တပေ သုံးကျပ်နှုန်းမှ ခြောက်ကျပ်နှုန်းအထိ လက်သမားဆရာသို့ပေး၍အပ်ရ၏။ အပေါ်စား ဘောင်မျိုးဖြင့် ခွေလို ထည့်လိုက တဘောင်ကို ဆယ့်နှစ်ကျပ်နှုန်းလောက်ဖြင့် ရမည်ဖြစ်၏။

ဤသို့ ပြုလုပ်လျှင် ၃၆ လက်မနှင့် ၃၂ လက်မရှိသော ပန်းချီကားတချပ် ရနိုင်၏။ ထိုပန်းချီကားကို အထက်ပါ ဆေးတို့နှင့် စုတ်တံတချောင်းတည်းကို အသုံးပြု၍ရေးလျှင် ဆေးအနက်သာ ကျန်နိုင်တော့၏။ ၁၂၀ ကျပ်တန်စုတ်တံ တဝက်ကျော်မျှ တုံးသွားနိုင်၏။ ထိုမျှ အရင်းအနှီးကုန်ကျသော ရသ ပန်းချီကားတချပ်ကို ပန်းချီရေးဆွဲသူသည် လုပ်သားပြည်သူတို့ ဝယ်နိုင်အောင် မည်သို့သောဈေးဖြင့် ရောင်းပါမည်နည်း။

မိုးကုတ်၌ ကျောက်တူးသော ကျောက်တူးသမားသည် မိမိတူးမှ ရလာသော ပတ္တမြားအား နိုင်ငံခြားသားတွေ မရောင်းဘဲ ကောက်စိုက်သမကလေးတို့အား ပေါပေါလောလော ရောင်းချပေးနိုင်ရန် မည်သို့

ပြုရပါမလဲဟုတွေးတော၍မရသကဲ့သို့ ရသ ပန်းချီ ရေးဆွဲသူတို့လည်း မည်သို့မျှ တွေးတော၍ မရနိုင်ဘဲ ခြုံနေကြ၏။

‘ခေရှင်တို့၏ ခန်းမဆောင်မှ ပြည်သူ့ခန်းမဆောင်သို့’ဟူသော နိုင်ငံရေးကပ်ပါးတို့၏ ညာသံပေးမှုကြောင့် တခါကလည်း ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့ အိုးနင်း ခွက်နင်းဖြစ်ခဲ့ကြရ၏။

ပန်းချီ ရေးဆွဲသူတို့သည် ပြည်သူနှင့်နီးစပ်သော ဆိုရှယ်လစ်ပန်းချီကားမျိုးတွေ ရေးကြမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြကာ ပြပွဲတပွဲ၌ ပန်းချီကားတွေရေး၍ တင်လိုက်ကြ၏။ ထိုအခါ ပြပွဲတပွဲလုံး ‘နွား’ကားတွေ လှမ်းမိုးသွား၏။ ကျန်သောကားများကား ရွေ့သို့စာစောင်နှင့် သတင်းစာတို့အထဲမှ လုပ်အားပေး ဓာတ်ပုံတွေကို ကူးချလိုက်ကြသော လုပ်အားပေး ပန်းချီကားတွေချည်း ဖြစ်နေကြ၏။ သို့သော် ရောင်းကြရသောအခါ ထိုပြပွဲ၌ ရှားရှားပါးပါး ပါလာသော ဘုရားကားအချို့နှင့် ကောင်မကလေး က နေသည့် ပန်းချီကားတို့သာ ရောင်းလိုက်ရ၏။

ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့အဖို့ ဤကဲ့သို့သော အခက်အခဲမျိုးနှင့် တိုးနေကြရစဉ် ဘဝတူ အနုပညာသည်ချင်း ဖြစ်ကြသော စာပေသမား နိုင်ငံရေးကပ်ပါး ဂျပိုးများကလည်း ရသ ပန်းချီ၏ အခြေခံသဘောကို နှက်နှက် နှဲနှဲ မလေ့လာဘဲ ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့သည် ဘဝမှပန်းရှောင်၍ အလှအပနောက်သို့ ကောက်ကောက်လိုက်နေကြသည်။ ဘဝသည် အလှထက်စကားကြွယ်သည်။ ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့သည် ဘုရားကျောင်းကန်တို့အရိပ်မှ စက်ရုံ လယ်တောသို့ ဆင်းသင့်ကြပြီ စသဖြင့် သခင်အနီးတွင် ဝိုင်းရံနေရာမှ ညာသံပေး၍ ဟိန်းဟောင်လိုက်သည်တို့ကို ထပ်တလဲလဲ ကြားလာရသောအခါ ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့အဖို့ ဘာလုပ်ရမည်မသိဘဲ ဖြစ်လာရသည်။

ပန်းချီကားတွေကို ပြည်သူလူထုအတွက် အကျိုးပြုနိုင်အောင် မည်သို့ပြုလုပ်ကြရပါမလဲဟု နည်းလမ်းရှာလာကြ၊ နည်းလမ်းရှာနေကြသည်။

ရိုးသားသော ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့သည် မြန်မာပြည်မှ ဂေါက်သီးအရိုက်ကောင်းသည့် မြအေး တယောက် ဂေါက်သီးရိုက်နေခြင်းသည် မိမိအတွက် မိမိဘာသာ ရိုက်နေခြင်းဖြစ်သော်လည်း ကမ္ဘာမှာထင်ပေါ်လာပါက မြန်မာပြည်သူလူထု၏အကျိုးအတွက် အလိုလို သက်ရောက်လာနိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း မစဉ်းစားမိကြရှာ။

အိန္ဒိယမှ အလှမယ် ကုလားမကလေး မယ်ကမ္ဘာ့ဘွဲ့ရခြင်းသည် မိမိဘာသာ လှလိုနေရာမှ အလို အလျောက် အမိအိန္ဒိယပြည်ကြီး၏ အကျိုးပြုရာ ရောက်ကြောင်း မစဉ်းစားမိကြရှာ။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်တိုင်းပြည်ကြီးဘဲ ဖြစ်စေ၊ ဘာတိုင်းပြည်ကြီးဘဲ ဖြစ်စေ၊တိုင်းပြည်၏အကျိုးနှင့်ပန်းချီပညာသည်တို့၏အကျိုးကို တကယ်လိုလား၍ ပန်းချီအကြောင်းကို တကယ်သဘောပေါက်သူတို့ ဖြစ်ကြပါက ပြည်သူ့ဘဝနှင့် အနုပညာကို ပေါင်းကူးတံတား သွယ်ရမည်ဟူသည့် မထူးခြားသော အဓိပ္ပာယ်မဲ့ စကားလုံး လှလှကလေးများကို အဖတ်ဆို့ လုမတတ် အော်နေကြမည့်အစား

ပန်းချီမရေးရလျှင် မနေနိုင်သော ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့အတွက် အဆင့်မီသော သင့်နိုးရာရာ လက်ရာကောင်းများကို ရှေးခြယ်၍ ‘ပန်းချီဆေးပေး ကားရေးသွင်း’ စနစ်ဖြင့် အစိုးရပိုင် ပန်းချီကား ရောင်းသည့် ပန်းချီပြခန်း အခန်းတခု ထားပေးသင့်သည်။

အဆင့်မမီသောသူတို့ကိုလည်း အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် အဆင့်မီလာအောင် လေ့ကျင့်မှုပြုပေးသင့်သည်။ လူမှုဆက်ဆံရေး ပန်းချီလုပ်ငန်း၌ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံအတွက် ပြောင်မြောက်သော ဝါဒဖြန့်ပန်းချီကားတို့ ရေးဆွဲနိုင်သလို ရသ ပန်းချီကားရေးဆွဲသူတို့ကလည်း အကြောင်းပေါ်က ကမ္ဘာသို့ ပြနိုင်သော တန်ဖိုးရှိ မြန်မာ့ပန်းချီကားတို့ ရေးဆွဲနိုင်ရန် သင့်ပေပြီ စသည်ဖြင့်သာ တိုက်တွန်း လမ်းပြဘို့ ရှိလေသည်။

ဤသို့လမ်းပြခြင်းအားဖြင့် ငတ်လိုက ငတ်ပါစေ ပန်းချီရေးရလျှင် ပြီးစတန်းဟူ၍ စိတ်ထားရှိသော ရသ ပန်းချီသမားတို့လည်း အမြဲရေးနေနိုင်ကြသည်။ အစိုးရအနေဖြင့်လည်း နိုင်ငံခြားဝင်ငွေ ရရှိနိုင်ရသည်။ ထက်မြက်ပြောင်မြောက်သော ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့လည်း ဝင်ငွေ ရရှိလာနိုင်ကြသည်။

ဤသို့ အဖက်ဖက်၌ အကျိုးရှိစေသည့် နည်းလမ်းမျိုးတို့ကိုကား ဘယ်သို့သော ပန်းချီ အနုပညာသည် တို့ကို ချစ်ပါသည် တိုင်းပြည်နှင့် လုပ်သားပြည်သူတွေ၏ အကျိုးအတွက် ကြည့်ပါသည်ဟု ဆိုသော ရွှေဥာဏ် တော်ရှင်များ၏ မဏိတော် ဦးနှောက်တော်တို့အထဲမှ အကြံဉာဏ်များ မထွက်။ မပေး။

ပန်းချီဆရာတို့ကို ကြိမ်းမောင်း ဟိန်းဟောက်ရင်း ဓနရှင် အရင်းရှင်တို့အတွက် ဇိမ်ခံရန် ရေးခြယ်သည် ဟု နှိပ်ကွပ်စွပ်စွဲရင်း မိမိတို့ကိုယ်ကို တကယ် လုပ်သားပြည်သူ ဘက်တော်သားကြီးဖြစ်လေဟန် ကိုယ်ရည် သွေးသွားကြသည်။

ထိုအခါ ပန်းချီရေးဆွဲကြသူ ‘ငအ’တို့က အလွန်စိတ်ပျက်စွာ၊ အလွန်အကြံခက်စွာ၊ အလွန်ဝမ်းနည်း စိတ်ဓာတ် ကျဆင်းစွာ ကြမိုင်ကန်ကြရသည်။

မိမိတို့၏အလုပ်ကို လုပ်သားပြည်သူတို့နှင့် ပေါင်းကူး ဆက်သွယ်နိုင်စေရန် လယ်ရိပ်သောအလုပ်၊ ဆန်အိတ်ထမ်းသောအလုပ်တို့ကို အောက်ခံပုံများပြု၍ အပေါ်မှ ‘ပြည်သူ့လုပ်အားကို အပြည့်အဝပေးကြ’ ဟူ သော နေရာတိုင်းမှာကပ်၍ ရသည့်စာမျိုးတွေရေး၍ ရောင်းရလျှင် ကောင်းမည်လားဟု တွေးသူတို့က တွေး လာကြ၏။ အချို့ကလည်း ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံတွေမှာ ရသ ပန်းချီမရေးရဘူး ထင်ပါရဲ့ ဟုဆိုလာကြ၏။

ထို့နောက် ဟိုစာအုပ် ဒီစာအုပ် ကောင်းနိုးရာရာ လက်လှမ်းမီရာတို့ကို ဆွဲယူကြည့်ကြသောအခါ မိန်းမ အသားအရောင်တို့ကို ရေးရာ၌ ယခုအချိန်အထိ ဤဆရာကြီးကို မှီသူ မရှိသေးဟု ကမ္ဘာ့ပန်းချီပညာ ချွင်အများစုတို့က ယူဆထားကြသော ကမ္ဘာကျော် ပြင်သစ်ပန်းချီဆရာ ‘ရနွား’ (Renoir) ၏ မိန်းမ ကိုယ်လုံး

တီး ပန်းချီကားများကို ရုရှား စသော ဆိုရှယ်လစ်တိုင်းပြည် ပန်းချီပြတိုက်တို့၌ အမြတ်တနိုး သိမ်းထားကြခြင်း၊ ထိုသဘောတို့ကို ရေးဆွဲကြခြင်း စသည်တို့ကို တွေ့မြင်နေကြရပြန်၏။

ဤတွင် ဘာလုပ်ရမည်ဟု မသိကြဘဲ ပန်းချီရေးဆွဲသူတို့ ဟိုနေရာရုံးစု သည်နေရာရုံးစု ဖြစ်နေကြရာ ပန်းချီ မောင်ငွေထွန်းသည် မိမိ၏ ပန်းချီလက်ရာများကို လုပ်သားပြည်သူတို့၏အတွင်းသို့ အကျယ်ပြန့်ဆုံး ရောက်ရှိရင်းနှီးလေအောင် ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်လေပြီဟု စာရေးသူက သိ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း မောင်ငွေထွန်း၏စာကို ဖတ်၍ ပြုံးမိခြင်းဖြစ်၏။ ထိုနောက် သနားမိခြင်းလည်း ဖြစ်၏။

မည်သို့ဘဲဖြစ်ဖြစ် မောင်ငွေထွန်း၏ စေတနာ၊ မောင်ငွေထွန်း၏ ကြံစည်ကြိုးစားချက်သည် အချည်းနှီးတော့ မဖြစ်ပါ။ စာဖတ်သူ ပြည်သူလူထုအတွက် အကျိုးရှိသလောက် ရှိကြမည်မှာ သေချာ၏။

သို့သော် အမှန်တရားကို တင်ပြရမည်ဆိုသော် လူနု စိတ်နှုတ် အပင်ပန်း မခံနိုင်ရှာသော ပန်းချီ မောင်ငွေထွန်းသည် ပန်းချီရေးလိုသည့် ရည်ရွယ်ချက် တခုတည်းဖြင့် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ လှည့်လည် ခရီးသွားခဲ့၏။

စာရေးသူနှင့်အတူလည်း နာဂတောင်တန်းတလျှောက်သို့၎င်း၊ ဗန်းမော် စိန်လုံကမ္ဘား၊ လွယ်ဂျယ် စသည်တို့သို့၎င်း ရောက်ခဲ့ကြ၏။

နာဂတောင်တန်းသို့ သွားစဉ်က လားကြီးပေါ်မှ ခဏခဏ လိမ့်ကျပုံ၊ တည်းခိုသည့်အိမ်မှ လစ်ခန့် ချောက်သွား၍ လိုက်ရှာသောအခါ ရွာလယ်တွင် နာဂငယ်ကလေးများ၊ နာဂ ကောင်မကလေးများ ဝိုင်းရံလျက် တွေ့ရပုံ။

ကောင်မကလေး ကောင်ကလေးတွေကို တခဏချင်း ပုံတူများ ရေးဆွဲယူထားသဖြင့် နာဂအမျိုးသားကြီး၊ အမျိုးသမီးကြီးများက တခွဲတဩ ဝိုင်းကြည့် သဘောကျနေကြပုံတို့ကို သတိရထား၏။ မြင်ယောင်

လာ၏။ ထို့နောက် နာဂအပျိုမတို့က စေတနာအိုးကြီး ကွဲကျလာလျက် ခေါင်ရည်တွေ အတင်းဝိုင်းတိုက်ကြ သောကြောင့် သတိလွတ်အောင် မူးနေသဖြင့် နာဂအမျိုးသားကြီးတို့က သုံးဖာလုံခန့်ခရီးသို့ ရောက်အောင် ထမ်းလာပို့ရပုံတို့ကို သတိရလာ၏။

ဗန်းမော်နယ် လွယ်ဂျယ်ဘက်သို့ ရောက်ကြသောအခါ၌ကား မောင်ငွေထွန်း၏ ချိုမြမြနှုတ်တွင် ‘ကျေးဇူးကတား’ ဟူသော စကားပန်းတပွင့် ဆန်းသစ်စွာ ပွင့်လာခဲ့တော့သည်။ ရှမ်းပျိုဖြူမကလေးတို့၏ ပုံများ၊ ဂျင်းဖောမကလေးတို့၏ပုံများ။

ထို့ပြင် အဖိုးကြီး အဖွားကြီးတို့၏ပုံများ တောတောင်သဘာဝတို့၏ပုံများ ထိုပုံကြမ်းတို့အပြင် အရောင်တွေကို မှတ်လာသည့် အရောင် အစီအစဉ်များ တပုံကြီး ပါလာ၏။

မောင်ငွေထွန်းသည် ထိုပုံတို့ဖြင့် ရသပန်းချီကားများကို ရေးဆွဲမည်ဟု ရည်ရွယ်စုဆောင်းထားခဲ့သည်။ အကယ်၍သာ ထိုပုံကြမ်းတို့အထဲမှ ရသ ပန်းချီကား တခုတလေ ဖြစ်လာခဲ့သော် ထိုတခုသည် မောင်ငွေထွန်း လှည့်လည်သွားလာရေးဆွဲခဲ့ရသော ရေးဆွဲရကျိုး နှပ်ပေမည်၊ ပင်ပန်းရကျိုးနှပ်ပေမည်။

ယခုလည်း ထိုသို့ရေးဆွဲရန် ဆေး မဖြုန်းတီးနိုင်၍ ပြည်သူအများတို့ လက်ထဲသို့ ရောက်နိုင်သော ပန်းချီစာအုပ်တအုပ် ဖြစ်မြောက်လာမည်ဆိုပါကလည်း မောင်ငွေထွန်းအတွက် ပန်းချီခရီးသည်အဖြစ် လှည့်လည်ရကျိုး နှပ်ပါပြီ။

အို-ပန်းချီ မောင်ငွေထွန်း၊ မဆုတ်မနစ်သောလုံ့လဖြင့် ဆက်လက် ရေးဆွဲပါလေဦး။

ရန်ကုန် ဘဆွေ

ပထမ ဦးဆုံး ပန်းချီ ခရီးသည်

ပန်းချီ မောင်ငွေထွန်း

ပြည်ထောင်စုသားများသို့

ဤ‘ပန်းချီခရီးသည်’ စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက် အောင်အောင် မြင်မြင် ထုတ်ဝေလို သည့် ဆန္ဒမှာ တထောင့်ကိုးရာငါးဆယ့်ရှစ်ခုနှစ်အတွင်း ကြေးမုံသတင်းစာ၌ ‘နဂပန်းချီ မှတ်တမ်း’ ဆောင်း ပါးများ ဖော်ပြပြီးဆုံးချိန် ဆယ်နှစ်ကျော်ကျော်ကဖြစ်၏။ ‘နဂပန်းချီမှတ်တမ်း’ ဆောင်းပါးများကို ကြေးမုံသတင်းစာတွင် တဆယ့်ခြောက်ပုဒ် တိတိ ရေးသားခဲ့၏။ တဆယ့်ခြောက်ပုဒ်ရှိသော ‘နဂပန်းချီ မှတ်တမ်း’များကို နဂတောင်ပေါ်ရှိ ရွာစဉ်အလိုက် တရွာတပုဒ် ဖော်ပြခဲ့၏။ ပန်းချီပုံကြမ်းများနှင့် နဂလူမျိုးအပေါင်းတို့၏ ဓလေ့အကြောင်းရပ်များကိုတရွာတပုဒ်မက ရေးဆွဲမှတ်သား လေ့လာခဲ့၏။ ထိုစဉ် က အချိန်မရ၊ ရသည့်အချိန်နှင့် ရေးလိုက်ရ၍ ရောက်ခဲ့သော ရွာစဉ်အလိုက် ပန်းချီ ပုံကြမ်းများကို သတင်း စာအတွက် ဘလောက်လုပ်နိုင်ရန် ရေးဆွဲပြီး ထိုပန်းချီ သရုပ်ဖော်ပုံကြမ်းများကို ကြည့်ရှုမှတ်သား လေ့ လာခဲ့ရသော အကြောင်းအရာများအား ဆောင်းပါးစာဖြင့် သရုပ်ဖော်ခဲ့ရပါသည်။

‘နဂပန်းချီမှတ်တမ်း’အရင် တထောင့်ကိုးရာ ငါးဆယ့်ရှစ်ခုနှစ်ဦးထုတ် ‘ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပဲခူးခရိုင် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း ၁၉၅၆-၁၉၅၇ တွင် ‘ခရီးသည် ပန်းချီ’ ဆောင်းပါးအမည် ဖြင့် ပဲခူး အကြောင်း ပန်းချီဆောင်းပါးကို ရေးသားခဲ့ဖူး၏။

ပဲခူးအကြောင်း ‘ခရီးသည် ပန်းချီ’ အရင် တထောင်ကိုးရာ ငါးဆယ့်ခြောက်ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်း အတွဲ ၁၀ အမှတ် ၁၁၄ တွင် ပန်းချီဆွဲသူ— စာရေးသူ၏ ပထမဆုံး ‘ခရီးသည်ပန်းချီ’ကို ရေးသား ဖော်ပြခဲ့ဘူး၏။

ယခု ဤ ‘ပန်းချီခရီးသည်’ စာအုပ်တွင်

၁။ ခရီးသည် ပန်းချီ— ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်း၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၉၅၆

၂။ ခရီးသည် ပန်းချီ— ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပဲခူးခရိုင် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ နှစ်ပတ်လည် မဂ္ဂဇင်း ၁၉၅၆-၁၉၅၇

၃။ နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း— ကြေးမုံသတင်းစာ၊ ၁၉၅၇ နှစ်အတွင်း တဆယ့်ခြောက်ပုဒ်

၄။ ဒွိုသွေးသားများ— ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်း၊ ဩဂုတ်လ ၁၉၆၀

၅။ မချမ်းဘော့နယ်ခြား— ဗိုလ်တထောင်သတင်းစာ ၂၄ ရက် ဂျန်နဝါရီလ ၁၉၆၂

၆။ အမျိုးသားစီးပွားရေးသို့— ကြေးမုံသတင်းစာ လွတ်လပ်ရေးအထူးထုတ် ၁၉၆၇

အထက်ပါ ပန်းချီခရီးသည် ဆောင်းပါးများကို တစုတစည်းတည်းဖြစ်စေရန် စုပေါင်းရွက်နှိပ်ထုတ် ဝေထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အမှတ်စဉ်(၁) ‘ခရီးသည် ပန်းချီ’ ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်းပါ ဆောင်းပါးစာသားများအားလုံးကို အသစ်ရေး ပြီး မန္တလေးအကြောင်းတွင် မန္တလေးဈေးချိုနှင့် မဟာမြတ်မုနိ ပန်းချီပုံ အသစ် ဆွဲသည့်ထားသည်နှင့်အတူ ပန်းချီပုံသစ်များနှင့် ဆောင်းပါးသစ်များ ထပ်ဖြည့်ရေးထည့်ထားသော ပန်းချီပုံများမှာ ၁။ ကျောက်တော် ကြီး (မန္တလေး)၊ ၂။ စန္ဒာမုနိ၊ ၃။ ကုသိုလ်တော်၊ ၄။ အတုမရှိကျောင်း၊ ၅။ ရွှေနန်းတော်ကျောင်း (အမရ ပူရအကြောင်းတွင်)၊ ၆။ ဘိုးတော်ဘုရားအုတ်ဂူ၊ ၇။ ဦးပိန်တံဘား၊ ၈။ ကျောက်တော်ကြီး (အမရပူရ)၊

၉။ပုထိုးတော်ကြီး၊ ၁၀။ရွှေကြက်ကျ-ရွှေကြက်ယက် (အင်းဝအကြောင်းတွင်)၊၁၁။ နန်းမြင့်ဗဟိုစင်၊၁၂။ မဟာအောင်မြေဘုံစံကျောင်း(စစ်ကိုင်းအကြောင်းတွင်)၊ ၁၃။ ကောင်းမှုတော်ဘုရား၊ ၁၄။ဧည့်ပါရုံဘုရား၊ ၁၅။ ဆင်များရှင်၊ ၁၆။စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ ၁၇။ မင်းကွန်းခေါင်းလောင်းကြီးနှင့် (မေမြို့အကြောင်း)။ ၁၈။မေမြို့နာရီစင် ပန်းချီပုံသစ် ဆောင်းပါးသစ်တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

အမှတ်စဉ်(၂) ‘ခရီးသည် ပန်းချီ’ ပဲခူးအကြောင်းကို ဆောင်းပါးစာများ မူရင်းအတိုင်း ဖြစ်၍ ဆောင်းပါးအစ ဟင်္သာနွတ်ကောင် ပန်းချီပုံနှင့် နောက်ဆုံး ပဲခူးကြီးတံဘား ပန်းချီပုံကို အသစ် ဆွဲထည့်ထား ပါသည်။

အမှတ်စဉ်(၃) ‘နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း’ ကြေးမုံသတင်းစာပါဆောင်းပါး စာမူများမှာ မူရင်းအတိုင်း ဖြစ်ပြီး ပန်းချီပုံ ဆယ်ပုံကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲဖြည့်ထည့်ထားပါသည်။

အမှတ်စဉ်(၄) ‘ဒွိုသွေးသားများ’ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း ပါခဲ့သည့် မူရင်းပန်းချီပုံများနှင့် မူရင်းဆောင်းပါး အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

အမှတ်စဉ်(၅) ‘မချမ်းဘောနယ်ခြား’ ဗိုလ်တထောင် သတင်းစာပါခဲ့သည့် မူရင်းပန်းချီပုံနှင့် မူရင်း ဆောင်းပါးအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

အမှတ်စဉ်(၆) ‘အမျိုးသားစီးပွားရေးသို့’ ကြေးမုံသတင်းစာ ပါခဲ့သည့် မူရင်းပန်းချီပုံနှင့် မူရင်း ဆောင်းပါးအတိုင်း ပြန်လည်ဖော်ပြထားကြပါသည်။

ဤ ‘ပန်းချီ ခရီးသည်’ စာအုပ်မျိုးကဲ့သို့ ခရီးသည် မှတ်တမ်းစာအုပ်မျိုးကို နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်ကြီးများမှ ပန်းချီဆရာများ၊ စာရေးဆရာများ၊ ဓာတ်ပုံဆရာများသည် သူတို့ သွားရောက်လေ့လာ လည်ပတ်ခဲ့ကြသော စဉ်းနိုင်ငံအသီးသီးမှ လူမျိုးပေါင်းစုံတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုများ ရိုးရာဓလေ့ထုံးတမ်း စဉ်လာများကို ကိုးကွယ်

ဘာသာ အယူအဆများ နေ့ထိုင်စားသောက် လှုပ်ရှား လုပ်ကိုင်မှုများ၊ ဝတ်စား ဆင်ယင်ထုံးစံမှုအရောင်း အသွေး အပြင်အဆင်များ စသည်တို့ကို ပန်းချီဆရာသည် ပန်းချီဖြင့်မှတ်တမ်းတင်၍ စာရေးဆရာသည် စာပေဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ကာ ဓာတ်ပုံဆရာသည် ဓာတ်ပုံရိုက်မှတ်တမ်းတင်ကြပြီး မိမိတို့၏ အတိုင်းတိုင်းအပြည်ပြည် အနယ်နယ်သို့ လှည့်လည်လေ့လာမှတ်သား၍ ရသော မျက်မြင်တွေ့ခဲ့ရုံ၊ ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရ ထိခံစားခံစားရချက်များကို အရင်းအတိုင်း အမှန်ကန်ဆုံး စာဆင့်ဖောက်သည်ချက်က ခရီးသည်ဆောင်းပါး မှတ်တမ်းများကို ပန်းချီကားများနှင့်အတူ ဓာတ်ပုံများဖြင့် ပူးတွဲသရုပ်ဖော်၍ စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေကြပြီး နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်အသီးသီးသို့ ဖြန့်ချိကြလေသည်။

ဤ‘ပန်းချီခရီးသည်’စာအုပ်မျိုးမှာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတွင် စာအုပ်တစ်အုပ်အဖြစ် တကြိမ်တခါ ဘူးမျှ မထုတ်ဝေခဲ့၊ မထွက်ဘူးခဲ့သောကြောင့် ပန်းချီဆွဲသူ-စာရေးသူတစ်ဦးအနေဖြင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှိသင့် ရှိထိုက်သော ဤ‘ပန်းချီခရီးသည်’စာအုပ်မျိုးကို ပြည်ထောင်စုသားများသို့ အမှတ်တရရှိခရီးစေတနာအပြည့်ဖြင့် ပထမဦးဆုံးပန်းချီခရီးသည်စာအုပ် အဖြစ် ပန်းချီရေးဆွဲ စာရေးသား၍ ထုတ်ဝေလိုက်ရပါသည်။

ပန်းချီမောင်ငွေထွန်း
၁၅ ရက်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့၊ ၁၃၃၀

ဟင်္သာနှစ်ကောင်။ ။ဗဟုသုတများကို ရှာဖွေလိုသူ တဦးအနေဖြင့်ရှေး မြန်မာအနုပညာရှင်ကြီးများ၏ လက်ရာများကို လေ့လာလိုသောဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ပဲခူးသို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ ပဲခူးမှ ရှေးဟောင်းသမိုင်းဝင် စေတီများကိုလိုက်၍ ပန်းချီဆွဲရသည်မှာ မမောနိုင်။ ရိုးရိုး ဘုရားဖူးရသည်နှင့်လည်းမဘူဘဲ၊ ရှေးမြန်မာ အနုပညာ လက်ရာများကို သေသေချာချာ လေ့လာနေရသောကြောင့်လားမသိ၊ ရှေးဖြစ်ဟောင်း အောက်မေ့ကာ လွမ်းဆွတ် ကြည်နူးခြင်း ဖြစ်မိခဲ့သည်။

ရောက်ရောက်ချင်းပင် ဟင်္သာကုန်းသို့ ဦးစွာ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ အနုပညာ မြောက်လွန်းသော မြန်မာပန်းရံဆရာက ဟင်္သာဖိုပေါ် ဟင်္သာမ နားနေဟန်ကို ရုပ်လုံးဖော်ထားသည်မှာ အံ့မခန်းလောက်ပါပေ။ ထိုပုံကို ကြည့်၍ ပန်းချီရေးသည်။ ဟင်္သာနှစ်ကောင်ကိုကြည့်ကာ အတူပါသူက

“ကိုငွေထွန်းနော် ကျုပ်တို့ ပဲခူးသူတွေဟာ ဟင်္သာဖိုပေါ် ဟင်္သာမ နားနေသလိုဘဲ၊ သူတို့က လင်ကို နိုင်တတ်တယ်လို့ ကြားဘူးတာဘဲဗျာ၊ ဟုတ်တယ်-မဟုတ်

1956

ဘူး ဆိုတာတော့ ကိုယ်တွေ့ကျမှသိရမှာတဲ့ဗျ”ဟု ပြောသည်။

ဟင်္သာကုန်းအကြောင်း သိကောင်းစရာ၊ရာဇဝင်တွင် ဤသို့လာလေသည်။

ဟင်္သာကုန်းကား သမိုင်းအရ၊ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၉-၁၁၀ တွင် သထုံပြည်တိဿမင်းလက်ထက် ဂဝံပတိ မထေရ်၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ၊ ဘုရားရှင်သည် သထုံပြည်သို့ ကြွတော်မူပြီး မဇ္ဈိမဒေသသို့ အပြန်တွင် ရွှေမောဓေ၊ ကုန်းနှင့် အရှေ့အနောက်တည့်တည့် တူရူနေရာ ဘုရားရှင်သည် ရွှေမောဓေတည်ရာကုန်းတွင် ကောင်းကင်မှသက်၍ အရှေ့အရပ်သို့မျက်နှာမူပြီး ကြည့်ရှုတော်မူရာ၊ ဟင်္သာဖိုမတို့က အဖိုပေါ် အမဆင့်၍ ၎င်းတို့ တကိုယ်စာမျှသာရှိသော ကုန်းမြေညွန့်တွင် ရပ်နား၍ နေကြဟန်ကိုမြင်တော်မူပြီး၊ နောင်အခါ ဟင်္သာဖို-မတို့ ပျံဝဲ ကျက်စားရာ အရပ်၌ ဟံသာဝတီပြည်ကြီး ဖြစ်၍ ငါဘုရား၏ သာသနာတော် စည်ပင် ပြန့်ပွားရာ တိုင်းပြည်ကြီး ဖြစ်လတံ့ဟု ဗျာဒိတ်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ယင်းဗျာဒိတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ရသေ့ကြီးဦးခန္တီသည် ဟင်္သာကုန်းကိုပြုပြင်ပြီး မော်စောရှင်နှင့် တန်

ဆောင်းလျှာ ဆက်ကာ ပြုလုပ်တည်ထားခဲ့လေရာ၊ ယခုထက်တိုင် ပဲခူးပေါ်စ ရာဇဝင်သမယ၏ သရုပ်ကိုဆောင်လျက် တည်ရှိနေပေသည်။

ဟင်္သာနစ်ကောင်ပုံကိုရေးပြီးသော် ပဲခူးမြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက် တမိုင်ခန့်ဝေးသော လွင်တီးခေါင်ရှိ ‘စိန်သာလျောင်း’ သို့ သွားကြသည်။ လမ်းတွင် ဟောင်းမြေယိုယွင်းနေသော ဥဿာ၏ကျုံးနှင့် မြို့ရိုးဟောင်းများနှင့် ဘုရားငုတ်တိုငယ်များကို တွေ့ရသည်။ ပဒေသရာဇ်ခေတ်က မြန်မာအချင်းချင်း သမီးတောင်းရင်း၊ ဆင်ဖြူတောင်းရင်း စစ်တလင်းခင်းနေကြပုံကို စိတ်ကူးထဲတွင် မြင်ယောင်လာသည်။

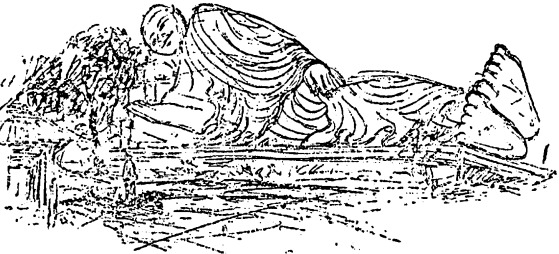
စိန်သာလျောင်း။ ။ စိန်သာလျောင်းသည် ပဲခူး ရွှေသာလျောင်းနှင့် တပုံစံတည်း ဖြစ်ပေမည် ရွှေသာလျောင်းကဲ့သို့ ခမ်းနားကြီးကျယ်ခြင်းမရှိလှပေ။ ရွှေမရှိ၊ တန်ဆောင်းမရှိ၊ အပြာရောင် ကောင်းကင်မှ အလင်းရောင်နှင့် အပူရှိန်ကို ပေးအပ်သော နေပူထဲတွင် တည်ရှိလေနေရာမှ ပကတိ ဆိတ်ငြိမ်လှ၏။ ချိုးလည်ပြောက်ကလေးတကောင်မှာ အနီးရှိ ဇီးပင်အိုအထက်မှ ချဲ့ချဲ့ပျစ်ပျစ်ကူနေသည်။

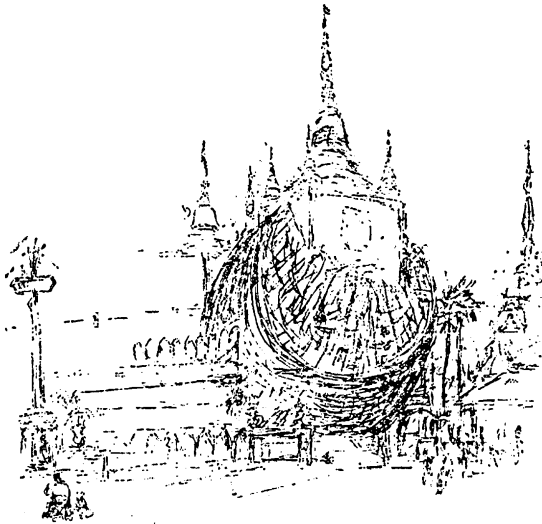
ဩဇာ-ကြေး စည်သံ မနာရသော်လည်း ချိုးကူသံ သလှချေတကား။

‘စိန်သာလျောင်း’ သမိုင်းစဉ်ကို ဤသို့သိခဲ့ရသည်။

ဤလျောင်းလဲ ကိုယ်တော်ကြီး၏ ဘွဲ့တော်ရင်းမှာ ‘ကျိုက်နိဗ္ဗာန်ခန္ဓိကံဒုန်’ ဟု မွန်သူဟောင်းတို့ မှတ်ယူကြသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ကျိုက်-ဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်-ပရိနိဗ္ဗာန်၊ ခန္ဓိကံ-ခြေဆင်းခြင်း၊ ဒုန်-မြို့၊ ထို့ကြောင့် ရာဇဝင် သုတေသနအားဖြင့်ကြည့်လျှင် စိန်သာလျောင်း ဘုရား၏ ခြေရင်း၌တည်သော မြို့ရိုးကား ကေနိမုချ သမလ-ဝိမလ တည်သော ဥဿာပံခူးဖြစ်ကြောင်းကို ခိုင်လုံစေသော သာဓကတရပ် ဖြစ်လေသည်။ ထိုလျောင်းတော်မူကြီးကို

သမလ ဝိမလမင်းဆက်၊ ပထမ မိဂ ဒိဗ္ဗမင်းကြီး တည်ထား ကိုးကွယ်ခဲ့ပြီး၊ ခေတ်ဟောင်း မင်းအဆက်ဆက် ကုန်ဆုံး၍ ဗြိတိသျှခေတ်ဆီတော် အုတ်ရိုးခင်တန်း အဖြစ်ဖြင့် ကျင်လည်ခဲ့ရာမှ အုတ်ကျိုး ကံထရိုက်တာများ အုတ်တူးဖော်ရင်း လျောင်းတော်မူ၏ ပုံကြမ်းကို တွေ့ရ၍၊ ကတွင်းခြံ၊ ကမာနတ်၊ ဝိုင်တီ၊ မူဝကလ၊ အိုးဘိုရွာ စသော (ဖားဖောင်းတော်) ကွင်း တခုတွင် မှီခို၍နေကြသော သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ ပြုပြင်ထားသည်ကို ယခုတိုင် ပြည်သူတို့၏ကောင်းမှုတော်အဖြစ် တည်ရှိနေပေသည်။ ဤဘုရားပွဲတော်ကား ရှေးယခင် ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် ရေပူ၊ ကုန်းပွဲများဖြင့် အလွန် စည်ကား သာယာခဲ့လေသည်။ ပွဲတော်လ ကား တပေါင်းလပြည့်။

ရွှေမော်ခေမာ။ ။စိန်သာလျောင်းမှပြန်သော် 'ရွှေမော်ခေမာ'သို့ တက်ကြွသည်။ ရွှေမော်ခေမာ မြန်မာပြည်၏ နာမည်ကြီး ဘုရားတဆူပင်ဖြစ်၏။ ၇ ကြိမ်တိတိလျှင်ဒဏ်ကိုခံခဲ့ရရာမင်းအဆက်ဆက်တို့ပြန်လည်တည်ခဲ့ကြပြီ။ နောက်ဆုံးအကြိမ် ၁၂၉၂ တွင် ကြီးကျယ်စွာပြုပျက်ခဲ့သော ဧတီတော်မြတ်ကိုပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရက ခေင်းသောင်၍ဆောက်သော လူထုထီးတော်နှင့် တကူ လူထု၏ မော်ခေမာရှင်စေတီတော်ကြီး ဖြစ်လာပေသည်။ ကျွန်တော်မှာပြိုကျနေသော ငှက်ပျောဖူးကြီးကိုသာ မျက်စေ့ထဲ၌ ရေးဆွဲရာအဖြစ် မြင်နေသည်နှင့် ၎င်းကို ပန်းချီရေးခဲ့သည်။

ငှက်ပျောဖူးကြီးသည် ၁၂၇၅ ခုနှစ် ပြိုခဲ့စဉ်က ကျန်ရစ်သော ငှက်ပျောဖူးကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ဘုရားပွဲတော်မှာ ၁၅ ရက်တိုင်တိုင် အလွန် စည်ကားစွာ ကျင်းပလေ့ရှိသည်။မြန်မာပြည်၌ အစည်ကားဆုံးသော ဘုရားပွဲတော်ဖြစ်သည်ထင်၏။ပွဲတော်လကားတန်ခူးလ။

ရွှေမော်ခေမာမှဆင်းပြီး ပဲခူးမြစ်ကို ကြိုးတံတားဖြင့် ဖြတ်ကူးကာ ရွှေသာလျောင်းသို့ သွားခဲ့သည်။ရွှေသာလျောင်းမှာ ဈေးသည်များ၊ ဘုရားဖူးများဖြင့် အလွန်

စည်ကားပြီး၊ အနယ်နယ်မှ ပဲခူး သို့ ဘုရားဖူးများ
အရောက်အများဆုံး ဘုရားကြီးဖြစ်ပေသည်။ ဘုရား
ပရဝတ်အတွင်း ပြုထားကြသော ဒါနုများမှာလည်း
နတ်လူသာဓု မနားတမ်းခေ၍ရမည်တည်း။

ရွှေသာလျောင်းကိုယ်တော်ကြီးမှာ ပဲခူးမြို့ကို ပုဂံ
သက္ကရာဇ်၁၇၀ သို့မဟုတ် သာသနာ့သက္ကရာဇ် ၁၃၆၀
တွင် စတင်တည်ထောင်သော သမလမင်းဆက် ၇ ဆက်
မြောက်၊ မိဂါဒိဗ္ဗမင်း တည်ထားခဲ့ရာ ခေတ်အဆက်
ဆက်တွင် ပျက်စီးယိုယွင်းပြီး တောချုပ်ဖုံး၍ ကုန်းရိုး
ခင်တန်းကြီးသဘွယ် ဖြစ်နေရာ၊ ဗြိတိသျှအစိုးရ လက်
ထက် နယုတေခေ၍ ကုသား ကံဆရိုက်တာကြီးလိုင်
စင်ရ အုတ်ကျိုးအုတ်ပဲ့ တူးဖော်ရင်း ကိုယ်တော်ကြီး
ပျံကြမ်းကိုရ၍ ဘုရားမုန်းသိပြီး ရပ်ရွာမှ ပန်းရံဆရာကြီး
ဦးကံ ဦးစီးတည်လေသည်။ ပန်းရံအနုထည်ကိုမူမန္တလေး
မြို့မှ မင်းတုန်းမင်း လက်စွဲတော် ဆရာရိပ်က တာဝန်
ယူ၍ မွေးမိခဲ့၏။ ဤသို့ ပဲခူး၊ ဟံသာဝတီနှင့် မန္တလေး
ရတနာပုံ၊ မွန်နှင့်မြန်မာ နှစ်ဘာသာရာ၍ ပန်းရံအနု
ပညာတွင် အလေးအမြတ် ပြုထိုက်လှသော ရွှေသာ
လျောင်း ကိုယ်တော်ကြီးကို ပန်းချီရေးဆွဲခဲ့ရပေသည်။

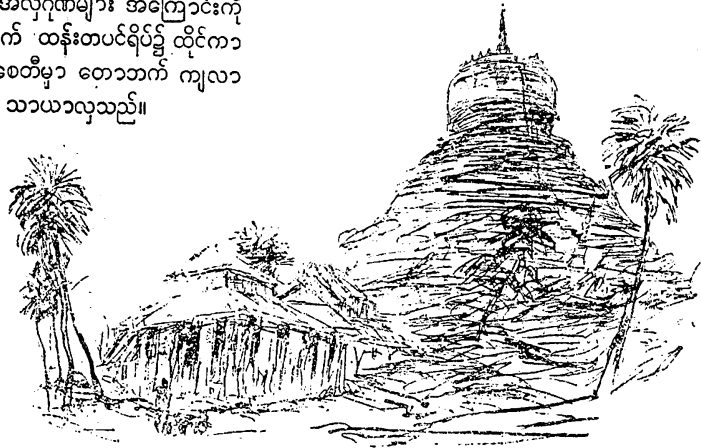

မှတ်ချက်။

။၎င်း သမိုင်း သည် ကျောက်စာ အခိုင်
အမာ မတွေ့ရ၍၊ ဓမ္မစေတီမင်း၏
ကောင်းမှုတော် ဖြစ်သည်ဟု ခိုင်မာ
သော အကိုးအကားနှင့် ကျောက်စာ
တခု ပေါ်ပေါက် ခဲ့ဘူးလေသည်။
ပွဲတော်လကား နတ်တော်လ။

မဟာစေတီ။ ။ရွှေသာလျောင်းမှ တောင်သို့လား
 သော်၊ မိုင်ဝက်ခန့်တွင် ‘မဟာစေတီ’ ရှိသည်။ မဟာ
 စေတီ မရောက်မီ လမ်းတွင် ထန်းပင်များပေါ်၍ ကျွန်
 တော်တို့သည် ရေငတ်ခြင်းကို ထန်းရည်ချိုနှင့် အနား
 ယူ၍ စကားဝိုင်းဖွဲ့ကြသေးသည်။ ကျွန်တော်မှာ မဟာ
 စေတီသို့ ရောက်ချင်စိတ် စောနေ၍ အဖော်တို့အား
 လောပေးရသည်။ မဟာစေတီသို့ ရောက်လျှင် ဘုရင့်
 နောင် မင်းကြီး ဘုရားတည်နေပုံနှင့် ဓာတုကလျာ မင်း
 သမီး၏ ‘တင့်လှပေဟန်’ အလှူဂုဏ်များ အကြောင်းကို
 တွေးမိသေးသည်။ ထို့နောက် ထန်းတပင်ရိပ်၌ ထိုင်ကာ
 ပန်းချီရေးသည်။ မဟာစေတီမှာ တောဘက် ကျလာ
 သည်မို့ ကျေးငှက်တို့ဖြင့် သာယာလှသည်။

မဟာစေတီ၏ သမိုင်းကောက်နုတ်ချက်မှာ—
 ဒုတိယ မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ထောင်ခဲ့
 သော တောင်ငူ ခေတ်၏ တတိယမင်း ဘုရင့်နောင်
 ကျော်ထင်နော်ငတော မင်းတရားကြီးသည် ၉၂၁-ခု
 နတ်တော်လဆန်း ၁၄ ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ ရာဇဝါတု
 ကလျာကို မွေးဖွားသန့်စင်သောနေ့၌ပင် ဓာတ်တော်
 မွေတော်တို့ကို ဌာပနာတော်မူပြီး ၉၂၆ ခုနှစ်တွင်

ယခု ပဲခူးမြို့တော်ကြီးနှင့် တပြိုင်တည်း တည်ပြီးခဲ့လေသည်။ ထိုအချိန်တွင်ကား မင်းတရားကြီးသည် အကျယ်ဝန်းဆုံးသော မွန်-မြန်မာ လက်နက် နိုင်ငံတော်ကြီး၏ လေးမျက်နှာ တန်ဆောင်းတို့ကို ခဲမဖြူသတ္တုအမိုးများ၊ တိုင်များနှင့် ရွှေပုဇွန်ခွံ ငွေပုဇွန်ခွံ အပြားများနှင့် နတ်ဘုံနတ်နန်းတမျှ ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှသော တန်ဆောင်း ဇရပ်တို့ဖြင့် ရှုမငြိမ်း၊ တအံ့တဩမိန်းမောလောက်သော အဆောက်အဦတို့ဖြင့် စုံနိုင်သမျှစုံပြီး မြိုင်နိုင်သမျှ မြိုင်ခဲ့သော ဌာနကြီးတခု ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ (ရွှေပုဇွန်ခွံ ငွေပုဇွန်ခွံမှာ ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီးတွင် ကပ်သော ရွှေသင်္ကန်းပြားကဲ့သို့အထူးစား ဖြစ်လေသည်။)

ပုံတော်မှာ ရွှေတိဂုံ၊ ရွှေမောဓော စသည်များကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ၊ သီဟိုဠ် မဟာစေတီကို နမူနာယူ၍ တည်သောကြောင့် ပေါင်းချောင်အိုးဟန်ရှိလေသည်။ စေတီတော်မှာ ၉၂၆ ခုနှစ်ဘုင် ပြီး၍ ၂ နှစ်မျှ အကြာ ၉၂၈ ခုနှစ်တွင် ထပ်မံ၍ ပြုပြန်ရာ မင်းတရားကြီးပင်

ထပ်မံ တည်ရပြန်သည်။ တည်ပြီးနောက် ၉၆၀ ခုနှစ် ဟံသာဝတီ မပျက်မိမှာပင် ထပ်မံကာပြုပြန်ရာ မြတ်သျှ ခေတ်တွင် ပဲခူးမြို့မှ ဦးငယ်၊ ဦးထွန်းအောင် စသည့် သူတို့က ဝိုင်းဝန်းတည်ပြန်ရာ ပြီးလုနီးမှ ပြုပျက်မည့် နိမိတ်ပြသောကြောင့် ပတ်ထားရသော သံပတ်ကြီးများကို တွေ့မြင်ရပေသည်။ မြတ်သျှခေတ် ကုန်ခါနီးတွင် ဦးစံဝနှင့် ကျောင်းဆရာကြီး ဦးသက်တင်တို့က ကမကထပြုလုပ်ပြီး အသင်းအပင်းပွဲကာ ‘ဝိဇ္ဇာရေ ပုဂ္ဂလ ဝိသေသ’ ဟု မြန်မာပြည်၌ ကျော်ကြားသော ကြွီကုန်းရာကျော် ဆရာတော်ဘုရားကြီးလက်သို့ တည်ဆောက် ပြုပြင်ရန် လျှောက်ထား အပ်နှံလိုက်ရာ၊ ထိုရာကျော် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မဟာစေတီထိပ်တွင် ယခု တိုင်ရှိသော စေတီငယ်များကိုဆင်၍ တည်ထားခဲ့လေသည်။ ပွဲဘော်လကား တပို့ဘဲ။

တခါက ဤသို့လျှင် ခမ်းနား ကြီးကျယ်ခဲ့သော စေတီကြီးကား မခမ်းနားတော့ပြီ။ တန်ဆောင်းမရှိ ပြာသဒိမရီ၊ မြက်များက မင်းမူနေပြီး မူလစေတီတော်ကြီး၏ထိပ်ပင်မြေခ ချေပြီ။ မှန်ကင်း တလှည့် ထင်းတလှည့်ပွါတကား။

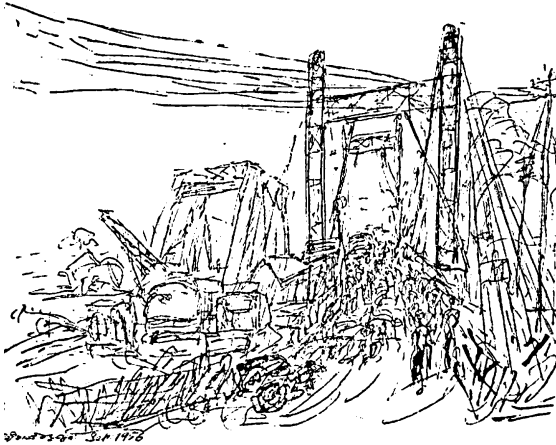
ကျိက်ပွန်။ ။မဟာစေတီမှ တဖန် ခရီးဆက်ခဲ့ပြန် ယောက်ျားမတွေ့ရ။ ပကတိ ဆိတ်ငြိမ်လှချေသည်။ သစ်
 ရာ ပဲခူးရန်ကုန်လမ်းရှိ ကျိက်ပွန်ဘုရားဘက်သို့ ရောက် ရွက်ခြောက်များ ကြွေသံကသာ တတောလုံး မင်းမူ
 လေသည်။ ကျိက်ပွန်ဘုရားမှာ တောဘက်ကျ၍ လူတ နေသည်။

ဤဘုရားပွဲတော် အကြောင်းကား ကဆုန်လပြည့်
နေ့တွင် ကျင်းပ၍ ပဲခူးနှင့်အနီးအနားမှ ကားများ
လှည်းများနှင့် လာကြပြီး တောင်ပြုံးပွဲတော်ကိုသို့
နောက်ပြောင်တတ်ကြသည်ဆို၏။ လှည်းနံရံတွင် မြွေ
ကိုင်းများထိုးပြီး တလှည်းနှင့်တလှည်း လှမ်း၍ အော်
ဟစ်နောက်ပြောင်နေပုံကို မြင်ယောင်လာမိသည်။

ထိုဘုရား၏ ရာဇဝင်ကြောင်းကို စုံစမ်းသိရသည်မှာ
ဤဘုရား၏ ဘွဲ့တော် ကျိုက်ပွန် ဟူသောပုဒ်၌ ကျိုက်=
ဘုရား+ပွန်=လေးဆူ၊ ဘုရားလေးဆူဟူ၍ တိုက်ရိုက်
အဓိပ္ပာယ် ရသည်။ ဤကမ္ဘာ၌ ပွင့်တော်မူပြီး ဖြစ်ကြ
သော (၁) ကောဏ္ဍသံဘုရား၊ (၂) ဂေါဏဂုဏ်ဘုရား၊
(၃) ကဿပဘုရား၊ (၄) ဂေါတမဘုရား၊ ဤဘုရား
၄ ဆူကို ရည်ရွယ်တော်မူ၍ ပူဇော် သော အားဖြင့်
ကျောခြင်းကပ် ရုပ်ပွားတော်ကြီး လေးဆူကို ကျိုက်ပွန်
ဟု ဘွဲ့တော်တပ်၍ တည်ထား ပူဇော်အပ်ပေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ သို့ရာတွင် ထိုဘုရား၏ သမိုင်း
ကျောက်စာ အစရှိသည့် ခိုင်မာသော
ထောက်ခံချက်များကို ရှာဖွေနေဆဲ
ပင်ဖြစ်၍ တိကျသော သက္ကရာဇ်နှင့်
အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို မဖော်ပြနိုင်ဘဲ မေ့
စေတိမင်း၏ ညီအမ လေးယောက်
ခေါ် မိဖုရား လေးယောက် တည်
ထားခဲ့သော ဘုရားဟူသာ ပါးစပ်
ရာဇဝင် ကျန်ရစ်သည်။

ကျန်ရှိနေသော ကလျာဏ် သိမ်တော်ကြီး နဂဝင်
နာရဏီ၊ မဟာသုမနစသော သိမ်တော်ကြီးများ၊ ရွှေဂူ
ကြီးခေါ် မဟာဗောဓိဘုရား၊ ရွှေဂူလေးဘုရား၊ မဟာ
ကြီး ဘုရားတို့ကို အချိန်မရ၍ပန်းချီမရေးခဲ့ရပါ။ ။ ၎င်းတို့
သည် သက္ကရာဇ် ၇၃၀ ဗညားဦးတည်သော ဟံသာ
ဝတီ ဒုတိယခေတ်တွင်မှ တည်ထားခဲ့သော သာသနာ
အမွေအနှစ်ကို ခေတ်အနုပညာ အမွေအနှစ်များဟု သိခဲ့
ရပါသည်။

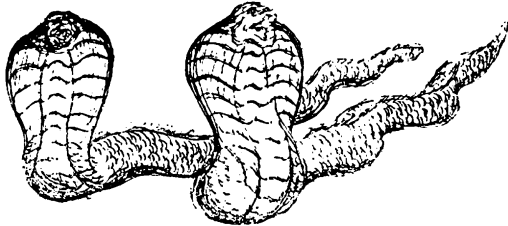
ပဲခူးကြီးတံတား။ ။ ညနေဘက်နေဝင်ဆည်းဆာ
 အချိန်တွင်လမ်းခေလျက်ရင်း အိုမင်းရင့်ယော်နေပြီ ဖြစ်
 သော ပဲခူးကြီးတံတားကြီးကို မျက်စိကျသည့်အပြင် အ
 မှတ်တရအနေနှင့် ပန်းချီရေးခဲ့ရပါသေးသည်။ ၎င်း
 တံတားကြီးကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ဆင်တံဆိပ်တပ်မှ
 ဆောက်ပေးလေသည်။ ၃ နှစ်အတွက်သာအ သုံးပြုရန်
 အာမခံခဲ့သော ကြီးတံတားကြီးသည် ၁၂ နှစ်လုံးလုံး
 ပြုပြင်ပြင်နှင့် ရန်ကုန် မန္တလေး ကားလမ်းမကြီး၏
 မော်တော်ယာဉ်များနှင့် ပဲခူးမြို့သူမြို့သားများအတွက်
 အမူတော်ထမ်းခဲ့သည့် ၁၉၅၇ ခု မေလထဲတွင်အသစ်
 ထပ်မံဆောက်လုပ်ပြီးသော တံတားကြီးအား တာဝန်
 လွှဲအပ်၍ အနားယူသောအလှည့်သို့ ဆောက်နေပေပြီ။
 နေ့ခင်းနေ့နံနက်တွင် ကျွန်တော်လည်း ပြည့်ဝန်း
 သော ဓာတဝင်နှောက်ခံ၍ မွန်တို့ဌာနီ ဟံသာဝတီပြည်
 မှသည် ဒဂုံနေပြည်တော်သို့ ပြန်လာပါသကား။

ခရီးသည် ပန်းချီ
 ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပဲခူးခရိုင်
 ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ
 နှစ်လည်မဂ္ဂဇင်း
 ၁၉၅၆-၅၇

မြေကြီးနှစ်ကောင်။ ။ ‘မန္တလေးတောင်၊ မြေကြီး
နှစ်ကောင်၊ သွားလို့ကြည့်ရခဲအောင်’ ဟူသော ရှေး
ခေတ်တေးသွားလေးကို သတိရ၍ မိတ်ဆွေ ပန်းချီ
ငေးဆွဲဘော်အချို့ကို အပို့ခိုင်းသောအခါ

မြေကြီးနှစ်ကောင်ကား မန္တလေးတောင်၏မြောက်
ဘက်အစွန်း မတ္တရာ တန်ဆောင်ထိပ်၌ တည်ရှိ၏။

ဤမြေကြီးနှစ်ကောင်ရုပ်ထုများကို အဘယ်ကြောင့်
သွန်းလုပ်၍ အထိကရ တည်ထားခဲ့ပါသနည်း ဆိုသော
အကြောင်းကို စုံစမ်းမေးမြန်းကြည့်ရာတွင် ပါးစပ် ရာ
ဇဝင် အမျိုးမျိုးကို ကြားသိရသည်။ အချို့က မြတ်စွာ
ဘုရားနှင့် ညီတော်အာနန္ဒာတို့ နှစ်ဦးအခါက ဤဘောင်
တွင် မြေပင်ညီနှောင် အဖြစ်ဖြင့် စံမြန်းခဲ့ဘူးသည်ဟု
ဆိုကြ၏။ အချို့ကမူ မန္တလေးတောင်ကို အထူးတလည်
ပြုစုတော်မူခဲ့သော ရသေ့ဘိုးဝိန္တသည် မိမိ၏ မွေးနံတော်
နှင့် ဝိဿကဖြစ်သော ကြာသပတေးနံကို အစွဲပြုကာ
မြေရုပ်ကြီးနှစ်ရုပ်ကို သွန်းလုပ်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု
ဆိုသည်။ အချို့က ‘မြေလို့အရေလဲမည်’ ဆိုသော ရှေး
ဆိုရိုးစကားအတိုင်း ‘မသေခြင်း’ သဘောကို ကေးကံ
ယူ၍ ‘အမတ’ ဆိုသော တည်မြဲခြင်း၊ မန္တလေးတောင်၏

အခွန်ရှည်ခြင်း။ ကုသိုလ်ဒကားမူ၏ အခွန်ရှည်ခြင်း
အစရှိသည်တို့ကို သရုပ်ဖော်လိုသောကြောင့် ဤမြေ
ကြီးနှစ်ကောင် ရုပ်ထုတို့ကို သွန်းလုပ်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်
သည်ဟု ဆိုကြလေသည်။ အခြား ပါးစပ်ရာဇဝင်တရပ်
ကမူ မန္တလေးမြို့ကို ‘အုတ်ကျစ်ကျော်’ ငှက်ရောင်၌
တည်ထောင်ရာတွင် မြို့ပန္နက်ချရာ၌ ထိုအရပ်တွင် ထူး
ခြားလှသော မြေကြီးနှစ်ကောင်ကို တွေ့ရသောကြောင့်
ဖြစ်သည်ဟု အဆိုပြုကြ၏။ မည်သည့်အဆိုက မှန်သည်
ဟု အခိုင်အမာ ဆိုနိုင်မည် မထင်ပေ။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ
မန္တလေးနှင့် မြေတို့မှာ ကြာသပတေးနံချင်း တူသော
ကြောင့် တည်ထားခဲ့ရန်တူသည်။ သို့ဖြစ်၍ မန္တလေးမြို့
၏အထိမ်းအမှတ် တံဆိပ်အဖြစ် ယူလိုကယူနိုင်ပေသည်။

ဈေးချိုနှာရီစင်။ ။ဤကားမန္တလေးမြို့၏ အသည်း
နှလုံးပင် ဖြစ်သည်။

၈၄-အောင်ဆန်းလမ်း။

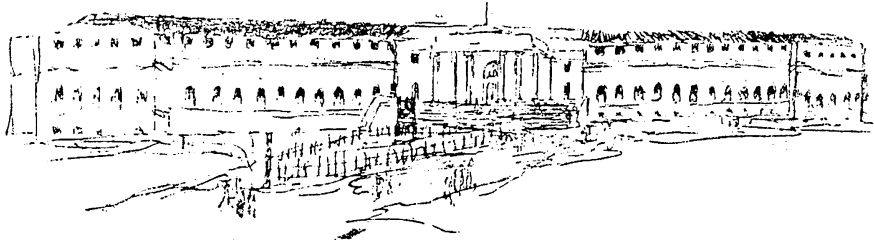
၂၆-အာဇာနည်လမ်း။

ဆိုင်းတန်းနှင့် ဓားတန်းတို့ပေါင်းဆုံရာတွင် တည်ရှိ
သည့် မန္တလေးဈေးချိုနှာရီစင် ဖြစ်၏။

လူတို့သည် သူထံမှ အချိန်နှာရီကိုကားကြည့်ကြ၏။
သို့သော် မပြုမပြင် မမှမ်းမံသဖြင့် မှန်မှားမှား ဖြစ်နေ
သော မြန်မာ့သုခုမ ပန်းပု-ပန်းရံ အနုပညာ စွမ်းကိုမူ
မြင်ကြဟန် မတူပေ။

ဤနှာရီစင်သည်အချိန်းအချက်ရှိသူတို့အတွက်သည်း
သက်သေထုနိုင်သော ဘက်မလိုက် သက်သေကြီးတိုင်း
လည်း ဖြစ်သည်။

ဈေးချိုနှာရီစင်အနီး၌ အချိန်မှန် ထွက်လေ့ရှိသော
မေမန်း၊ ထိလာမန်း၊ မုံမန်း၊ ငေယျာမန်း စသော ခရီး
သည်တင်ကားများအတွက် အချိန် မှတ်တိုင်ကြီးလည်း
ဖြစ်၍နေလေသည်။ ဤမန္တလေးဈေးချိုနှာရီစင်ကြီးကို
မန္တလေး မြို့နီစပါယ်အဖွဲ့က ၁၉၀၃ ခုနှစ်တွင် တည်
ဆောက်ခဲ့သည်ဟု သိရလေသည်။

အရှေ့လားသော်၊ တာနားရွာငယ်၊ အောင်ပင်လယ်တည့်။ ။
 အနောက်လားသော်၊ ရုပ်ပွားရွှေစင်၊ မုန့်ရှင်တည့်။ ။
 တောင်သို့လားသော်၊ တံဘားသာဟန်၊ တောင်သမန်တည့်။ ။
 မြောက်သို့လားသော်၊ နွမ်းပါးယွင်းယို၊ ရွှေနန်းအိုတည့်။ ။
 ဇော်ဂျီ

မန္တလေးတက္ကသိုလ်။ ။ မန္တလေး၏ ပညာဗိမာန်
 ဟု ခေါ်ဆိုရမည့် အထက် ဗမာပြည်၏ ခေတ်ပညာ
 တတ်လူငယ်ပိုင်းကို မွေးထုတ်ပေးရာဖြစ်သည်။
 မန္တလေး တက္ကသိုလ်သည် လက်ဦးက စိုက်ပျိုးရေး
 ကောလိပ်သာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဥပစာ ကောလိပ် ဟူသော
 အသွင်ကိုလည်း ဆောင်ခဲ့ရသေးသည်။ ယခုအခါတွင်
 ကား အတောင်အလက် စုံသော တက္ကသိုလ်ကြီးအဖြစ်
 ထီးထီးမားမား ရှိ၍နေပေပြီ။

မန်းတက္ကသိုလ်၏ ရာဇဝင်ကိုဆန်းစစ်လျှင် ၁၉၂၀
 ပြည့်နှစ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သပိတ်မှ
 စတင်ခဲ့ကြောင်း သိရ၏။ အမျိုးသားစိတ် ထက်သန်
 လာကြပြီ။ အမျိုးသားကျောင်းများ အမြို့မြို့ အနယ်
 နယ်တွင် တည်ထောင်ကြရန် လှုံ့ဆော် လှုပ်ကိုင်လာ
 ကြရာမှ မန္တလေးမြို့တွင် ဥပစာကောလိပ်တခု ဖွင့်လှစ်
 ပေးရန် အရေးဆိုကြသည်။
 ဦးဆောင်အရေးဆိုသူမှာ မန္တလေး ကိုယ်စားလှည်

ဦးဘဦးဖြစ်သည်။ ရခဲသူ ဦးခန္တီနှင့် မန္တလေးမြို့ကျောက်စာပန် တော်စိန်ခိုတို့ကလည်း လေးနက်စွာထောက်ခံခဲ့ကြသည်။ သို့နှင့် ဗြိတိသျှအစိုးရက လိုက်လျောရ၍ ၁၉၂၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် မန္တလေး ဥပစာကောလိပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ကျောင်းသားဦးရေ ၃၁ ယောက် မျှသာရှိ၍ ကျောင်းအုပ်ကြီးမှာ အယ်လ်ထင်စီဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီး၍ မန္တလေး ဥပစာ ကောလိပ်ကို ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်သောအခါ ကျောင်းသားဦးရေ ၁၂၉ ယောက်သာ ရှိခဲ့၏။ ယခုခေတ်၌မူ အဆ ၂၀ ကေ တိုးတက်ခဲ့လေပြီ။

ဖြစ်၍ လုံ့လသက်သော အဆီးအတားပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ထိုမျှမက မားမတ်သော မြို့ရိုး၏ တင်းမာ ခိုင်ခန့်မှုကို တသွင်သွင် စီးနေသော ကျူးရေနှင့် မဲတင်းထားသော ပန်းအလှတမျိုးပင် ဖြစ်သည်။

ဤကား မန်းရသာနာပုံ၏ ခေတ်အဆက်ဆက် တည်မြဲခဲ့သော လှပသည့် ရှုခင်းတကျက် ဖြစ်ပေသည်။ မန္တလေးတောင်၏ ပြည့်ဖြိုးခြင်း၊ ကျူးရေပြင်၏ ကြည်လင်သော ရေရိပ်နှင့် ရွှေနန်းတော်၏ ခန့်ညားခြင်းတို့ ပေါင်းစပ်သားသော အလှလည်း ဖြစ်ပေသည်။

မြို့ရိုးနှင့်မန်းတောင်။ ။ 'တန်ဆောင်းတော်ပြအိုးနဲ့ မြို့ရိုးမြင့်နီကြန်ကြန်၊ ကျူးပိတ်လှိုရံ၊ မင်းမင်းတို့စံ၊ မှန်ပေသည့်မြို့ကျေး' ဟု စာဖွဲ့ရသော ကျူးတော်သည် နန်းတိုင်းမြို့တော်၏ ဘေးဆီးရန်ကာ အဟန့်အတားပင် ဖြစ်သည်။ ဆင်ခေတ်၊ မြင်းခေတ်၊ ဓားခေတ်၊ လှံခေတ်

မင်္ဂလာတံတား။ ။ ‘ရွှေဗောင်းတင် ဆင်ကာနဲ့၊ ရွှေဝေါ့ညင်သာသာနဲ့၊ ယခင်ခါ သည်လိုဆင်းတယ်၊ မင်းဟန်တဲ့လေး’ ဟူသော မင်းခမ်းမင်းနားများဖြင့် ဗိုလ်ရှုခံထွက်တော်မူရာ မင်္ဂလာတံတားဖြစ်၏။

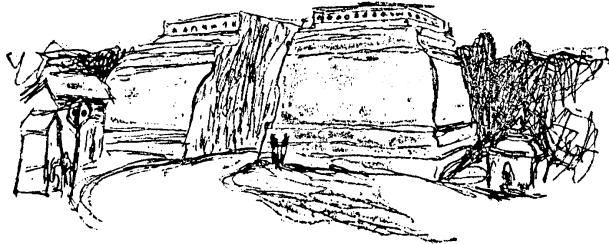
“ထွက်တော်မူကြီး” ဟူသော စကားအဓိပ္ပာယ်မှာ ရိုးရိုးနှင့်ခန့်သည်။ စစ်အင်္ဂါခင်းကျင်း၍ ဘုရင်မင်းမြတ်

နန်းတော်မှ ထွက်ကာ မြို့တော်ကို လှည့်လည်ကြည့်ရှု တော်မူခြင်းသည် စစ်အင်အားပြ အခမ်းအနားကြီး တရပ် ဖြစ်သည်။ တိုင်းတပါးသားတို့ လေးစား ခန့်ညား ရိုသေခြင်းကို ရယူသော အခမ်းအနားကြီး တရပ်ဖြစ်၏။ ဇာတိမာန်ကို ဖော်ပြခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ အချုပ် အချာ အာဏာပိုင်ခြင်းကိုလည်း ထင်ရှားစေသည်။ ဘုန်းလက်ရုံး မာန်ကိုလည်း ပြသခြင်းဖြစ်သည်။

ကျော်ဟိုးတံခါးပေါက်။ ။မင်္ဂလာတံတားမှဝင်
သော် ကျော်ဟိုးတံခါးပေါက်သို့ ရောက်၏။ တံခါး
ပေါက်အထက်မှ ပြာသန်များကား ဒုတိယစစ်၏အမွေ
အနှစ်ကြောင့် အပိုင်း အစမျှပင် ကျော်တော့လေပြီ
တကား။

သူခေတ်နှင့်သူအခါအားဖြင့် ဤမျှ အထူ အထယ်
ကြီးမားသော တံခါးပေါက်များသည် လုံလောက်

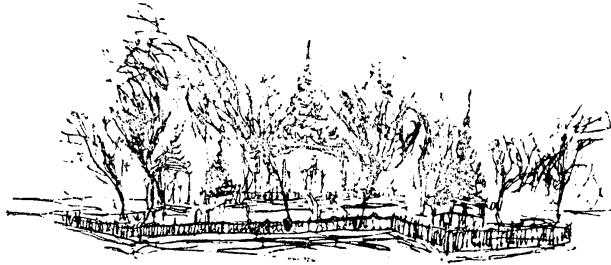
သော အခုအခါ အကာအကွယ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့သော်
ခေတ်မှီလက်နက်တို့၏ ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်းအင်အားက တ
ဖြည်းဖြည်းပိုမိုကြီးမားလာသောအခါ၌ခေတ်၏နောက်
သို့ တဖြည်းဖြည်းဝေး၍ဝေး၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ရလေ၏။မည်
သို့ပင်ဖြစ်စေ သူ့ခေတ်ဘွင် ကာကွယ်ရေးအတွက်သာ
မဟုတ်စေဘဲ မြို့တော်အဝန်းအပိုင်းကိုပါ မျက်စိပသာဒ
ဖြစ်အောင် ခန့်ညားအောင် တည်ဆောက်ထား ခြင်း
ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

စွယ်တော်စင်။ ။နန်းတော်တည်ရှိရာ နန်းမြို့တွင်း
 သို့ ဝင်လိုက်သော် ဟောင်းနွမ်းလှပြီ ဖြစ်သော စွယ်
 တော်စင်ကို ဤသို့တွေ့ရ၏။ ရှေးမင်းလက်သက်က စည်
 သံ၊ မောင်းသံ မစဲ ညံလျက် အမှုဘော် ထမ်းခဲ့ရာသည်
 ယနေ့ ဆိတ်ငြိမ်လျက်ရှိ၏။ လှေခါးထစ်များတွင် မြက်
 သမန်းများ ပေါက်လျက် လှမ်းသရုပ်ကို ဖော်စေ၏။
 ဤစွယ်တော်စင်ကား ရှေးမြန်မာဘုရင်များကို တသမိ
 စေသည်။

သို့သော် ပဒေသရာဇ်ခေတ်ကား ကျန်ရစ်ခဲ့လေပြီ။

မင်းတုန်းမင်းအုတ်ဂူ။ ။ ‘လေးကျွန်း အောင်မြေ’
 တည်းဟူသော နန်းမြို့တော်တွင် မြနန်းစံကျော် အမည်
 ရှိသော ရွှေနန်းတော် (ဂျန်လ ၁၈၅၇) တည်၍ သိမ်း
 ပိုက်စံမြန်းတော်မူသော မင်းတုန်းမင်းကား မန္တလေး
 တဝိုက်မှ စေတီပုထိုးများ၏ ဒါယကာလည်းဖြစ် မန္တ
 လေးမြို့ကို အသက်သွင်းပေးခဲ့သူတည်း။

ယခုသော် မန္တလေး၏ ကျေးဇူးရှင် မြို့တည် နန်း
 တည် မင်းတုန်းဘုရင်သည် ရွှေအိမ်နန်းနှင့် ကြွန်းစည်း
 ဖြစ်သည်။

စိမ်ထိုကို (၁ ရက် အောက်တိုဘာ ၁၈၇၈) စွန့်ခွာ၍
 ဘုရားသော်မှ မလွန်ဆန်နိုင်သော လမ်းသို့ (၇ ရက်
 အောက်တိုဘာ ၁၈၇၈ ဂူသွင်း) မြန်းခဲ့သည်မှာ
 နှစ်ပေါင်း ၉၀ ကျော် ရှိခဲ့ပေပြီ။

မင်းတရားကြီးနှင့် မိဖုရားခေါင်ကြီးတို့၏ စံပြိမ်းရာ
 အုတ်ဂူများကို နန်းတွင်း၌ ယခုတိုင် တွေ့နိုင်၏။ ဤ
 နေရာသည်ကား မင်းဘုရားကြီး၏သားတော်စင် မြေး
 တော်ဆက်တို့ အလေး အမြတ် ဂါရဝ ပြုရာလည်း
 ဖြစ်သည်။

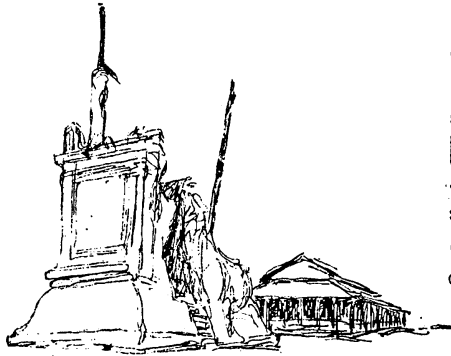
နန်းတော်အုတ်ခုံ။ ။နန်းတော်တည်ရှိရာ အုတ်ခုံ
နေရာဖြစ်၏။ အရှေ့ဘက် အဆင်းတွင်ကား သံ အ
မြောက်ကြီးနှစ်လက်နှင့် အဖက်ဖက်သို့ လှည့်၍ ရသော
အမြောက်ကလေးတလက်ကိုသာ တွေ့ရ၏။ မြန်မာတို့
အနုပညာမြောက်စွာ တည်ဆောက်ခဲ့သော နန်းတော်
ကြီးကား စေ၏ဒဏ်ကို အပြည့်အဝ ခံသွားရရှာလေ
သည်။

မြန်မာတို့၏သတ္တိကို ကမ္ဘာက သိကြပြီ ဖြစ်သည်။
လက်နက်အင်အားမမျှသဖြင့်သာ တခါက လွတ်လပ်

ရေးကို ဆုံးရှုံး ခဲ့ရဘူးပေသည်။ နိုင်ငံခြားသားတို့၏
ဥပါယ်တမည့် ဥာဏ်နီ ဥဏ်နက်တို့ကလည်း တဖက်ရှိ
ကြေးစားစစ်တပ် အင်အားကလည်း ရှိသေးသည်။ ထိုမျှ
မက လက်နက်အင်အား သာမူကလည်း ရှိပြန်သည်။
အဆိုးရွားဆုံးမှာကား ပြည်တွင်း စိတ်ဝမ်းကွဲမှု သစ္စာ
ဖောက်မှုများပင်တည်း ။ ယင်းသည့် ချို့ယွင်းချက်
များကြောင့် မည်ကဲ့သို့သော တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုး
တရားများ သက်ဆင်း ကျရောက်ခဲ့ရသည်ကို ကြီးစွာ
သောသတိမူဘွယ်ပင်။

ဗဟိုရုံစည်စင်။ ။ ဤကား နန်းမြေအုတ်ခုံ အရှေ့
တောင်ထောင်ယွန်းယွန်းတွင် တည်ရှိသည့် ပြိုပျက်လျက်
ရှိသော ဗဟိုရုံစည်စင်ဖြစ်သည်။ စင်၏နောက်မှ ဇရပ်
တန်းကား ကျောက်စာများ စုဆောင်း ထိန်းသိမ်း
ထားရာဌာနဖြစ်လေသည်။

ရွှေဗဟိုရုံစည်သံဗျားကိုလ၊ မကြားရကြာလပြီ၊
လေးလရာသီ ဟူသော ဩချိုးကလေးသည် သာမန်
အလွမ်းညွှဲ တောဘွဲ့ကလေး ဖြစ်မည် ထင်ရသည်။
သို့သော် သူတပါးလက်အောက်ခေတ်မှာတုန်းက ထို

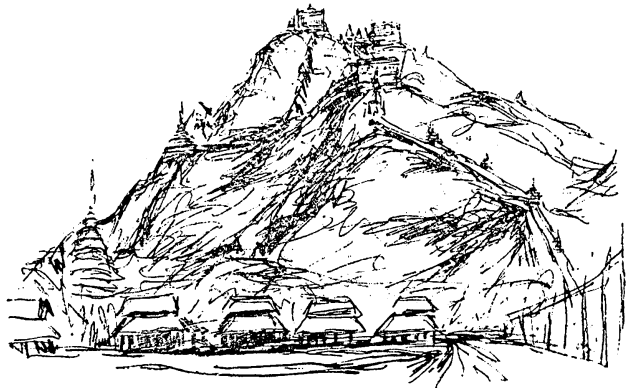
ဩချိုးကလေးသည်ပင် ကိုသိုမင်း ကိုယ့်ချင်း ကိုယ့်
လွတ်လပ်ရေးကို ဆွေးတသက်သက် တသုစေခဲ့သော
စာချိုးကလေး တခု ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုလျှင် မှားမည်
မဟုတ်ချေ။ မြန်မာ့မျိုးချစ်စိတ် မီးပွင့်ကလေးကို ငြိမ်း
သေ၍ မသွားအောင် မွေးမြူကာ ထွားကြိုင်းလာစေခဲ့
သော ဩချိုးကလေးပင် ဖြစ်လေသည်။

‘ပတ်သံတာဂူညှိုးတီးသံမြည်၊ လက်ဆည်ကန်စာခရီး’
မြန်မာတို့ သင်္ကေတ စစ်စစ်ဖြင့် အချိန် နာရီကို
ဝေဖန်ပိုင်းခြားကာ အသံလွှင့် ကျေညာရာ ဌာနဟု ဆို
စရာပင်။ မန်းမြို့၏ အချိန်နာရီကို စနစ်တကျ ချုပ်ကိုင်
ထားသည်။ တမြို့လုံး၏ အချိန်နာရီကို တမျိုးတစား
တည်း ဖြစ်စေ၏။ ဤကဲ့သို့ ဗဟိုရုံမှနေ၍ အချိန်ကို
ချုပ်ကိုင် သတ်မှတ်လာခြင်းသည် ခေတ်သစ်သဘော၏
အဦးအစပင် ဖြစ်သည်။ စံတော်ချိန်၏အစကနဦးလည်း
ဖြစ်သည်။ ယခု ကမ္ဘာ၌ ထင်ရှားနေသော ဘစ်ဘင်
နာရီသံနှင့် တန်းတူပင်။ ‘နောင်-ခိုင်း’သည်လည်း ကျက်
သရေ တင့်ခဲ့ဘူး၏။ သူ့ခေတ်နှင့်သူထယ်ဝါခဲ့၏။ အသုံး
ဝင်ခဲ့ပေ၏။ နန်းတွင်းရှိ နေ့စဉ်ဝတ္တရားများကို ‘အချိန်
တန်ပြီ ဟူ၍’ သတ်ပေးနှိုးဆော်ခဲ့ပေသည်တကား။

မန်းတောင်နှင့် သုဓမ္မာဇရပ်။ ။ မန္တလေးတောင်ကို ကျုံးရိပ်မှ မျှော်လိုက်သော် တောင်ခြေမှ ဇရပ်များကား ရာဇဝင်ကျော်ခဲ့သည့် သုဓမ္မာဇရပ်တန်း ဖြစ်၏။ မြို့တည် နန်းတည် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက်မှ စတင်ကျင်းပခဲ့သည့် စာပြန်ပွဲများ ကျင်းပရာ ခန်းမဆောင်များ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

‘အသက်ရှည်စေလို၊ မန်းတောင်ရိပ်ခို’ဟု ဆိုစမှတ်စကားရပ်တို့ရှိနေကြသည်။ လူပျိုအမေ ဆန်တစ်တံနှင့် ပုန်းအိပ်ရမည့်နေရာဟုလည်း နှောင်းခေတ် စနည်းတပေါင်တို့တွင် စာဖွဲ့ခဲ့ဘူးသည်။ ခေတ်သစ်အမြင်နှင့် ကြည့်ပါက ကုသိုလ်လည်း ရှေး၊ ကိုယ်ခန္ဓာလည်းကျန်းဟူသော သဘောကို မန္တလေးတောင်တွင် တွေ့ရပေမည်။

ယခုသော် ပွဲတော်လာ ဘုရားဖူး ပရိသတ်တို့၏ နားခိုရာတည်း။ ရွှေမန်း၏ နောက်ခံပန်းချီကားချပ်အဖွယ်ဖြစ်သည်။ ရသေ့ ဦးခန္တီ၏ လုလ္လံ ဥဿဟကြောင်နိုင်ငံနှင့် အဝှမ်း ကုသိုလ်ဒါန ဖြစ်ထွန်းခဲ့ကြသည်။ သာသနာ၏ အထောက်အကူ သရုပ်တခုဖြစ်သည်။ သာသနာ၏ အရိပ်အာဝါသနှင့် ဒုဒ္ဒယကြီးမားလှပုံကိုဖော်ပြနေသည်။

ဗျာဒိတ်ပေးရပ်တော်မူ။ ။မန္တလေးတောင်ပေါ်
မှ ဗျာဒိတ်ပေးရပ်တော်မူ ရုပ်ထုတော်ကား သပ္ပာယ်
လေစွ။

တင်ပလ္လင်ခွေရွှေသာလျှေ၎င်း၊ ရပ်တော်မူ စသော
ရုပ်ထုဟန်များနှင့် သီးခြား တဘာသာပင် ဖြစ်သည်။
မြန်မာတို့၏ ပီသကော လက်စွမ်းကိုလည်း ပြသရာသို့
ရောက်၏။ မြန်မာတို့၏ ညဉ့်အတိုင်း ဘာသာရေးနှင့်
ပညာစွမ်းများသည် အညမည ရောယှက်၍နေကြသည်
သာ များ၏။

ကျောက်တော်ကြီး။ ။မန္တလေးတောင်၏တောင်
 ဘက် အဆင်းတွင် ကျောက်တော်ကြီးဘုရား တည်ရှိ၏။
 ထိုကျောက်တော်ကြီး ဘုရားကြီး၏ ဆင်းတုတော်မှာ
 မန္တလေးအနီးရှိ စကျင် ကျောက်တောင်မှ စကျင်
 ကျောက်သားကြီးအား ထုလုပ်ထား၏။စကျင်ကျောက်
 ကြီးမှာ ကြီးမားလွန်းလှ၍ လူးပါင်းတသောင်းကျော်
 သယ်ယူခဲ့ကြရ၏။ ဤကျောက်တော်ကြီးဘုရား တည်
 နေရာသို့ တူးမြောင်းမှ ၁၃ ရက် ခရီးကြာမျှ သယ်
 ဆောင်ကြခဲ့သည်။ မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ဆန္ဒအရ ပုဂံမြို့မှ
 အာနန္ဒာဘုရားပုံစံအတိုင်း ကျောက်တော်ကြီး ဘုရား
 အား တည်ထားဆောက်လုပ်စေခဲ့၏။

စန္ဒာမုနိ။ ။ကျောက်တော်ကြီးဘုရား၏ အရှေ့ဘက်တွင် ကပ်လျက် စန္ဒာမုနိဘုရားတည်ရှိ၏။ စန္ဒာမုနိတည်နေရာသည် မန္တလေးမြို့တည်နန်းတည်ထောင်နေချိန်တွင် မင်းတုန်းမင်းခေတ္တ မြေနန်းဖြင့် စံမြန်းတည်းခိုရာ နေရာ ဖြစ်ခဲ့၍ ဤနေရာအား အမှတ်တရ ဖြစ်စေရန် စန္ဒမုနိဘုရား တည်ထားစေခဲ့၏။

(၁၀ ရက် ဂွန်လ ၁၀၆၆) တွင် ဤစန္ဒာမုနိဘုရား တည်ရှိရာ ယးယံတဲနန်း၌ မင်းတုန်းမင်းနှင့်တကွ အိမ်

ရွှေမင်း ကနောင်မင်းသားကြီး လွှတ်တော်ဝန်ကြီးများ ယးယံစံခန့်ခိုက် မင်းတုန်းမင်း၏ သားတော်များ ဖြစ်သော မြင်ကွန်းနှင့်မြင်းခုံတိုင်မင်းသားတို့ ရုတ်တရက် ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက် ကြသောကြောင့် အိမ်ရွှေစံ ကနောင်မင်းသားကြီးမှာ တိမ်းပါးခဲ့ရလေသည်။

ကနောင်မင်းသားကြီးသည် ၁၉ ရာစုနှစ်များ အလည်လောက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် တိုးတက်လျက် ရှိသော ဥရောပနိုင်ငံအချို့နှင့် ဆက်သွယ်မှုများ လူသုံး

ကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှု နည်းစနစ်တို့၏ အခြေခံ အသစ် အဆန်း တီထွင်မှု ပြောင်းလဲမှုများ ခေတ်ကိုပြောင်းလဲ စေနိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများကို အမြင်ကျယ်စွာနှင့် အ သုံးပြု လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သော မြန်မာ့ ခေတ် ပြောင်း ခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအား ခေတ်မှီနိုင်ငံ ထူထောင်နိုင်ခြင်းငှာ အခြားနိုင်ငံကြီးများတွင် တိုးတက် ထွန်းကားလျက်ရှိ သော ခေတ်ပညာရပ်တို့ကို လေ့လာဆည်းပူးရန်မြန်မာ ပညာတော်သင်ပေါင်း ၉၀ ကျော်ကို နိုင်ငံကြီးများသို့ လစာငွေ အလုံအလောက်ပေး၍ စေလွှတ်ခဲ့သူ ဖြစ်၏။

ခေတ်မှီလက်နက်ရိုမှု နိုင်ငံအင်အား ရှိမည်ဟု ယုံ ကြည်သည့်အတိုင်း စစ်ကိုင်းဘက်တွင် လက်နက်စက်ရုံ ကြီးနှစ်ရုံ တည်ဆောက်ခဲ့၏။ လူသုံးကုန်ပစ္စည်း ထုတ် လုပ်မှုကို မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်မြောက်စေရန် ရက်ကန်း စက်၊ ကော်ဇောစက်၊ စပဲစက်၊ လွှာစက်၊ ဖန်ချက်စက်၊ သကြားစက် စသည့် စက်ရုံပေါင်း ၅၀ ကျော်တို့ကို နိုင်ငံခြားမှ ဝယ်ယူထူထောင်ခဲ့သူဖြစ်၏။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကာကွယ်ရေးဘက်တွင်လည်း စစ်ဖက် ဆိုင်ရာ ပြုပြင်မှုအမြောက်အမြားကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သေး ၏။ ထာဝစဉ် စစ်မှထမ်းများရှိသည့်အခြေသို့ ရောက်ရှိ အောင် ပြုလုပ်ခဲ့စပြီး လိုမှုစည်းသော မြန်မာစစ်တပ် ကို ပြုပြင်ပေးခဲ့သူဖြစ်၏။ စစ်ပညာလေ့ကျင့် သင်ကြား ပေးရာတွင် နိုင်ငံခြားသား ပြင်သစ်၊ အီတာလျံလူမျိုး တို့၏ အကူအညီဖြင့် ကိုယ်တိုင် ကြပ်မတ် လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ နိုင်ငံတွင်း၌ ဆက်သွယ်ရေး ပိုမိုလျင်မြန် ကောင်းမွန်စေ ရန်အတွက်လည်း မြန်မာအက္ခရာဖြင့် ကြေးနန်း ရိုက် နည်းကို ယောအတွင်းဝန်နှင့် တိုင်ပင် တီထွင်အသုံးပြုခဲ့ လေသည်။

ဤသို့ မြန်မာနိုင်ငံအား ခေတ်ကို အမှီလိုက်ရန်ကြိုး စားတာစုလျက်ရှိသူ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးသမား ကြီး ကနောင်မင်းသားကြီးကား ‘ဆင်ပြောင်ကြီးကို ဖြုတ်ကိုက်၍သေ’ ဟူသော စကားရပ်နှင့်အညီ မြန်မာ နိုင်ငံ၏ စားစာကုန်အစားအသုံးကို ‘လှေလှော်ကြောင်းဆဲ တက်ကျိုး’ ဖြစ်ကာ ဆုံးရှုံးနှုန်းနာခဲ့ရသောနေရာအဖြစ် သတ်မှတ်မိခဲ့လေသည်။

ကုသိုလ်တော်။ ။ စန္ဒမုနိအနီးတွင် ကုသိုလ်တော် ဘုရား (ခေT) မဟာလောက မာရဇိန်ဘုရား တည်ရှိ၏။ ၁၀၅၇ ခုနှစ်တွင် မင်းတုန်းမင်းကြီးသည် ညောင်ဦး ရွှေစည်းခုံဘုရားပုံစံအား ယူ၍တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ။ နန္ဒ လေးမြို့ရှိ ဘုရားများရှိကြသည့်အနက် ဤကုသိုလ်ဘုရားနှင့် ဆင်တူသောဘုရား မရှိခဲ့ပေ။ ။ ဤကုသိုလ်တော်ဘုရား၏ထူးခြားချက်မှာ ဘုရားဝန်းကျင်တွင် မင်းတုန်းမင်းကြီး ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်၍ ပိဋကတ်သုံးပုံ ပါဠိတော် ကျမ်းပေစာများကို ကျောက်ထက်တွင် အက္ခရာတင်၍ ကုသိုလ်တော်မဟာ လောကမာရဇိန် စေတီ ပရိဝုဏ်အတွင်း စိုက်ထူထားခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ပေစာမှ ကျောက်စာအဖြစ် အက္ခရာတင်သော ကျောက်စာတိုင်ပေါင်းမှာ ၇၂၉ တိုင်ရှိသည်နှင့်အမျှ ထိုကျောက်စာတိုင်ပေါင်း ၇၂၉ တိုင်အပေါ်၌ စေတီပေါင်း ၇၂၉ စေတီကို ဝိနည်းကျမ်း ၁၁၁ သုတ်ကျမ်း ၄၁၀ အဘိဓမ္မာကျမ်း ၂၀၀ ဖြင့် တည်ထားခဲ့သည်မှာ ကြည်ညိုရွှေမောဘွယ်ကောင်းလှ၏။

အတုမရှိကျောင်း။ ။ကုသိုလ်တော်ဘုရား၏အနီးတွင် အတုမရှိကျောင်းကြီး၏ အကြွင်းအကျန်တို့တည်ရှိသည်။ ဤအတုမရှိကျောင်းကြီး မပျက်မစီးခင်က အနောက်နိုင်ငံခြားသား ခရီးသွားများအတွ် ရင်သပ်ရှုမော အံ့ဩဘွယ်ရာ ဖြစ်ခဲ့လေ၏။ ကျောင်းကြီး၏အောက်ခံ အုတ်ခုံသာလျှင် ကျန်ရစ် ဘော့သည်။ ဧပြီမြို့နယ်တွင် အုတ်ခုံ ငါးခု ပေါ်တွင် သစ်သားအဆောင်များ ရှိခဲ့လေသည်။ ဤအတုမရှိကျောင်းကြီး၏ နံရံများတွင် ပန်းပုလက်ရာများကြောင့် ထင်ပေါ်ခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်မှာ မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ဝတ်လ်တော် ပိုးပုဆိုးများကို ပြာချ၍ သစ်စေးကိုိုင်

ထားပြီး ညှိနှုန်လုံ ရွှင်မွေတော်တွင် စိန်ကြီးကြီးတလုံးရှိလေသည်။ ၁၀၀၆-ခုနှစ် အထက်မြန်မာနိုင်ငံအား သိမ်းပိုက်သော အချိန်တွင် ၎င်းစိန်ကြီးအား မသမာသူများ ဖြုတ်ယူသွားခဲ့သည်။ အတုမရှိကျောင်းကြီးသည် ၁၀၉၀-ပြည့်နှစ်တွင် မီးသင့်ခဲ့လေသည်။

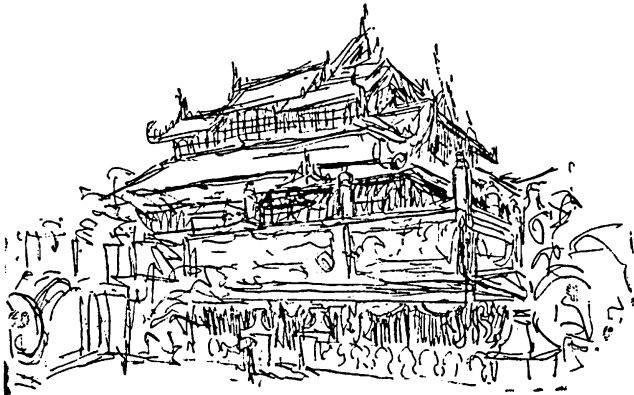

ရွှေနန်းတော်ကျောင်း။ ။ အတုမရှိ ကျောင်း၏ အနီးတွင်ပင် ရွှေပိန်းချပန်းပုလက်ရာများဖြင့် တင့်တယ် ခဲ့သော ရွှေနန်းတော်ကျောင်း၏ အကြွင်းအကျန်များ ရှိလေသည်။

ဤရွှေနန်းတော်ကျောင်းသည် ရွှေနန်းတော်ကြီး၏ အဆောင်နန်းတခုသာ လျှင် ဖြစ်ခဲ့လေ၏။ ထိုအဆောင် နန်းအတွင်း၌ မင်းတုန်းဘုရင်ကြီးနှင့် မိဖုရားခေါင် စကြာဒေဝီ မိဖုရားကြီးတို့ နှစ်ပါးအတူ ချစ်ကြင်စွာ စံပယ်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းအဆောင်ထဲ၌ပင် မင်းတုန်း

ဘုရင်ကြီးသည် နာတာရှည်ရောဂါကြီးကို အဆုံးသတ် သွားလေသည်။

မင်းတုန်းမင်းနောက်တက်လာသူ သီပေါမင်းသည် ဤအဆောင်သည် အောက်မေ့ သတိရဘွယ်များ ရှိနေ သဖြင့် မသုံးလို မနေလိုဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်၏။ နောင် အခါတွင် လက်ရှိနေရာသို့ ရွှေနန်းတော်အဆောင်ကြီး ရွှေလူးပြီး ကျောင်းဆောင်အဖြစ် မွန်းမံတည်ဆောက် ခဲ့၏။ ၁၉ ရာစုနှစ်အလယ်ပိုင်း၏ သစ်သားပန်းပုပြတိုက် ကြီး ဖြစ်ပေသည်။

ကင်းဝန်မင်းကြီးဂူ။ ။ မြန်မာရာဇဝင်တွင် မေ့ချင်၍ မရနိုင်သူတစ်ဦး၏ အုတ်ဂူတည်း။ မြန်မာမင်းတို့ လက်ထက်က ပြည်ပတိုင်းခြားကို ဆက်သွယ်စခန်းသွားမှု နည်းပါးခဲ့သည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် နိုင်ငံခြားသို့ ရေးဦးစွာ မင်းမှုထမ်း တာဝန်ဖြင့် (၁၈၇၂) ခုနှစ်၌ သွားရောက်ခဲ့ရသူ ဖြစ်၏။

ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကား ကင်းဝန်မင်းကြီးပင် ဖြစ်လေသည်။

ကျန်းဘောင်ခေတ်က အင်္ဂလန်နှင့် ဥရောပတိုက်များသို့ ရောက်ခဲ့သူပီပီ၊ အနောက်နိုင်ငံများ၏ တိုးတက်မှုကို သိ၍ ကင်းဝန်မင်းကြီးသည် ခေတ်ရွှေ့ကပြေး၏။ ပြောင်းလဲနေသောခေတ်၏ အလှည့်ကို မိမိက မှီအောင် လိုက်နိုင်မှ တန်ကာကျမည် ဟူသော သဘောကို ပိုက်မိသူလည်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျန်သောသူတို့ ဥပဇာတ်မရှိနိုင်သောကြောင့် ကြီးပမ်းဆဲ မျှသည် အချည်းနှီး အလဟဿ ဖြစ်ရတတ်ပေသည်။ မြန်မာဖြစ်အင်ကို ရင်နင့်တော်မူသော ဦးဆီးပန်းနီ ဆရာတော်ဘုရား၏

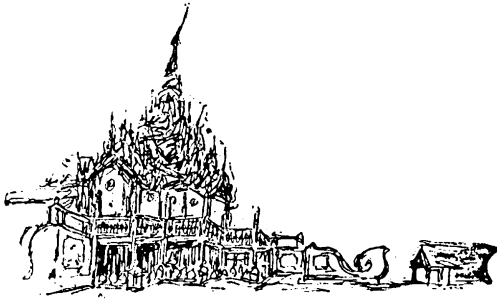
“မှတ်ပါရစ်စေ-မှာခဲ့ပေအံ့” ဟူသော ဧကပိုဒ်ရတုဖြင့် ‘မာလောန္ဓယ်’ ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသည့်တိုင် မိမိ၏ အယူအဆကို မိမိမစွန့်နိုင်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် သံဝေဂနှင့်သာ ပြေသသူဘုရား။

ရွှေအင်ပင်ကျောင်း။ ။ ဇာတိဓိရာဇဂုရု ဆရာ
တော်များ သီတင်းသုံးရာ ကျောင်းဝိဟာရတို့အနက်
ယခုတိုင် ကျော်ကြားလျက်ရှိသည့် နန်းဦးရွှေအင်ပင်
ကျောင်းတိုက်။

အဟောင်းကို အားပြု၍ အသစ်သို့ လှမ်းရာသည်။
နိုင်ငံတနိုင်ငံ လူမျိုးတမျိုး၏ အမွေအနှစ်သည်ကား
ရှေးခေတ် လက်ရာမှန်တို့ပင်ဖြစ်သည်။ အနိုင်နိုင်ငံတွင်

အသစ်များကို ထွင်ကြလေသော်လည်း အဟောင်း
များကိုကား ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ထားစမြဲဖြစ်
လေသည်။ နိုင်ငံချစ် စိတ်ဓာတ် ဆိုသည်မှာ ဤ
အဆောက်အဦမျိုးတို့၌ မြစ်ဖျားခံ၍ လာရစမြဲ ဖြစ်ပေ
သည်။

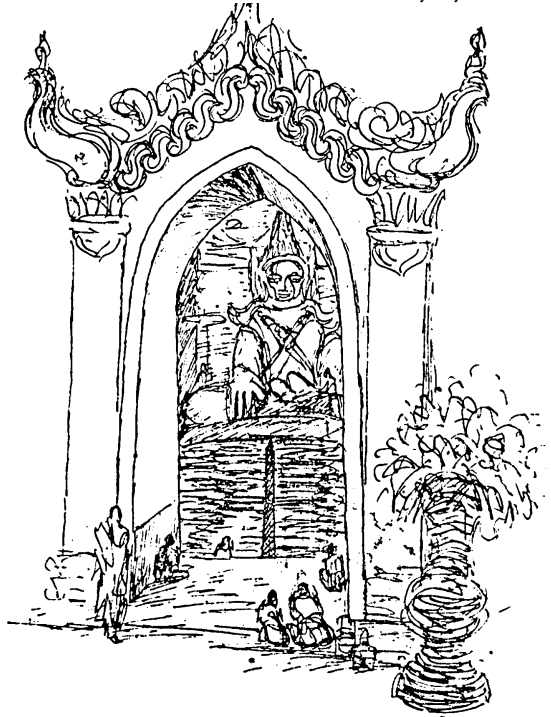
မဟာမြတ်မုနိ။ ။ ရုပ်ပွားရွှေစင် မုနိရှင်တည်း။

မြစ်ကူးချောင်းခြား တိုင်းပြည်အနှံ့မှ လာရောက်
ဖူးမြော်ကာ ရွှေသင်္ကန်းကပ်လှကြသောကြောင့် ရုပ်လုံး
ပင် ပျောက်လုတနန်း ရွှေသားဖြင့် ပိန်း၍ နေလေပြီ။
ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် အတွင်းက ရတနာပုံ မန္တလေးမြို့၌
သီတင်းသုံးနေတော်မူကြသော သံဃာတော် အချွင်
မြတ်များသည် ဤမုနိရုပ်ပွားတော်ကြီးကို အသက်
ပေး၍ ကာကွယ်ခဲ့ကြဘူးလေသည်ကိုလည်း မမေ့အပ်။
ရခိုင်ပြည်မှ ပင့်ဆောင် လာသည်မှ အစ မြန်မာတို့

အင်္ဂလိပ်အစိုးရ လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်အောင်
 ရုန်းကန်ခဲ့ကြရာတွင် ဤမဟာမြတ်မုနိတန်ဆောင်သည်
 ကြိမ်ဖန်များစွာ အရေးပါ အရာထောက်သော ကဏ္ဍမှ
 ပါဝင်ခဲ့လေ၏။ နယ်ချဲ့စနစ်ကို ဆန့်ကျင်၍ ဆန္ဒပြရာ
 အောင်မြေလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ မြန်မာဘုရင် ပါတော်မူ
 သောအခါက ဝင်ရောက်ဖူးမြော်ခွင့်မရခဲ့သော ရုပ်ပွား
 တော်ပင် ဖြစ်သည်။ ဖူးမြော်ခွင့်ရခဲ့ပါသော် မြန်မာ
 သမိုင်းသည် တမျိုးတဖုံခပြောင်းလဲလေမည်လားဟု ထင်
 စရာလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

မဟာမုနိကိုယ်တော်မြတ်၏ ရုပ်လက္ခဏာ ထူးခြား
 ချက်ကား ဘုရားရှင်ကို လောကသမုတိဘုရင်များကဲ့သို့
 မင်းဝတ်မင်းစား စလွယ် မကိုင်တို့ဖြင့် ဆင်ယင်ထား
 သော အချက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့
 ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညိုလေးစားသမှုဖြင့် ဆင်ယင် ဖူး
 မျှော်ကြသော အစဉ်အလာတရပ်ပင်။

မန်းသား မန်းသူတို့က မဟာမုနိရှင်ပင် ကျိန်းစက်
 ရာကို 'ဘုရားကြီး'ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြလေ၏။

ဘိုးတော်ဘုရားအုတ်ဂူ (အမရပူရ)။ ။ အမရပူရ
 မှာ သူခေတ်သူအခါက ကြက်ပျံကျ စည်ကားခဲ့သော
 မင်းနေပြည်တော် ဗဟိုချက်မ ဖြစ်သည်။ ရတနာပူရ
 ဟူသော မန္တလေးမြို့ ပေါ်ပေါက်လာပြီးသည့် အခါမှ
 အမရပူရသည် မြို့တော်ဟူသော ဝိသေသမှ နိမ့်လျော
 ခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်မတိုင်မီက မြို့တော်မှာ အင်းဝ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် ဘကြီးတော် (၁၈၁၉-၁၈၃၇)က အမရ
 ပူရမှ အင်းဝသို့ နန်းတော်ကို ရွှေ့၏။ သာယာဝတီမင်း
 နန်းတက်သောအခါ အင်းဝမှတစ်ဆင့် အမရပူရသို့ရောက်
 ရှိလာခဲ့ပြန်သည်။

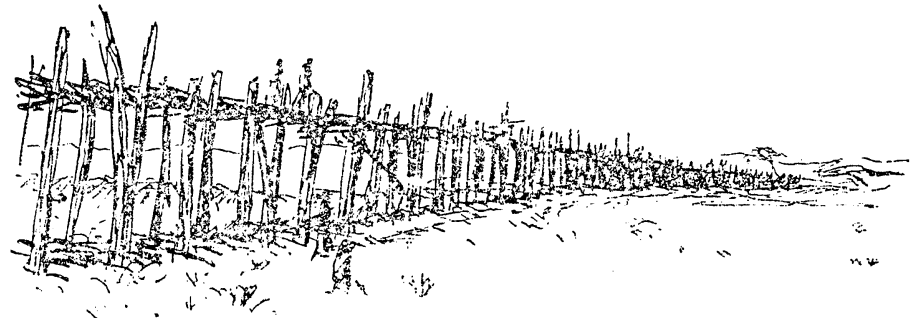
အမရပူရ မင်းနေပြည်၏ လက်ဝဲလက်ရင်းအမှတ်
 အသားများမှာ မန္တလေးကဲ့သို့ များများစားစားမကျန်
 တော့ချေ။ သို့သော် မြို့ရိုးနေရာနှင့် မြို့တော်စော်

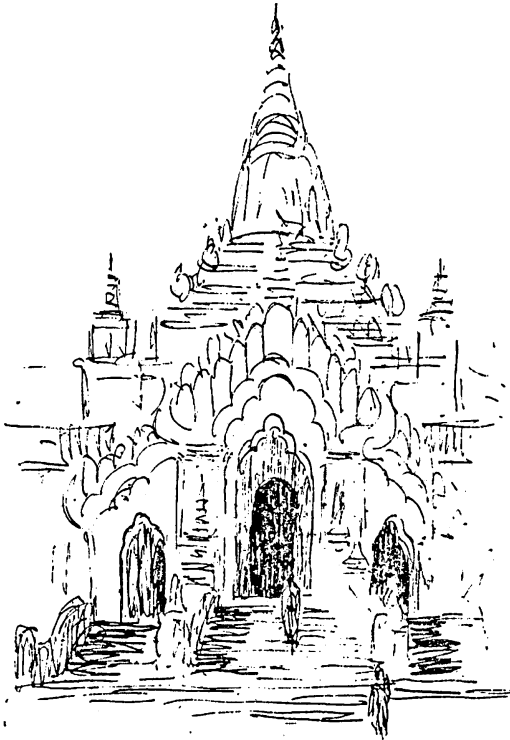
မြောက်စင် ငွေတိုက်တော်တို့မူကား ပြုစုရာ ကျန်ပေသေး၏။ ထို့ပြင် ဘကြီးကော်မင်းတရား၏ အုတ်ဂူကိုလည်း ရှုမြင်နိုင်သေးသည်။ အမရပူရမြို့နန်းကို ဘိုးတော်ဘုရား (၁၇၈၂-၁၈၁၉) တည်ခဲ့သည်။

ဦးပိန်တံတား (အမရပူရ)။ ။ဦးပိန် တံတားကား အမရပူရကောင်းစားစဉ်ခေတ်၏ လက်ကျန်အမွေဖြစ်၏။ မြို့ဝန်ဦးပိန်သည် အင်းဝနန်းတော်မှ ဖျက်ယူရရှိသော သစ်သားများဖြင့် တောင်သမန်အင်းကို ဖြတ်၍ ဆောက်လုပ်ခဲ့သော သစ်သား တံတားကြီးဖြစ်သည်။ ယခုတိုင် တံတား၏ အချို့သော နေရာများတွင် နန်းတော် အစိတ်အပိုင်း၏ ရွှေရောင်ရွှေစ အချို့ကို

မြင်နိုင်သေးသည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ကျန်တော်တို့ကား ရှိသမျှ နှစ်စဉ်အောင် မကြည့်ရှုနိုင်တော့ချေ။ မြန်မာ့ပိသုကာ လက်ရာဖြစ်သော တံတားအိုကြီးကိုသာ ပန်းချီဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ရ၏။

တောင်သမန်အင်းတွင် ရေပြည့်စဉ်၌ အောက်ခြေတံတားတိုင်များကို မမြင်ရပေ။ ရေမရှိသော နွေအခါတွင် တံတားကြီး တခုလုံးကို ကင်းခြေများကြီးကဲ့သို့ မြင်ရ၏။ ဦးပိန်တံတားသည် မြန်မာ့ကျွန်းသစ်၏ ရာသီဥတုဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိပုံကို လက်တွေ့ သက်သေထူနေသကဲ့သို့ရှိ၏။ အကြောင်းမူကား ဦးပိန်တံတားကြီး၏ သက်တမ်းမှာ အနှစ် ၂၀၀ စွန်းခဲ့ပြီ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ကျောက်တော်ကြီး(အမရပူရ)။ ။ဦးပိန်တံတားကို ကျော်ဖြတ်၍ လျှောက်လျှင် ဦးတိုက် တွေ့ရမည့် အဆောက်အဦမှာ အမရပူရ ကျောက်တော်ကြီးစေတီပင်တည်း။ တံတားဦးမှ တက်မိလျှင် ကျောက်တော်ကြီး၏ ကျယ်ပြန့်သော အင်္ဂါစေတီ လှေခါးထစ်များကို နှင်းမိ၏။ ဤစေတီ၏ လက်ထုမ်းမှာ ကုန်းဘောင်ခေတ် ပိသုကာများ၏ လက်စွမ်းဖြစ်သည်။ ပုဂံမြို့ရှိ အာနန္ဒာစေတီကို ပုံစံမှီ၍ တည်ထား ကိုးကွယ်သည်ဟု အဆိုရှိ၏။ သို့သော် အာနန္ဒာကဲ့သို့ ကျောက်သားအတိဖြင့် မဟုတ်မှုတိုင်း သစ်ခိုင်းများခံ၍ ဆောက်လုပ်ထား၏။ စေတီတော်၏ မျက်နှာစာ လေးဘက် လေးရပ်တို့တွင် နိရိဒါးရေးပန်းချီများမှာ ပန်းချီပညာရှင်များအတွက် လှေလှေရာ ဖြစ်စေ၏။ အမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းအတွက်လည်း ကြီးမားသော အထောက်အထားများ ဖြစ်ပေသည်။အချို့နေရာများတွင် ရေးဆွဲလက်စ အပြီး မသတ်သေးသောပုံများကို တွေ့ရသေးသည်။ရေးဆွဲပြီး ပန်းချီပုံများ၏ ဆေးရောင်မှလည်း အ တော်ပင် လန်းဆန်းနေပေသေးသည်။

ပုထိုးတော်ကြီး (အမရပူရ)။ ။ ကျောက်တော်ကြီး ဘုရားကို ဖူးမြင်၍ ဦးပိန်တံတားကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့မည် ဆိုပါလျှင် သွင်ဟန်ထူးခြားသော ပုထိုးတော်ကြီးကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ပုထိုးတော်ကြီး ဟူသော 'ကြီး' တလုံးရ စေတီဖြစ်သည်နှင့်အညီ ကြီးမားသော စေတီကြီးဘဆူ ဖြစ်ပါ၏။

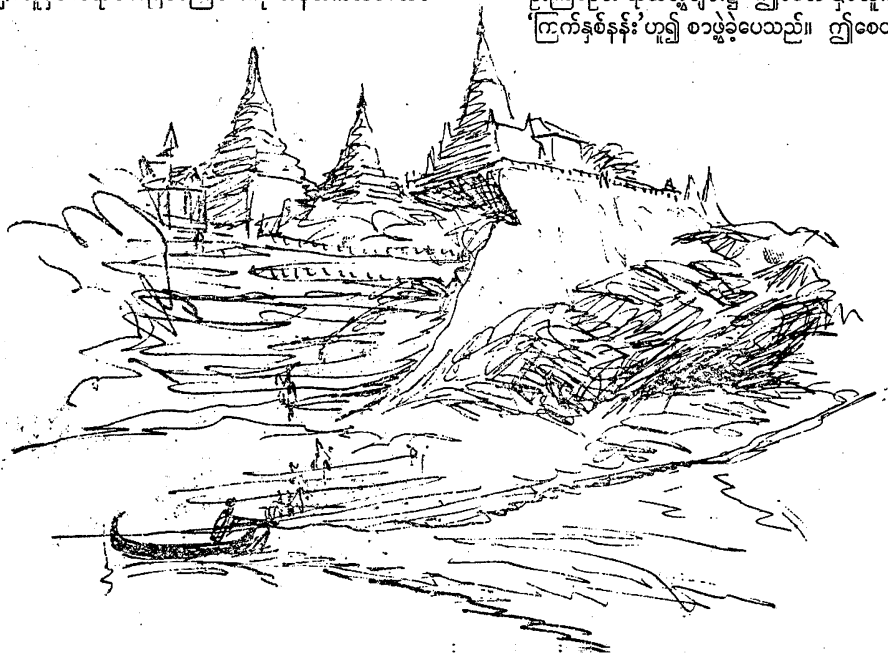
ပုထိုးတော်ကြီး၏ အောက်ပစ္စယံများတွင် ကျောက်သားပေါ်၌ ထုထွင်းထားသော နိပါတ်တော်လာဇာတ်ဝတ္ထုများ၊ ရယ်မောဘယ်ရာ ဇာတ်လမ်းများကို တွေ့ရလိမ့်မည်။ ပုထိုးတော်ကြီးစေတီနှင့် ကြေးခေါင်းလောင်းကြီးအကြောင်း ရေးထိုးထားသော ကျောက်စာကိုလည်း တွေ့ရပေမည်။ ဤပုထိုးတော်ကြီးသည် ဘကြီးတော်ကောင်းမှု ဖြစ်သတည်း။

ကြက်နှစ်နှန်း (အမရပူရ)။ ။ပုထိုးတော်ကြီးနှင့် မကွာမလွမ်းသော အရပ် ရောဘတီ မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် မေးတင်လျက်ရှိသော စေတီနှစ်ဆူကား ရွှေကြက်ယက်၊ ရွှေကြက်ကျစေတီများ ဖြစ်ပေသည်။အင်္ဂလိပ်တို့

၉၃၄-ခုနှစ်တွင်တည်ဆောက်ခဲ့သောစစ်ကိုင်းတံတား
ကြီး ကန့်လန့်ဖြတ်လျက် မရှိမီအခါကဆိုလျှင် ဤစေတီ
နှစ်ဆူမှာ ရောဝတီမြစ်ကြောင်းကို ဆန့်တက်လာသော

လောင်းလှေတို့၏ ပြီးခိုက်ရာအစစ် ဖြစ်ခဲ့ပေမည်။ အမရ
ပူရ ကမ်းစောင်းစေတီနှစ်ဆူဟုပင်ဆိုရမည်ကဲ့သို့ရှိပေ၏။
ဦးကြင်ဥ၏ ရာသီဘွဲ့များ၌ ဤစေတီ နှစ်ဆူကို
ကြက်နှစ်နန်း ဟူ၍ စာဖွဲ့ခဲ့ပေသည်။ ဤစေတီ

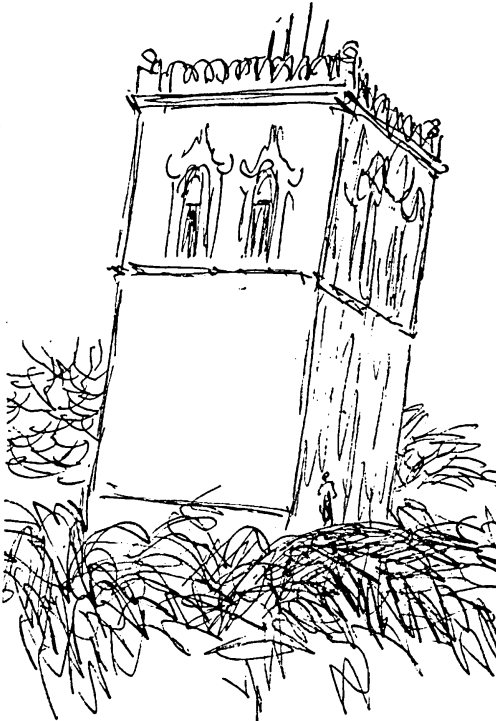

နှစ်ဆူသည် မြစ်ဘဘက်ရှိ ဆွမ်းဦးပုညရှင် စေတီနှင့် အပြိုင်ရပ်တည်နေကြဘိသကဲ့သို့ ရှိပေသည်။

သမိုင်း ရာဇဝင်ရှိသည်မှာ ဘုရားတည်ရန် နေရာ ရွေး၍ ကြက်များကို လွှတ်သည်တွင် ကြက်ကျသော နေရာနှင့် ကြက်ယက်သော နေရာတို့၌ ခေတီတဆူစီ တည်ထားခဲ့သည်ဟုဖြစ်သည်။ တဆူနှင့်တဆူမှာ ကိုက် ၅၀ မျှပင် ကွားလွှမ်းဘွယ်ရှိ၏။

အမရပူရ ပန်းချီခရီးကား ဤမျှနှင့် ခရီးစေ့၍ သပြေတန်းခံတပ်၏ ဟိုမှာဘက် ဒုဋ္ဌဝတီ (မြစ်ငယ်)ကို ဖြတ်လျက် အင်းဝမည်ခေါ် ရွှေမြို့တော်သို့ ခရီးဆက်ရ ပြန်ပါသည်။

နန်းမြင့်ဗဟိုရံစင်(အင်းဝ)။ ။အင်းဝကား ပုဂံ အပျက်တွင် နောက်ထပ်ပေါ်ပေါက်လာသော မင်းနေ ပြည်တော်တည်း။ အင်းဝတည်သူ သတိုးမင်းဖျားနှင့် အင်းဝတွင် ကျက် စားဘူးသည့် ဆိုသော စောရ ငတက်ပြားတို့၏ ဇာတ်လမ်းမှာ ယခုတိုင် လူပြော သူပြောများတုန်းရှိသေး၏။

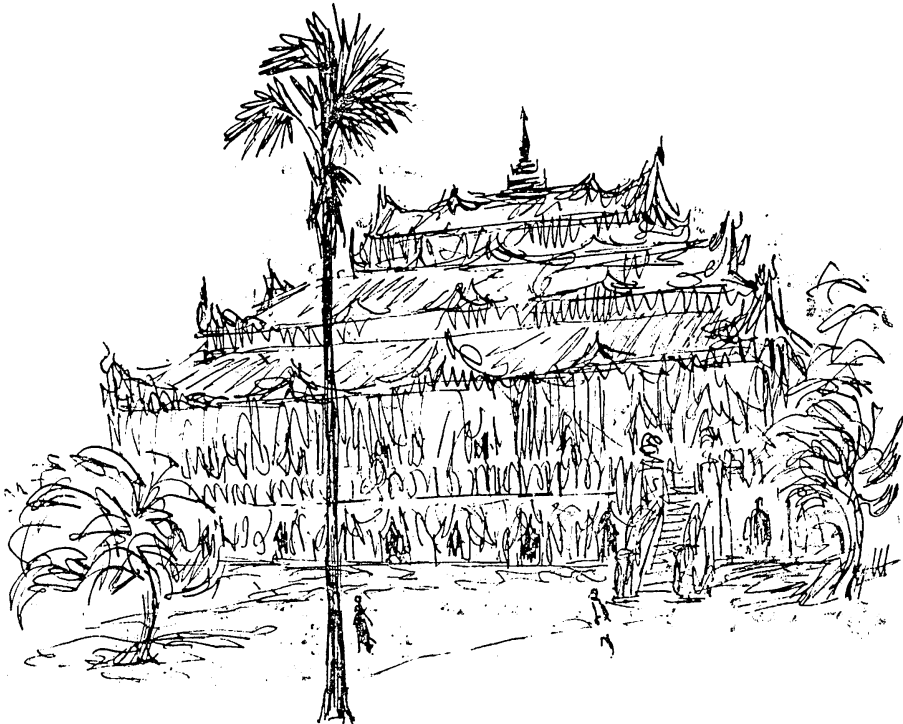
အင်းဝမြို့သည် အနှစ် ၆၀၀ ခန့် ရှိပြီ ဖြစ်သော်လည်း ရာသီဥတု လူဦးရေကို မာန်မလျှော့ဘဲ ခုခံရပ်တည်နေသေးသည့်အသွင်ဖြင့် အင်းဝမြို့ရိုးဟောင်းများ၊ ကျုံးများကို အစအန မြင်ရသေးသည်။ အင်းဝတွင် ထူးထူးခြားခြား များများစားစား ပေါက်လျက်ရှိသော မကျုံးပင်များကို ဂရုပြုမိ၏။ မကျုံးပင်များ တန်း၍နေသော နန်းမြို့အထွက်လမ်းကြီးမှာ ယခင်က သူဌေးတန်းဖြစ်ခဲ့သည်ဟူ၍ မြင်းလည်းသမားက ဇာတ်ကြောင်းပြန်သည်ကို မှတ်လိုက်ရ၏။

အင်းဝ နန်းတော်ကွက်ထဲတွင် စိုက်ပျိုးခင်းများ ဖြစ်လျက်ရှိ၏။ ထိုအထဲမှ ထိုးထိုးထောင်ထောင် ဖြူဖြူပွေးပွေး မြင်ရသော လေးထောင့်ပုံ အဆောက်အဦ တခုကား နန်းမြင့်ဗဟိုရံစင် ဖြစ်လေသည်။ အမြင့်မှာ ခေ ၉၀ ရှိ၏။ မူလစိုက်ထူးဆောက်လုပ်ခဲ့စဉ်က တည့်တည့် မတ်မတ်ဖြစ်သော်လည်း (၁၈၃၈)ခုနှစ် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် တဖက်သို့ ခပ်ယိမ်းယိမ်း ဖြစ်သွားလေသည်။

မဟာအောင်မြေဘုံစံကျောင်း(အင်းဝ) ။ ။ နန်းမြင့် ဗဟိုရံစင်မှ လှမ်းမျှော်လျှင် မြင်နိုင်သော နေရာ၌ ရေဝတီမြစ်နဖူးနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်း ကုန်းမြင့်ပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသောအဆောက်အဦကြီးကား မယ်နုအုတ်ကျောင်းဟု ယခုခေတ် ခေါ်ကြသော မဟာအောင်မြေဘုံစံ အုတ်ကျောင်းကြီး ဖြစ်လေသည်။

မဟာအောင်မြေဘုံစံကျောင်းကြီးအား ကျောက်သား ပိသုကာ လက်ရာများဖြင့် ခမ်းနားလှပသော အဆောက်အဦကြီးဖြစ်သည်။ ကျောင်းကြီး၏ ဒါယကာမှာ ဘကြီးတော်ဘုရား၏မိဖုရားကြီး နန်းမတော်မယ်နု ဖြစ်၏။ ၁၈၁၈-ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ခဲ့၏။ နန်းမတော်ကြီး၏ ဆရာတော်ဖြစ်သော ညောင်ကန်ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးရန် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ဤ ကျောင်းတော်ကြီးမှာ မြန်မာဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းများတွင် သစ်သားဖြင့် ဆောက်လုပ်လေ့ရှိသည့်အတိုင်း မဆောက်လုပ်ဘဲ အုတ် အင်္ဂုတီဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့သောကြောင့် ဤမျှ ကြာရှည်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော်(၁၈၃၈)ခုနှစ်တွင် တုန်လှုပ်ခဲ့သော ငလျင်ဒဏ်ခံရသဖြင့် ဤကျောင်းကြီး အတော်အတန်

ပျက်စီးသွားစေခဲ့ရာ နန်းမတော် မယ်နု၏ သမီး မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး၏ ဖိဖုရားကြီး ဆင်ဖြူမရှင်က ပြန်လည် ပြုပြင်တည်ဆောက်ထား၍သာ ဤပုံအတိုင်း ရှုမြင်ရခြင်းဖြစ်သည်။

ကျောင်းကြီးတွင် သောင်ကန် ဆရာတော်ကြီး သီတင်းသုံးရန်ဟူ၍ အခန်းတခန်း သီးခြား ရှိသည်။ ဘုရားစင်လည်း ရှိသည်။ ယနေ့တိုင် ရဟန်းသံဃာတော် များ သီတင်းသုံးလျက် နေကြ၏။ ကြမ်းခင်းများကား ကျန်းသားကြမ်းခင်းများ ဖြစ်သည်။ ကြမ်းများပေါ် တွင် လင်းနို့ချေးများ ပြန့်ကြဲနေသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ စုလစ်မုန်းချွန်တို့ဖြင့် ခန့်ငြားသော ဤကျောင်း ကြီးမှာ ရေညီတဝက် ထုံးဖြူတဝက်နှင့် ရှိနေရှာ၏။ သို့သော် နှစ်ကာလ ကြာညောင်းခဲ့ပြီဖြစ်သော သမိုင်း ဟောင်း၏ အမွေအနှစ် သက်ခသပစ္စည်းတရပ်အဖြစ် ဤအတိုင်း ရှုမြင်ခြင်းသည် ပန်းချီဆန်သည်။ သဘာဝ ကျသည်ဟု တွေးထင်စရာရှိကြောင်း သဘောပေါက် ရတော့သည်။

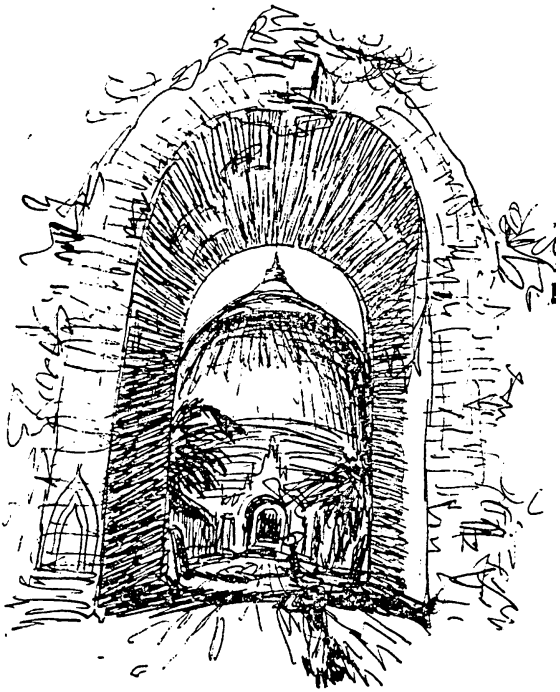
ကောင်းမှုတော် (စစ်ကိုင်း)။ ။ စစ်ကိုင်းမြို့၏ ရောဝတီမြစ်ဆိပ်ကား ရေ အတိမ်အနက်ကိုလိုက်၍ ဆိပ် ခံဗောတံဘားမှာ နေရာအမျိုးမျိုးပြောင်းနေရ၏။ သို့ သော် ကူးတိုသမ္ဗန်များမှာ လွယ်ရာတွင် ဆိုက်ကြလေ သည်။ စစ်ကိုင်းသည် မန္တလေးကဲ့သို့ ဘုရားစေတီ ပေါ သောမြို့ဖြစ်၏။ စစ်ကိုင်းတောင်တခိုတွင် စေတီအဆူဆူ ရှိသည်။ မြို့တွင်းမြို့ပြင်တွင် ဘွဲ့တော်ထင်ရှားသောစေတီ ပေါင်း အတော်များများ ရှိလေသည်။

စစ်ကိုင်းမြို့ကား မင်းနေပြည်ဒေဟောင်းတည်း။ စစ် ကိုင်းတွင် စတင် နန်းစိုက်သူမှာ အသံခံယာစောယုန်း ဖြစ်သည်။ ခရစ်နှစ် ၁၃၂၂-ခုနှစ်တွင် စစ်ကိုင်းကို မြို့တည်ရာမှ သတိုးမင်းဖျားလက်ထက်တွင် မြစ်တဘက် ကမ်းရှိ အင်းဝသို့ ရွှေ့ဘည်ထောင်သည်။ ထိုဒေသကို တဖန် အလောင်းဘုရား၏သားတော် နောင်တော်ကြီး (၁၇၆၀-၁၇၆၄)လက်ထက်တွင် စစ်ကိုင်းသို့ ပြောင်း ရွှေ့လာပြန်ကြောင်း ရာဇဝင်အထောက်အထားရှိသည်။

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးသို့မတက်သေးဘဲ မြို့ပြင်သို့ ဦးစွာ သွားသောအခါ ၆ မိုင်ခန့်ခဝးသည့်အရပ်၌ ကောင်း မှုတော်စေတီကြီး တည်ရှိ၏။ ရာဇမင်္ဂလာ မည်သော

ကောင်းမှုတော်၏ ဘွဲ့မည်ရင်းမှာ လူသိမများတော့ဘဲ သာလွန်မင်းတရားကြီး၏ ကောင်းမှုတော်စေတီဖြစ်၍ “ကောင်းမှုတော်”ဟူ၍သာ အများနုတ်ကျိုးနေကြ၏။ ရာဇမူကီစူဠာစေတီတော်ကို ၁၆၃၆-ခုနှစ်တွင် သာလွန်မင်းတရားကြီးတည်ထားရာ၌ အင်းဝကို မြို့တော်အဖြစ် ပြန်လည် တည်ထားနိုင်ခြင်းကို အထိမ်းအမှတ်ပြုသော အားဖြင့် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရဘူး၏။ ကောင်းမှုတော်၏ ပုံသဏ္ဍာန်မှာ စေတီပုံချွန်းချွန်းမဟုတ်ဘဲ လုံးဝပြည့်ဖြိုးသော မိမိမောက်မောက်သဏ္ဍာန်ရှိ၏။ သီဟိုဠ်မှ မဟာစေတီ၏ ပုံတော်ကို ကူးယူ၍ တည်ထားသည်ဟုလည်း သိရ၏။ ဥာဏ်တော် အမြင့်မှာ ၁၅၁ ပေခွဲ ရှိပြီး အောက်ခြေခုံ၏ လုံးပတ်မှာ ပေ ၄၀၀ ရှိ၏။ ပုံတော်အခါ၌ စေတီတော်၏တဘက်မှ အိုးစည်ပုံးမင်းများ တီးမှုတ်နေလျှင် အခြားတဖက်၌ တီးသမှုတ်သံများကို လုံးလုံးမကြားရဟု ဆိုသည်။ ဟုတ်နိုင်ပေ၏။

ကောင်းမှုတော်အနီး၌ အင်းကြီးတခုရှိသည်။ ထိုအင်းကြီးကို ကောင်းမှုတော် အင်း ဟု ခေါ်ကြသည်။ ဟုတ် မဟုတ်ကား မသေချာသော်လည်း ဤအင်း

ကြီးမှာ ကောင်းမှုတော်ဘုရားတည်ရန် အုတ်ဖုတ်စဉ်က မြေကြီးများကို တူးဖော်သောကြောင့် အင်းဖြစ်သာရ သည်ဟု ဆို၏။

ကောင်းမှုတော်ကို ဦးစွာ ဝင်ရခြင်းသည် သင့် မြတ်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အညာတခွင်တွင် ကောင်းမှုတော်သည် ပွဲတော်ရ တန်ခိုးကြီးဘုရားတဆူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

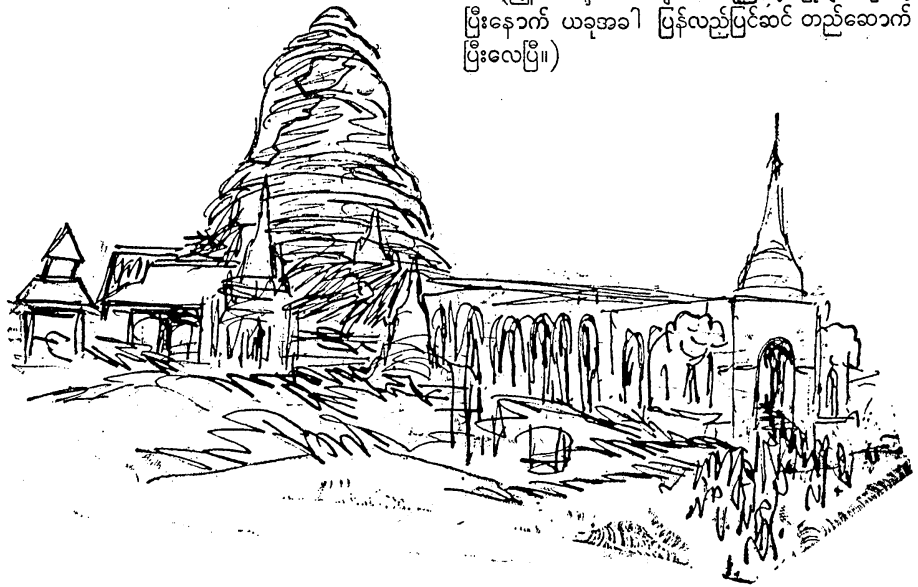
ထူပါရုံ။ ။ ထူပါရုံကား ဒါယကာ ဘုရင် နရ ပတိ၏ မပြီးသေးသော ဇေတီကြီးဖြစ်သည်။ အင်းဝ ဘုရင် နရပတိသည် စစ်ကိုင်းဘက်သို့ ကူး၍ ၁၄၄၄-ခု နှစ်တွင် ထူပါရုံဇေတီကို တည်ခဲ့ရာ အပြီးမသတ်နိုင်ခဲ့ ချေ။ ဤ သို့ပင် အပြီးမသတ်နိုင်သော်လည်း ဇေတီ တော်၏ ပုံပန်းကား ပုံဝိုင်းဖြစ်ပြီးထူးခြား၏။ ပစ္စယံ သုံးဆင့်အတိသာ ပြီးစီးခဲ့လေသည်။

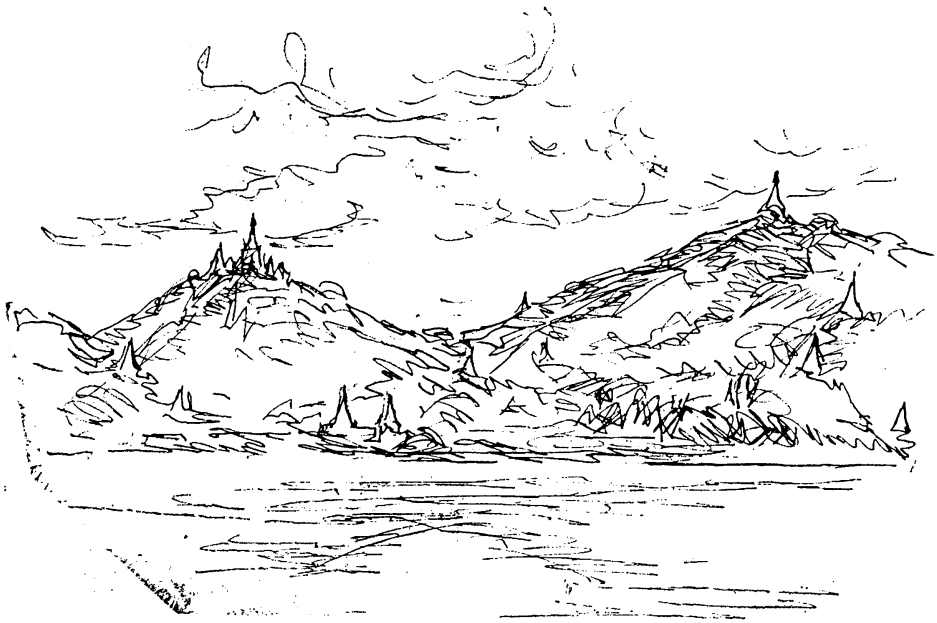

ဆင်များရှင်။ ။ စစ်ကိုင်းမြို့ ဆင်များရှင်စေတီ
ကား မိုးဇာဗျေး၏အရွှေဘက် ပြုလမ်းမှ မြောက်ဘက်
သို့ ဖြောင့်ဖြောင့်သွားလျှင် ရောက်နိုင်၏။ ဆင်များရှင်
သည် ထီးတော် မြေခဲသည်မှာ ကြာချေပြီ။ စေတီ

တော်၏ အုတ်သားမှပင် အက်ကဲ့လျက်ရှိ၏။ဒါယကာ
မှာ ဘုရင့်နောင်မင်းတရားကြီး ဟု အဆို ရှိသည်။
စေတီတော်၏အဝင် စောင်းတန်းအဝတွင် ဆင်ဖြူကြီး
နှစ်ကောင် မားမားရပ်လျက်ရှိ၏။

(ဤစေတီမှာ ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ပြိုပျက်သွားခဲ့
ပြီးနောက် ယခုအခါ ပြန်လည်ပြင်ဆင် တည်ဆောက်
ပြီးလေပြီ။)

စစ်ကိုင်းတောင်။ ။တောင်ပေါင်း ၃၇ လုံး၊
 ချောင်ပေါင်း ၅၀၀ ကျော် ရှိသည်ဆိုသော စစ်ကိုင်း
 တောင်ရိုးကား သူတော်စင် သူတော်မြတ်တို့ တရား
 အားထုတ်ရာဖြစ်၏။ တိုင်းပြည် အရပ်ရပ်မှ ဘုရားဖူး
 များ အချိန်ရာသီမရွေး လာရောက် ဖူးမြော်ရာလည်း
 ဖြစ်ပေသည်။ အင်္ဂလိပ်အပြေး ဂျပန်အဝင် စစ်ကြီး
 အတွင်းက စစ်ပြေးဒုက္ခသည်ပေါင်း သုံးသိန်းကျော်ခန့်
 ဒိုလုံခဲရာ အရပ်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးတွင် ဖူးမြော်ခဲ့ရသော ထင်ရှား
 သည့် ဓေတီများအနက်၊ ဆွမ်းဦးပုညရှင်၊ရှင်ပင်နံကိုင်း၊
 ရွှေရင်မြော်၊ လွမ်းစေတီ၊ ပတ္တမြားစေတီ၊ ဥမင် ၃၀၊
 ဥမင် ၉၀၊ နဂါးရုံ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ဓေတီတဆူလျှင်

နောက်ကြောင်းတမျိုး၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ တမျိုးနှင့် ဖြစ်၏။
 ကျောင်းသင်္ခမ်း၊ တန်ဆောင်းဇရပ် စသည်တို့ဖြင့် ချမ်း
 မြေ့သော အေးရိပ်ဆာယာကလေးများ ဖြစ်ပေသည်။

တခါတရံတွင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုးကို ဖြတ်၍ တိုက်
 လာသော လေပြင်းကလေးသည် ဓေတီတော်များ၏
 ဆည်းလည်းငယ်၊ ခေါင်းလောင်းငယ် ကလေးများကို
 တိုးစေ့လိုက်သောအခါ၊ သာယာငြိမ်ငြောင်းသော မေ့
 စားသံများကို ကြားရ၏။ တတောင်ဆင်း တတောင်
 တက် ခရီးဆက်နေရသော ဘုရားဖူးတို့အဖို့ ခေါင်း
 လောင်းသံနှင့် လေပြေအေးသည် အမောပြေဆေးပင်
 ဖြစ်လေတော့သည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာဦးဘိုးသင်း၏ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါကို ပန်းချီဖြင့် အမှတ်တရ မှတ်တမ်းတင်လို၏။

ထို မိတ်ဆွေ တို့မှ တဆင့် ၁၉၅၄ ခုနှစ် အတွက် 'ငမဲကျွန်' ဝတ္ထုဖြင့် စာပေဗိမာန်တထောင်ဆု ဆွတ်ခူးသွားသော စာရေးဆရာကြီး စစ်ကိုင်း ဦးဘိုးသင်းထံ ရောက်ခဲ့ရ၍ ဆရာကြီး ဦးဘိုးသင်း၏ပုံတူ ဆရာ့လက်မှတ်နှင့်အတူ နေ့စွဲပုံအမှတ်ထင်ထင်ရလာခဲ့၏။

ဆရာဦးဘိုးသင်းကား အိုလေပြီ။ အိုကာမှ ဆရာ့အစွမ်းအစကို ရိပ်မိ ကြဟန် တူ၏။ တော်တော်လည်း တော်ပေသေး၏။ မသေမီ ရိပ်မိကြပေသကဲ့။ ။

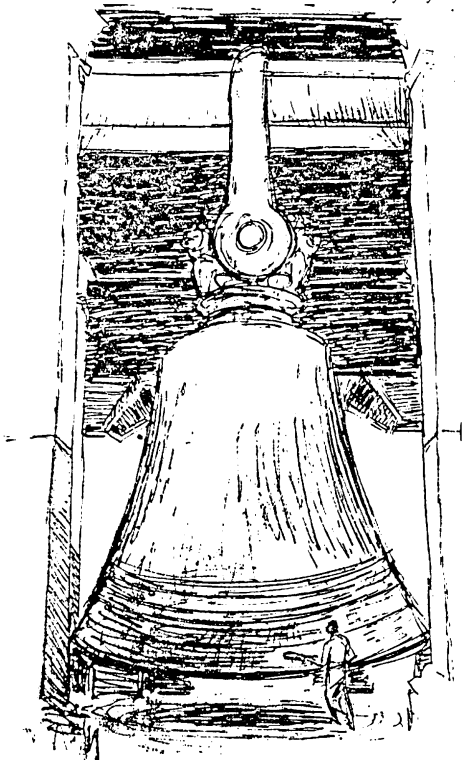
စစ်ကိုင်း ဦးဘိုးသင်း။ ။ စစ်ကိုင်း တောင်ရိုးမှ အပြန် စစ်ကိုင်းမြို့တွင်းသို့ အရောက်တွင် စစ်ကိုင်းမှ စာရေးဆရာမိတ်ဆွေအချို့နှင့် စာရေးဆရာကြီးစစ်ကိုင်း ဦးဘိုးသင်းထံသို့အရောက် အလည်သွားကြ၏။ အတူပါလာသော မိတ်ဆွေ စာရေး ဆရာက ဆရာကြီး ဦးဘိုးသင်းသည် ဓာတ်ပုံ အရိုက်မခံဟု ဆိုလေသည်။

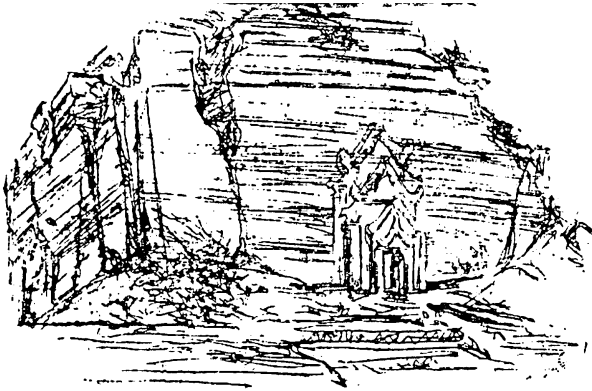
မင်းကွန်း ခေါင်းလောင်းကြီး။ ။ မင်း ကွန်းကား ရောဝတီမြစ်၏ လကျှာဘက်ကမ်းရှိ ရွာငယ်ကလေး ဖြစ်၏။ ရွာငယ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း ကမ္ဘာသို့ ထင်ရှားရသော အကြောင်းမှာ မင်းကွန်း ခေါင်းလောင်းကြီးနှင့် မင်းကွန်းဘုရားကြီးတို့ကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ မင်းကွန်းဘုရားကြီးကိုတည်ဆောက်စဉ်နှင့် တပြိုင်တည်း

ပင် ကြေးတန်ချိန် ၉၀ ရှိ မင်းကုန်း ခေါင်းလောင်းကြီးကိုလည်း သွန်းလုပ်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ ရှုရှားပြည်ရှိ ကြေးခေါင်းလောင်းကြီးမှ လွဲလျှင် ကမ္ဘာမှာ ဒုတိယအကြီးဆုံး ခေါင်းလောင်းကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၃၀ ခုနှစ် ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် မြေညိုပြုတ်ကျခဲ့ရာတွင် ယခုအခါ အသစ်တဖန် ပြန်လည် ချိတ်ဆွဲလျက် ခေါင်းလောင်းထားရာ ဇရပ်နှင့်တကွ သီးသန့်တည်ရှိ၏။

ခေါင်းလောင်းကြီး၏ အမြင့်မှာ ၁၂ ပေခန့် ရှိ၍ အပြင်နှုတ်ခမ်းအထိ မျက်နှာဝ ဗျက်မှာ ၁၆ ပေနှင့် သုံးလက်မရှိသည်ဟု သိရသည်။ ခေါင်းလောင်းကြီးကို မြန်မာ ကြေးသွန်းပညာရှင်များ သွန်းလောင်းပြုလုပ်သော ခုနှစ်မှာ ခရစ်နှစ် ၁၇၉၀ ပြည့်နှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

မြန်မာတို့သည် ကဗျာကာရံကို အင်မတန်ကြိုက်၏။ ပုဂံပြည်မှာရှိသည့် ဘုရားအဆူပေါင်းကို အမှတ်ရလှပေလေအောင် ‘လှည်းဝင်ရိုးသံတညံသံ-ပုဂံဘုရားပေါင်း’ ဟု သင်္ကေတပြုခဲ့လေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ဤခေါင်းလောင်းကြီး၏ အလေးချိန် ပိဿာ ပေါင်း ကိုလည်း ‘မမင်းပြု မှန်မှန်ပြော’ တနည်းအားဖြင့် ကြေးပိဿာချိန်ပေါင်း ၅၅၅၅၅၅-မျှ လေးသည်ဟု ဆိုလေသည်။

ပေ ၅၀၀ ခန့် ရှိလိမ့်မည်။ ဘုရားကြီး၏ ပုံစံ
ငယ်တခုကို ဥက္ကဏ္ဍတော် ၁၅ ပေမျှဖြင့် ပုံစံ
ယူရန် ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သည်ကို ယခုတိုင်
တွေ့နိုင်၏။ ၎င်းကို ပုံတော်ဘုရားဟု ခေါ်
တွင်ကြသည်။ ယခုထိ ပြီးစီးသမျှ ဘုရား
ကြီး၏အုတ်ခုံနှင့် အောက်ခြေကို ၁၅ နှစ်၊
အနှစ် ၂၀ ခန့်ဆောက်လုပ်ခဲ့ရာ၊ ဘိုးဘော်
ဘုရားသည် မြစ်တဘက်ကမ်းတွင် မကြာ
ခဏဆိုသလို ယာယီ တဲနန်းဖြင့် လာရောက်
စိုးစံရင်း ကြည့်ကြပ် စီမံတော်မူသည်ဟု

မင်းကုန်း ဘုရားကြီး။ ။မင်းကုန်း ဘုရားကြီး
ကား ပြီးစီးအောင် မဆောက်လုပ်ခဲ့ရချေ။ ပြီးမျှား
ပြီးစီးခဲ့လျှင် အံ့ဩဘွယ် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ယခုပင် ကြီး
မားလှသော အုတ်သား ထုထယ်ကြီး ပြီးစီးသမျှမှာ
အံ့စရာဖြစ်နေ၏။ မြစ်ကြောင်းမှ ကြည့်လျှင် အံ့ဂျစ်ပြည်မှ
ပီရမစ် အဆောက်အဦကြီးကဲ့သို့ ထီးထီးမားမား ကြွကြွ
နိုင်နိုင် ရှိလှ၏။
ဘိုးတော်ဘုရား (၁၇၀၁-၁၈၀၉) သည်သာ မပြီး
စီးမီ နတ်ရွာ မစံခဲ့လျှင် ဘုရားကြီး၏ ဥက္ကဏ္ဍတော်မှာ

သိရ၏။
ဘုရားကြီး၏ အောက်ခြေမှာ ပေ ၄၅၀ ပတ်လည်
ရှိပြီး ယခုထိ ပြီးစီးသမျှမှာ အမြင့် ၁၆၂ ပေ ရှိလေ
သည်။ ၁၈၃၈ ခုနှစ် ငလျင်တွင် မန္တလေးနှင့်စစ်ကိုင်း
တဝိုက်မှ စေတီပုထိုးများ အတော်ပင် ဒဏ်ခံလိုက်ရခဲ့ပ
ရာ၊ မင်းကုန်းစေတီဘုရားကြီးမှာလည်း အားကိုးပြုကျ
သွားခဲ့၏။
အော် သင်္ခါရ သဘောတရားကို ဘုရားသော်မှ
မလွန်ဆန်နိုင်ရာချေတကား။ ။

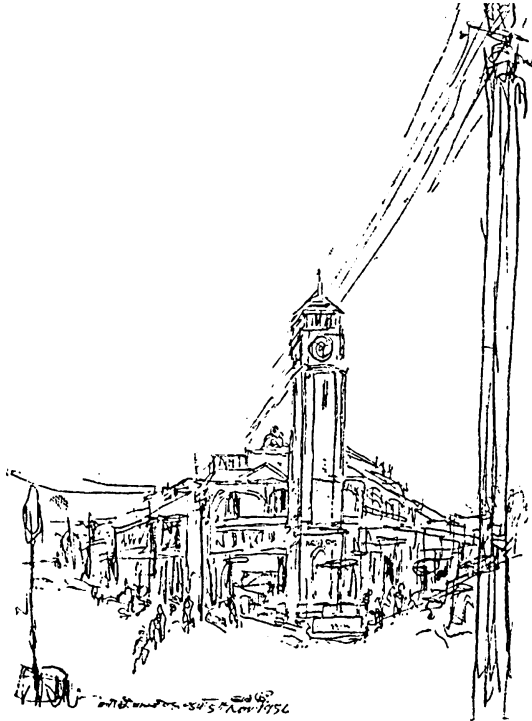
မင်းကွန်း ခြင်္သေ့ကြီး။ ။မင်းကွန်း၌ ဘုရားကြီး ပျက်စီး ခဲ့လေပြီ။ မမြဲသော သဘော တရားပေ
 ခေါင်းလောင်းကြီးများနည်းတူ၊ မင်းကွန်းခြင်္သေ့ကြီး တည်း။ ။
 ရှိရာသို့ ရောက်ရပြန်လေသည်။ ပျက်စီး ယိုယွင်းလျက်
 ရှိသော ခြင်္သေ့ကြီးနှစ်ကောင်အား ထူးထူးခြားခြား
 မြင့်မားမားကြီး တွေ့ရ၏။ ခြင်္သေ့ကြီး၏ ယခုအပျက်
 အစီးအတိုင်း အမြင့်ခန့်မှန်းခြေမှာ လူ့အရပ်အတိုင်း
 အတာနှင့် တဆယ့်ငါးဆမျှ မြင့်မားနေသေးသည်ကို
 အံ့ဩရစွာ တွေ့နိုင်သည်။

ပျက်စီး ခဲ့လေပြီ။ မမြဲသော သဘော တရားပေ
 တည်း။ ။

ခရီးသည် ပန်းချီ
 .ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်း
 နိုဝင်ဘာလ ၁၉၅၆

တခါတုန်းကဆိုလျှင် မြောက်များစွာသော ငွေ
 ကြေးကို အကုန်အကျခံ၍ ဤခြင်္သေ့ကြီးများကို တည်
 ဆောက်ခဲ့ရပေလိမ့်မည်။ ဤလက်ရာကို စွမ်းဆောင်နိုင်
 သည့် မြန်မာ ရှေးဟောင်း ပန်းရံပညာသည်ကြီးများ
 ကိုလည်း လူတိုင်းက ကြည်ညို
 ပေးလိမ့်မည်။ ယခုသော် ပန်းရံ
 ဆရာကြီးများ၏ အနုပညာ
 လက်ရာများသည်၎င်း၊မြင့်မား
 ကြီး ကျယ်လှသည့် ခြင်္သေ့
 ကြီး၏ တန်ဖိုးသည် ၎င်း၊

မေမြို့ (ပြင်ဦးလွင်)။ ။မေမြို့သည် တောင်ပေါ်
စခန်းမြို့ဖြစ်ပြီး၊ နွေရာသီတွင် အပူဒဏ် ခိုလှုံရာ အရပ်
ဖြစ်သည်။ဆောင်းရာသီတွင် အချမ်းပိုလှသည်။မန္တလေး
နှင့် မိုင်ပေါင်း ၄၂ မိုင်မျှသာ ကွာဝေးသော်လည်း
ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်မှ ပေပေါင်း ၃၄၀၀မြင့်သော
အရပ်ဖြစ်၏။ မြန်မာနိုင်ငံကို အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တို့ သိမ်း
ပိုက်ခဲ့သော ၁၈၈၆ ခုနှစ်တွင် ဘင်္ဂလား ခြေလျှင်တပ်
ရင်းမှ ဗိုလ်မှူးကြီးမေ ဆိုသူကို အစွဲပြု၍ ခေင်္ဂေင်
သော မြို့အမည်ဖြစ်၏။ အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တို့ တည်ထောင်
ခဲ့သော မေမြို့ခေင် ပြင်ဦးလွင်မြို့တစ်မြို့တည်း။

မေမြို့၏အကျယ်မှာ စတုရန်းမိုင် ၁၇ မိုင်ရှိ၏။ ယူ
ကလစ်နိုး၊ ထင်းရှူးနွဲ့သင်းသောအရပ် ဖြစ်၍ ကော်ဖီ၊
စထရော်ဘယ်ရီ၊နာနတ်ခြံများနှင့်လည်း အပြည့်ရှိသည်။
မေမြို့ပန်းကား အောက်ပြည်အောက်ရွာအထိလူကြိုက်
များသော ဂန္ဓမာပန်းမျိုးပင်။

မေမြို့တွင် မှတ်တမ်းတင်ဘွယ်ပထဝီအမှတ်အသား
ကား၊ ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်နှင့် နာရီစင် ဖြစ်၏။
မေမြို့နာရီစင်သည် မန္တလေးနာရီစင်ကဲ့သို့ စုလစ်မှုန်ချွန်
တို့မပါ၊ ရန်ကုန် ရေဝန်ရုံး အဆောက်အဦ မြှော်စင်
အသေးစားကလေးကဲ့သို့ ထင်ရ၏။

နာဂတောင်တန်း

စာနယ်ဇင်းများ၌ ဒေသန္တရဆောင် ပါးများနှင့် ဒေသန္တရဓာတ်ပုံဆောင်းပါး များကိုသာ ရေးသားဖော်ပြခဲ့ကြသည်။

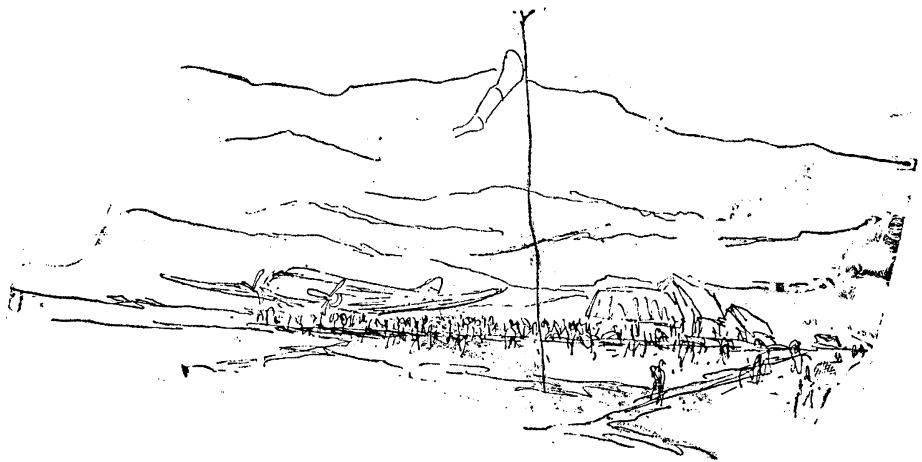
သို့သော် ပန်းချီအနုပညာရှင်များ ခရီးသွားသောအခါမူ ဓာတ်ပုံရိုက်ကည်ထက် သူတို့သန်ရာ ပန်းချီရေးဆွဲ၍ မှတ်တမ်းတင်ကြ၏။ ဤ နာဂပန်းချီ ရေးဆွဲ ပေးပို့သူမှာ စာရေးဆရာ ရန်ကုန်ဘဆွေ၊ နာဂတောင်တန်း မောင်ကြည်ဇင် တို့နှင့် အတူ နာဂ တောင်တန်းသို့ ခရီးထွက်ကာ လူမျိုးစုယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးစံများကို လေ့လာဆည်းပူး မှတ်တမ်းတင်နေသူ ပန်းချီ မောင်ငွေထွန်းပင် ဖြစ်လေသည်။ (ကြေးမုံသတင်းစာ)

ချင်းတွင်းမြစ်။ ။ ဤပုံကား တိမ်ကောပျက်စီးလှ
မတတ်ဖြစ်နေသော ခန္တီးအနီး ချင်းတွင်းမြစ်၏ရေတိမ်
နေရာဖြစ်သည်။ ဤပုံ၌ ချင်းတွင်းရေတိမ်သွား (K)
အမျိုးအစား ပြည်တွင်းရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်
ရေးဌာနပိုင် သင်္ဘောကို သောင်အစွန်းတနေရာ၌ တွေ့
ရပေမည်။ ထိုသင်္ဘောသည် အလွန်လေးသော လျှပ်စစ်
အင်ဂျင်တပ်ခုံရာမှ သောင်တင်တော့မလို ဖြစ်နေခဲ့ခြင်း
ကြောင့် ထိုနေရာအရောက် လူထုအားဖြင့် ပိုင်းဝန်း
ဆွဲယူခဲ့ရသည်ဆို၏။ ထိုနေရာမှစ၍ ခန္တီးမြို့ ဆိပ်ကမ်း
အရောက် ၂ မိုင်ခန့် ခရီးကို ရေတိမ်သည့် နေရာတွင်
လူအားနှင့် ငါးနေရာထက်မခံ ဆွဲရပဦးမည်။ ခန္တီး
ခရိုင်အတွက် လမ်းပန်းအဆက်အသွယ်ကား ခဲယဉ်း
ကြပ်တည်းလှသေး၏တကား။

ခန္တီး လေယာဉ်ကွင်း။ ။ ခန္တီး အမျိုးသမီးများ
 တလအတွင်းအပြီးပြုပြင်လိုက်ကြသောလေယာဉ်ကွင်း။
 ထိုလေယာဉ်ကွင်းသည် စပါးရိတ်ပြီး၍ လယ်ကွက်များ
 ခြောက်လျှင် ခြောက်ခြင်း ခန္တီးရှမ်းအမျိုးသမီးများက
 နှစ်စဉ်လေယာဉ်ဆင်းနိုင်သည်အထိခုတ်ရှင်းပေးရသည်။
 ကျွန်တော်တို့စီးလာသော လေယာဉ်သည် ထိုလေယာဉ်
 ကွင်း၌ဆင်းခဲ့သည်။ သဲများ ကျောက်များ အလွန်ပေ၊
 များသောအရပ်ဖြစ်သော်လည်း အစိုးရပြုလုပ်နေသော

အမြဲတန်း လေယာဉ်ကွင်းသည် ယခုထိ မပြီးသေး။
 ဆောက်လုပ်နေသည်မှာ ခြောက်နှစ် ရှိလေပြီ။ ဘယ်
 တော့ခါပြီမည် မခန့်မှန်းနိုင်သေး။
 ထိုလေယာဉ်ကွင်းမှပြတ်ကျော်လာသောအခါခရိုင်
 မြို့တော်ဖြစ်ပါလျက် အလယ်တန်းကျောင်းအဖြစ်သာ
 ရှိသော ကျောင်းကလေးကို တွေ့ရသည်။ ထိုမှလွန်သော်
 တဲကုတ်ကုတ်ယိုင်ယိုင် ဝါးကပ်မိုး ဆေးရုံကိုတွေ့ရသည်။
 မြို့တွင်းသို့ဝင်ချေပြီ။

ခန္တီးရှမ်းအမျိုးသမီး။ ။မြို့ထဲသို့ ဝင်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ခန္တီးရှမ်းအမျိုးသမီးများ စပါးထောင်းနေသည်ကို ဤသို့ တွေ့ရလေသည်။ ခန္တီးရှမ်းအမျိုးသမီးများသည် အ-အား နေသည် မရှိကြ။ ထမီရင်ရှားနှင့် ခါးစီးအဝတ်ကို ခါးစည်းကာ တနေကုန် တနေခမ်း တကုန်းကုန်းနှင့် အလုပ်လုပ်နေတတ်ကြသည်။ သို့သော် ယောက်ျားသားများကား အားလျက်။

နာဂအမျိုးသမီး။ ။ခန္တီးသို့လာရောက်ကာ အခစားအလုပ်လုပ်တတ်ကြသော တောင်ပေါ်သား နာဂများထံ၌ ဤလို နာဂအမျိုးသမီးများကိုလည်း တွေ့ရတတ်သည်။ တောပန်း၏ အလှကို မမြော်လင့်ဘဲ တွေ့ရလေသည်။ တောကျောက်၏ အလှသွေး အလှရည်ကို အံ့ဩစရာ တွေ့ရသည်။ ဤပုံမှာ နာဂမယ်လှသူဇာက ကြည်ဖြူစွာ ပုံဆွဲခံသဖြင့် စိတ်တထင့်ထင့်နှင့် ရေးဆွဲရ

သော ပုံဖြစ်သည်။ သူ့နောက်နားတွင် တွေ့ရသည့် သူ
အဖော်မှာ ရှက်စိမ်းဖြင့် သန့်မှုန်စွာ ထိုင်နေလေသည်။

နာဂသွား ပန်းချီသတင်း (ခန္တီးမှပေးပို့) အမှတ်စဉ် ၁
၂၀ ရက် မေလ ၁၉၅၀
ကြေးမုံသောင်းစာ

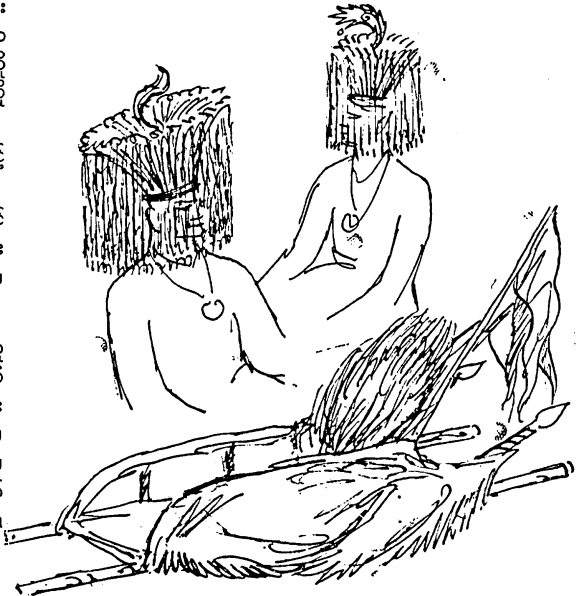

ညီစေ ညာစေ။ ။ ခန္တီးမြို့၏ ညအချိန်၌ စပါး
ထောင်းနေကြပုံဖြစ်သည်။ စပါး ထောင်းသူများမှာ
အများအားဖြင့် အပျို လူပျိုများဖြစ်ကြသည်။ သူတို့
သည် အပျိုလူပျိုမျက်နှာချင်းဆိုင်၍ တေးအပြိုင် သီဆို
ရင်း စပါးထောင်းနေကြသည်။

သူတို့၏တေးများမှာ ယောက်ျား မိန်းမတဘက်နှင့်
တဘက် အထစ်အငေါက်လေးတွေနှင့် ဆိုကြသည်။

“ဒီညအဘို့မှာတော့ ကျမဟာ ယောက်ျားရှိဖက်
တောင် ယောက်ျားကိုခွင့်တောင်းပြီး ဒီစပါးထောင်း
ပုံမှာ တပျော်တပါး တေးဆိုတိုလာခြင်းဖြစ်ပါတယ်။
ရှင်လိုလူရည်ချောတယောက်နဲ့”

စသော တေးမျိုးဖြစ်သည်။ ရှေးဦးစွာ ညီစေဟု
အဓိပ္ပာယ်ရသော “ဆိုင်ယိုင်-ဆိုင်ယိုင်” ဟူသည့် အသံ
စူးကလေးများဖြင့် စသည်။ တရွာလုံးရှိ အပျိုလူပျိုများ
သည် ဤအတိုင်း ညလုံးပေါက် စပါးထောင်းကြ၏။
ထောင်းပြီး ဆန်များကို ချက်ချင်းပြာတီး၍ချက်ကြ၏။
ဤပုံတွင်ပါသော စပါးထောင်းနေကြခြင်းမှာ နံနက်
ရှင်ပြုအလှပုံတွင်ကျွေးမွေးလှူဒါန်းရန်အတွက်ဖြစ်သည်။

မောင်ရှင်လောင်း။ ။ ရှင်လောင်းကိုပြင်ဆင်ရသော
ပုံမှာ အောက်ဗမာပြည်နှင့် လုံးဝမတူဘဲ ဆန်းကြယ်၏။

အောက်ရပ် အောက်ရွာ ပြည်မဒေသတွင် ရှင်
လောင်းကို ကျောက်စီချယ်သော စီးပုံကို ဆောင်းလေ့
ရှိသည်။ ကျောက်စီချယ်သော စလွယ်ကို လွယ်စေလေ့
ရှိသည်။

သို့သော် နဂါးတောင်ခြေရှိ ရှမ်းလူမျိုးတို့ နေထိုင်
သော ခန္တီမြို့တွင်မူ ရှင်လောင်းကို ဆောင်းစေသည့်
အရာဝတ္ထုများမှာ ပန်းစက္ကူအနီ၊ အစိမ်း၊ အပြာ၊ အဝါ
များနှင့် ပြုလုပ်ထားသည်။ အလယ်ထိပ်တည့်တည့်၌
နဂါးခေါင်း၊ ဂဠုန်ခေါင်းပုံများ ပြုလုပ်ထားလျက်
ဘေးပတ်လည်တွင် တံခွန်လုံးကလေးများ ဆွဲချထား
သည်။ ထိုတံခွန်လုံးကလေးများ၏ အရှည်မှာ မျက်နှာကို
ဖုံးအုပ်မိသည်အထိ ရှည်လျားကြ၏။

ရှင်လောင်းတင် ထမ်းစင်ဝေ၊ မှာ ဝါးလုံးများဖြင့်
ပြုလုပ်ပြီး အဝတ်ဖုံးလွှမ်းထားကာ ကြက်ရှူးစွန်း အလံ
အနီ-အစိမ်းရောင်နှင့် ရှင်လောင်း၏ နှောက်မှီတွင်
ဒေလင်းအတောင်များကို လှလှပပ ဆင်ယင်ထားသည်။

ရှင်လောင်းလှည့်ပွဲ။ ။ရှင်လောင်းကို ဝေပေါ်
 သို့တင်လျက် ထမ်းလာပြီး ရွှေထီးလည်း မိုးပေးထား
 ၏။ အိန္ဒိယသားများ သုံးလေ့သုံးထရှိသော လည်တန်
 ရှည် အဝကျဉ်းနှင့် ကြေးရေတကောင်းနှင့်ခပ်ဆင်ဆင်
 ညောင် ရေတကောင်း ကလေး များကို ပန်းတဝေဝေ
 ထိုးကာ ကိုင်ဆောင်ကြသည်။ ပန်းစက္ကူများဖြင့် ပြုလုပ်
 သည့် ငွေပဒေသာပင်များကို မိန်းကလေးများကကိုင်၍
 လိုက်ကြသည်။ လူကြီးအချို့က သင်္ကန်းပရိက္ခရာများကို
 ကိုင်လျက် ရှင်လောင်းဘေးမှလိုက်ပါကြ၏။

ရှင်လောင်းတား။ ။ ရှင် လောင်း လှည့်ရာ တွင်
 အလှူရှင်တို့သည် လွယ်အိတ်ကြီးတလုံးကို ဘေး၌လွယ်
 လျက် ရှင်လောင်းရှေ့မှ သွားကြရသည်။ ရှင်လောင်း
 တားသော လူများကား ပေါများလှ၏။ အဝတ်များ၊

တဘက်များပုဝါများနှင့်သာမဟုတ်ဝါးလုံးတန်းကြီး
 များနှင့်လည်း တားတတ်ကြလေသည်။ အလှူရှင်သည်
 လွယ်အိတ်ထဲမှနှိုက်ကာ တားသမျှလူတို့ တောင်းလာ
 သော ကြေးငွေများကို ပေးရတော့သည်။ သို့သော် ထို
 အလှူရှင် ပေးလိုက်ရသောငွေများကို အလှူရှင်ထံ ပြန်
 ကူသည်ဟု ပြန်ပေးကြသည်ချည်းပင်။

နောက်ဆုံး မောင်ရင်လောင်း သင်္ကန်းဝတ်ပြီးမှ
 သာလျှင် အလှူရှင် စိတ်အေးရတော့သည်။ ထူးခြား
 ချက်မှာကား အချို့အောက်အရပ်တို့မှာကဲ့သို့ မောင်ရင်
 လောင်းအား နတ်စင်သို့ အတီးအမှုတ်ဖြင့် သွားလျက်
 နတ်ပြုခြင်း၊ နတ်စင်ကို ကန်တော့စေခြင်းများ မပြု
 လုပ်ကြရပေ။ ကောင်းလေစွ။

နာဂပန်းချီသတင်း (ခန္တီးမှပေးပို့) အမှတ်စဉ် ၂
 ၄ ရက် ဇွန်လ ၁၉၇၀ ကြမ်းမုံသတင်းစာ

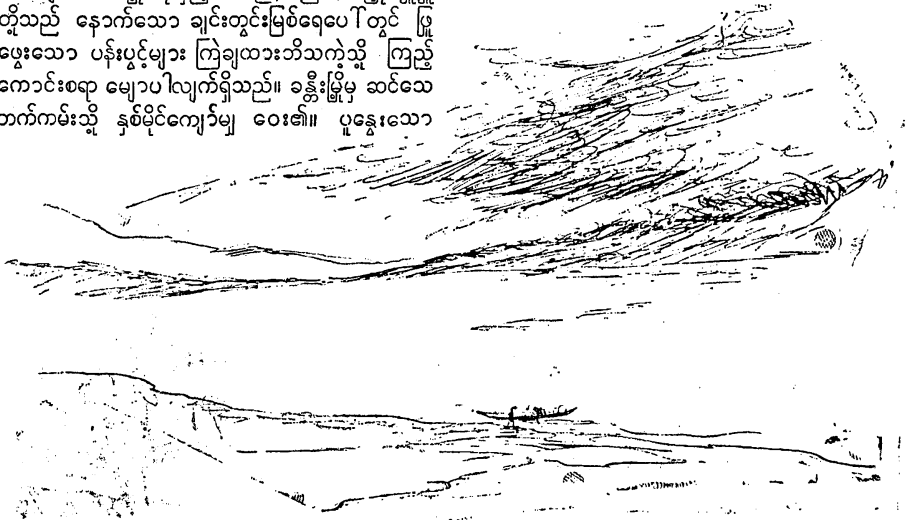

ဆင်သေရွာ။ ။ဇင်းဂလိစ် ခန္တီးမြို့မှတဘက်ကမ်း
ရှိ 'ဆင်သေရွာ'ကို မြင်ရ၏။ နွေရာသီ၌ ကြည်၍ စိမ်း
လျက်ရှိသော ချင်းတွင်းမြစ်ရေသည် မိုးရာသီသို့ ကျ
ရောက်လာသောအခါ ပူနွေးစေပြီး ရွှံ့နှစ်ရောင် ရော
စပ်ခြင်းဖြင့် အငန်းမရ တအားသွန် စီးဆင်းလျက်ရှိ၏။

ဆင်သေရွာဘက်ကမ်းအား စစ်တပ်ရှိသောကြောင့်
'ဇေယျသီဂီတပ်မြို့'ဟု မှည့်ခေါ်ကြသည်။ အမြုပ်ဖြူဖြူ
တို့သည် နောက်သော ချင်းတွင်းမြစ်ရေပေါ်တွင် ဖြူ
ဖွေးသော ပန်းပွင့်များ ကြာချထားဘိသကဲ့သို့ ကြည့်
ကောင်းစရာ မျောပုလျက်ရှိသည်။ ခန္တီးမြို့မှ ဆင်သေ
ဘက်ကမ်းသို့ နှစ်မိုင်ကျော်မျှ ဝေး၏။ ပူနွေးသော

မြစ်ရေပေါ်တွင် ဖြူသောအမြုပ်ပွင့်များကြားမှ ဖြတ်
သန်း၍ တဘက်ကမ်းသို့ ကူးတို့လှေငယ်ဖြင့် လှော်ခတ်
သွားရ၏။

ချင်းတွင်းမြစ်ရေသည် 'ဇေယျသီဂီတပ်မြို့' ခေါ်
ဆင်သေရွာဘက်သို့ စီးဆင်းလျက်ရှိ၏။ မြစ်ရေပြင်မှ
တဆင့် 'ဇေယျသီဂီတပ်မြို့' ကိုမြင်တွေ့ရသည်မှာ ကြည့်နူး

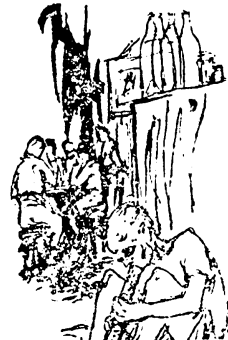
စရာနှင့် မိုးရာသီ၏ အရောင်အသွေးကား လွမ်းစရာပင် ဖြစ်လေ၏။

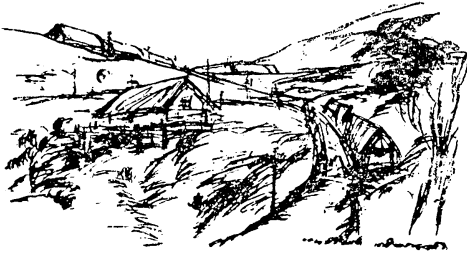
‘ဇေယျသီဂီ’ အမည်ကား ၁၉၅၂-ခုနှစ်မှ စပြီး စစ်ရန်ငယ်ခြားတပ် တပ်စွဲ၍အမည်ပေးထားသော တပ်မြို့ ဖြစ်၏။ မြန်မာဆံလွန်းလေစွ။

ဆင်သေတရုပ်တန်း။ ။ဆင်သေရွာ အဝင်ဖြစ်၏။ ဤသို့တရုပ်ပြည်၏ ကျေးရွာတနေရာနှင့် မခြား မြင်ရ၏။ တရုပ်ဆံသော နေအိမ်များမှာ ကြက် ဝက်များနှင့် လားများ မွေးမြူထားကြသော တရုပ်လူမျိုးခြားများ တွေ့သည်။ ဤနေရာ၌ တရုပ်တို့သည် တောင်တက် လားများကို ထိန်းကျောင်းရင်း ဝင်ရောက်နေထိုင်ကြ ပြီ။ တောင်တက် လားလုပ်ငန်းကို ဗမာအစိုးရထံတွင်

ကန်ထရိုက်ဖြင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြ၏။ ဤနေရာကို ‘ဆင်သေတရုပ်ဘန်း’ ဟူ၍ ခေါ်တွင်ကြသည်။

လား ကန်ထရိုက် လုပ်ငန်းကား ဗမာအစိုးရသည် နွေရာသီ ခြောက်လတွင် အသုံးပြုရန် တရုပ်များထံမှ ကန်ထရိုက်စနစ်ဖြင့် နွေခြောက်လအသုံးပြုရန်တကောင် လျှင် ၁၂၅ ကျပ်နှင့် လားကောင်ရေ ၁၂၀၀ အတွက် အစိုးရက အရစ်ကျပေးရ၏။ မိုးရာသီ၌လည်း လား ကောင်ရေ ၆၀၀ ကို တကောင်လျှင် ၁၂၅ နှုန်းဖြင့် မိုးရာသီအတွက် အသုံးချရန် ငှားရမ်းပြီး အရစ်ကျ ငွေ ပေးရသည်။

နိုင်ငံခြားသားများသည် မြန်မာပြည်ထောင်စုအတွင်း၌ စီးပွားဖြစ်ထွန်းခြင်းကာ ထူးလျက်ဖြင့် ဆန်းမည် မဟုတ်။

ကျူးကျော် တရုပ်ဖြူ။ ။ ရှမ်း-ဗမာ ဟူ၍ တစုံတယောက်မျှ နေထိုင်ခြင်းမရှိ၊ တရုပ်များသည် သီးသန့်နေထိုင် လုပ်ကိုင်ကြ၏။ ကန်ထရိုက်မှ အလှည့်ကျအနားယူသောတရုပ်များသည် နေ့လည်ဘက်တွင် တရုပ်ကက်၊ တရုပ်စက္ကူဖဲများနှင့်အပျင်းပြေကစားရင်းတရုပ်လူမျိုးတို့ ကြိုက်တတ်သော ဘိန်းပြောင်းကို ရှူလေ့ရှိသည်။ သူတို့ အိမ်ခြေသုံးဆယ်ကျော်မျှ တည်ရှိ၏။ နေအိမ်များ၌ ကား၊ ကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းအပြင် အနီးတဝိုက်ရှိ ရှမ်းရွာများမှ ရှမ်းဗမာလူမျိုးတို့အတွက် ရောင်းချရန် ကုန်ပစ္စည်းများ တည်ခင်းထားခြင်းလည်း ရှိ၏။ သူတို့၏

ရောင်းကုန်များကား။ အရက်၊ ဘိန်း၊ ကုန်စုံဆိုင်နှင့် လဘက်ရည်ဆိုင် စသော ဆိုင်များနှင့်လည်း စီးပွားရှာကြသေး၏။ ဆင်သေရွာ၌ စီးပွားလမ်းဖြောင့် နေသူများမှာ တချိန်က ဗမာပြည်တွင်းသို့ ကျူးကျော်ခဲ့ကြသော တရုပ်ဖြူဗိုလ်တောင်းများ ပါဝင်နေသည်ဆို၏။

ဇေယျသိင်္ဂီတပ်မြို့။ ။ ဆင်သေ တရုပ်တန်းရွာအဆုံးတွင် ဤသို့ 'ဇေယျသိင်္ဂီတပ်မြို့'အား မြင်ရ၏။ စစ်တပ်သည် ကုန်းမြင့်ပေါ်တွင် တိတ်ဆိတ်စွာ တည်ရှိ၏။ စစ်တပ်အောက်ခြေ၌ တရုပ်ဖြူများသည် ပြည်ထောင်စုအတွင်းသို့ဝင်ရောက်ပြီး ကောင်းစွာ စီးပွားရှာ၍ နေထိုင်စားသောက် ဝင်ထွက် သွားလာနေကြလေသတည်း။

လွတ်လပ်သော မြမန်ာပြည်ထောင်စုသည် ကောင်းစွာ လွတ်လပ်လေစွ။

နာဂတောင်တန်း ပန်းချီသတင်း အမှတ်စဉ် ၃
၂၇ ရက်၊ ဂျူလိုင်လ ၁၉၅၀
ကြေးမုံသတင်းစာ

နဂါး ခရီးသည်။ ။နဂါးလူမျိုးတို့နေထိုင်သောတောင်မြင့်မြင့်များ ပေါ်သို့ စ၍ ခရီး ထွက်ရမည်နေ့ဖြစ်သည်။

ဤနေ့ကား စခန်းဖြစ်သော ‘လောင်ဆောက်’ အမည်ရှိ နဂါးရွာသို့ တက်ရောက်ရမည်ဖြစ်၏။ ကျနော်တို့ ခရီးဖော်များသည် ဆင်သေရွာမှတစ်ဆင့် လား အကောင် နှစ်ဆယ်ဖြင့် နဂါးလူမျိုးတို့ရှိရာတောင်ပေါ်သို့ စားနပ်ရိက္ခာများတင်၍ ခရီးထွက်လာကြသည်။

တောင်ပေါ်လမ်း၌ နဂါးအမျိုးသား အချို့တို့ကို စ၍ တွေ့မြင်ရသည်။ သူတို့အားလုံးသည် စုစုရုံးရုံးနှင့် တားယာက်နောက်မှ တယောက်စီတန်း၍ သူတို့၏ နဂါးရွာသို့ပြန်နေကြသည်။ သူတို့ကိုယ်ပေါ်၌ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ခေါင်းပေါ်၌ ကြီးသိုင်း၍ ပိုးထမ်းထားသည်။ လက်ထဲ၌ လမ်းတင် သားရဲများ ကာကွယ်ရန် လှံတချောင်းစီ ကိုင်ဆောင်ထားသည်။

နဂါးများသည် ခန္တီးမြို့တွင်းသို့ တောင်အဆင့်ဆင့် တောအထပ်ထပ် ဖြတ်ကျော်၍ လာရောက်ပြီး မြို့တွင်း

မှာ လုပ်ကိုင်စရာများကို အစစား လာရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အခခေများရကြမှ ‘ဆား’ အစရှိသည့်အသုံးအဆောင်များကို ဝယ်ခြမ်းပြီး မိုးမကျမီပြန်ကြသည်။

လောင်ဆောက်ရွာ။ ။တောင်မြင့်မြင့်ပေါ်၌သည် ရှိသော ‘လောင်ဆောက်’ အမည်ရှိ နဂါးရွာဝယ်ဖြစ်သည်။ ဆင်သေရွာနှင့် ရှစ်မိုင်ကျော်မျှ ခရီးခဝး၏။ လောင်ဆောက်ရွာတွင် အိမ်ခြေသုံးဆယ်မျှရှိမည်။

ဤလောင်ဆောက် နဂါးရွာ တွင် စလွပ် နဂါးအမျိုးတို့ နေထိုင်ကြသည်။ သူတို့အိမ်များသည် အကာမှားား

ဆိုသည်မှာ ပွခြင်းဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ လောင်ဆောက် နှာဂရွာမှာ ကျောက်ပွပေါ်တွင် တည်ထားသောရွာ ဖြစ်သည်။

တောင်ပေါ်ပန်း။ ။ သူမသည် တောင်ပေါ်မှာ ပွင့်သည့်ပန်း ဖြစ်သည်။

နှာဂလူမျိုးတို့၏အသားအရေသည် နီစပ်စပ်အသား ရောင်ပေါ်တွင် တောင်လေတို့၏ တိုက်ခတ် ခံရခြင်းကြောင့် နီညိုညိုဖြင့် စိုပြေချောမောစွာ ရှိသည်။ သူမသည် တောင်ယာမသွား၍ အိမ်အလုပ်လုပ်နေသည်ကို ဤအတိုင်း ပုံဆွဲမှတ်ထားလိုက်၏။ သူမ၏ ရိုးသားသော မျက်နှာပေါ်ရှိ မေးစေ့နှင့် နဖူးပြင်ပေါ်တွင် ပရဲများ ထိုးထားသည်။ ဝါနီပြာ စသော ပုတီးစေ့-သန္တာစေ့ များကို လည်ပင်း၌ ဆွဲထားသေး၏။ သူမတို့ ထုံးစံ မှာ ပုတီးစေ့ များများ ဆွဲနိုင်သူသည် ပစ္စည်းပေါများ ချမ်းသာသူဟု အသိအမှတ်ပြုထားလေ့ရှိသည်။

အမိုးမှာ တောဆန်းတို့ဖြင့် ဆောက်လုပ် ထား သည်။ လောင်ဆောက်အမည်အားနှာဂအခေါ် လုံဆောက်ဟု ခေါ်သည်။ ‘လုံကျောက်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၍ ‘ဆောက်’

လုံးသော ပန်းအောက်တွင်ကြီးထွားသောရင်သား တို့သည် လွတ်လပ်စွာ လှပနေသည်။ ခါးအနင်းငယ်

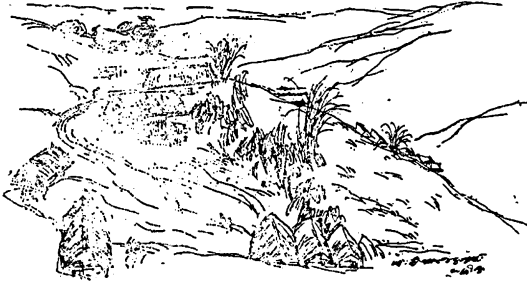
တုပ်၍ တပေသောနံငယ်အနက်ရောင်ဖြင့် ရစ်ပတ်ထား
သော သူမ၏ရေမချိုးသောအသားရောင်သည် တောင်
ပေါ်မှာပွင့်သည့်ပန်းကဲ့သို့ လှနေသည်။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၄
၄ ရက်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉၅၀
ကြေးမုံသတင်းစာ

ဟတ္ထိရွာ။ ။ခန္တီးမြို့မှဆင်သေဆင်သေမှလောက်
ဆောက်နာဂရွာသို့ တက်ရပြီး တဆင့် ဟတ္ထိသို့ရောက်
ခဲ့ရသည်။လောင်ဆောက်ရွာမှ ဟတ္ထိနာဂရွာသို့ ၉ မိုင်
ကျော်မျှဝေး၏။ ဟတ္ထိအမည်ရှိရွာသည် အကြီးအကဲ
အမည်ကိုယူသော အမည်ဖြစ်၏။

ဟတ္ထိရွာ၌ အိမ်ခြေ ၄၀၀ ဆယ်ကျော်မျှ တည်ရှိပြီး
ရောက်ခဲ့သော လောင်ဆောက်ရွာကဲ့သို့ 'စလွတ်' နာဂ
အမျိုးတို့ နေထိုင်ခြင်း မရှိကြ။ 'လိုင်နောင် နာဂအမျိုး'
များ နေလျက်ရှိ၏။

ဤပုံသည် ဟတ္ထိနာဂရွာ တနေရာဖြစ်သည်။ ဤရွာ၏ ကုန်းမြင့်မြင့်ပေါ်၌ မြန်မာအစိုးရ၏ 'ဘဝသစ်အဖွဲ့' ရှိလေသည်။

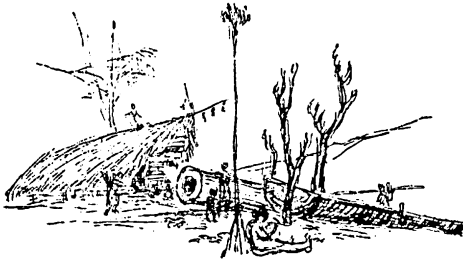
ဘဝသစ်အဖွဲ့သည် နာဂလူမျိုးအားလုံးတို့နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီးဟူ၍ မရှိ၊ မတွေ့မမြင်ခဲ့ရ၊ လုပ်ငန်း၏သဘောမျှလောက်သာ တွေ့မြင်နိုင်သည်။

နာဂတောင်တန်းသို့ အစိုးရအဖွဲ့နှင့်အထူးထူးသော ညွှန်ကြားရေးမှူးများအလည်လာရှိပါက ဘဝသစ်အဖွဲ့၏ 'သဘောမျှသော လုပ်ငန်းရပ်'တို့ကို လိုက်ပြလေ့ ရှိရှိသတည်း။

စာရေးဆရာရန်ကုန်ဘဆွေနှင့်ပန်းချီမောင်ငွေထွန်းတို့ကား ကိုယ့်စားရိတ်နှင့်ကိုယ် နာဂတောင်တန်းပေါ်သို့ လေ့လာရန် ခရီးထွက်ခဲ့သူများ ဖြစ်၍ ဘဝသစ်၏ ညွှန်ကြားမှုမဟုတ်၊ ဘဝသစ်အဖွဲ့၏ တံခါးသည်ပိတ်လျက် ရှိလေ၏။ စာရေးဆရာ ရန်ကုန်ဘဆွေနှင့် ပန်းချီမောင်ငွေထွန်းတို့သာမဟုတ်၊ ဒေသသားစာရေးဆရာဖြစ်သည့် နာဂတောင်တန်းမောင်ကြည်ဇင်ကိုပါ ဘဝသစ်တံခါးသည် ပိတ်လျက်ရှိသည်မှာ အံ့စရာကောင်းသည်။

ဘဝသစ်ခြံတံခါးကြီးသည်ပိတ်လျက်၊ အဖွဲ့၏လုပ်ငန်းအပေါင်းတို့သည်လည်း ခြံအတွင်း၌သာ ဖြစ်သက်စွာ အိပ်စက်နေလေ၏။ ဤ ဟတ္ထိရွာမှ နာဂလူမျိုးအပေါင်းတို့သည် ဘဝသစ် ခြံတံခါးကြီး ရှေ့မှ ဖြတ်ကျော်လျက်၊ နာဂလူမျိုးအပေါင်းတို့သည် သူတို့ခလေ့ထုံးစံများဖြင့် နေမြဲလျက် ရှိလေသည်။ နာဂလူမျိုးအတွက် ဘဝသစ်လော၊ အဖွဲ့အတွက် ဘဝသစ်လော မသိနိုင်တကား။

အုန်းမောင်း။ ။ နာဂလူမျိုးတို့ ထုံးစံအဖြစ် ထိုးခေါက်သော အုန်းမောင်းသစ်တုံးကြီးများဖြစ်၏။ သစ်

ပင်တပင်လုံးကိုသူတို့၏ပုံစံဖြင့် ခေါင်းပွထွင်းထားသည်။ ထိုအုံးမောင်းသစ်တုံးကြီးအား နံနက် တောင်ယာသွား ချိန်နှင့် တောင်ယာမှ ပြန်ချိန်တိုင် သူတို့၏ အမှတ် အသားဖြင့် ထိုးခေါက် အချက်ပေး ထိုးလေ့ရှိသည်။

ပုံ၌ပါရှိသော သစ်တုံးကြီးအနီးရှိ သစ်ခြောက်ပင် ပေါ်တွင် သူတို့၏စစ်အောင်ပွဲမှ ခေါင်းဖြတ်လာသော အခါများ၌ ရန်သူခေါင်းပြတ်များကို ချိတ်ဆွဲကာ နယ် ပူဇော်လေ့ရှိသည်။

နာဂလူမျိုးများသည် တောင်ယာလုရာမှ ရန်ပွား၍ စစ်ဖြစ်သောအချိန်များတွင် ခေါင်းဖြတ်လေ့ ရှိသည်။

သူတို့ ခေါင်းဖြတ်လျှင် တောင်ယာ ကောင်းသည်။
 အဖျားအနာ ကင်းစင်သည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။
 ပြည်ထောင်စုအစိုးရခေတ်တွင် ခေါင်းဖြတ်ခြင်း အ
 လေ့အထများတို့သည်ပပျောက်သလောက်ရှိနေလေပြီ။

အောင်ပွဲ၏ အမှတ်အသား။ ။နာဂ အမျိုးသား
 ခေါင်းရည်စုတ်နေစဉ်ဖြစ်သည်။ ခေါင်းရည်သည် နာဂ
 လူမျိုးများအတွက် နေ့စဉ်အာဟာရဖြစ်သည်။ကလေး

လူကြီး သောက်သုံးလေ့ရှိသည်။ သူတို့သည် ဆန်စပါးနှင့် ပြောင်း၊ လူး၊ ဆတ်တို့ကိုအနည်းငယ်စား၍ ခေါင်းရည်ကို အများဆုံးသောက်ကြသည်။

နာဂအမျိုးသား၏ နို့ညိုသော အသားရောင်၌ မေးစေ့ ပါးရိုးပေတီတွင် ပရံများထိုးထားလေသည်။နာဂအမျိုးသားများ၏ လေ့ထုံးစံသည် စစ်နိုင်လျင် ခေါင်းဖြတ်ခံသည်။ရင်ပတ်ပေတီနှင့်ဗိုက်များပေတီတွင် ခေါင်းဖြတ်၍ ရရှိသော အထိမ်းအမှတ် အရုပ်များကိုထိုးထားလေ့ ရှိသည်။ခေါင်းများများဖြတ်နိုင်သူသည် သူတို့၏ အမှတ်အသားအရုပ်ကို ခေါင်းဖြတ် သလောက်များများထိုးလေ့ရှိ၏။

နာဂအိမ်ရှင်မ။ ။နာဂလူမျိုးတို့၏ အိမ်ရှေ့ မျက်နှာစာတွင် ဤသို့ တွေ့ရ တတ်သည်။ လှသော နာဂအမျိုးသမီးသည် ဆန်ထောင်းနေလေ့ရှိသည်။

ဆန်ထောင်းသောသစ်ဆုံတုံးကြီးတွင်ခြောက်လက်မခန့်သာအပေါက်ကို ထွင်းထားသည်။ ထိုအပေါက်တွင်း၌ စပါးများကိုထည့်၍ လက်ဆုံဖြင့်ထောင်း၏။

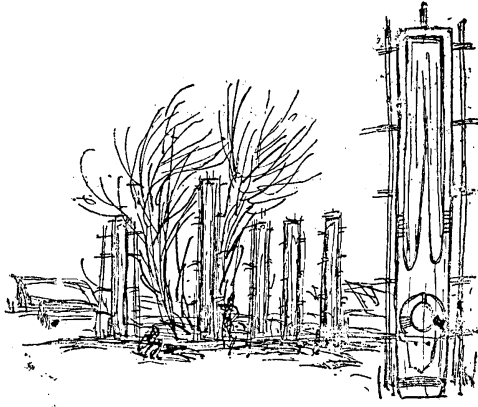

နာဂလူမျိုးတို့သည် နတ်ပူဇော် ပသသူများဖြစ်၍ အိမ်ရွှေမျက်နှာစာ၌ နွားအရိုးခေါင်း ကျွဲခေါင်းအရိုး တို့နှင့် နွားနောက် အရိုးခေါင်းများကို ချိတ်ဆွဲထား လေ့ရှိသည်။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၅
၁၂-ရက်၊ ဩဂုတ်လ ၁၉၅၈
ကြေးမုံသတင်းစာ။

တောင်ယာသစ်သို့။ ။ မိုးသောက်ရောင်ခြည်အား အကြိုပြုသော တောကြက်အပေါင်းတို့တွန်ချိန် ဖြစ်၏။ ရောင်ခြည်သည် တဖြည်းဖြည်း အားများလာသည် နှင့်အတူ ကျနော်တို့ လေ့လာသူများသည် ဘဝသစ် အဖွဲ့၏ သဘောမျှသော လုပ်ငန်းရပ်တည်ရှိခြင်း ခံရ သော ‘ဟတ္ထိ’ နာဂရွာဆီမှ ခရီးဆက်တက်ခဲ့ရသည်။

ဟတ္ထိ-မှ ဆယ်မိုင်ကျော်ဝေးသော လောင်ငေါက် အမည်ရှိ နာဂရွာငယ်သို့အတက်တွင် တောင်ပေါ်လမ်း ၌ ဤသို့ နာဂလူမျိုးတို့၏ တောင်ယာကို တွေ့မြင်ရ၏။ တောင်ယာပြုလုပ်ခြင်းကား တောင်ပေါ်ရှိ တောပင်

ကြီးငယ်တို့အား ခုတ်ဖြတ်၍ မီးရှို့ပြီးသော် မြေဆွခြင်း၊
လက်ဖြင့် ဒုတ်စူးထိုး စပါးစိုက်ပျိုးစေ၏။

နောင်နှစ် တောင်ယာစိုက်ချိန်တွင် ဤနေရာအား
ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းပြုလေ့ မရှိ။ အသစ်သစ် ရှိသော
နေရာ၌သာ ပြောင်းရွှေ့စိုက်ပျိုးလေ့ ရှိ၏။

ယင်းသည်ပင် တောပင်များ ဆုံးရှုံးရခြင်းတည်း။

လုံငေါက်ရွာ။ ။လောင်ငေါက်နာဂရွာ၌ တည်ရှိ
သော ကျွဲသတ်ယစ်ပူဇော်တိုင် ဖြစ်၏။

နန်းစလိမ်ချောင်းမှဖြတ်၍ ရောက်ရှိရသည့် ‘လောင်
ငေါက်’ နာဂရွာတွင် ပုံညိုနာဂအမျိုးတို့ နေထိုင်သည်။
လောင်ငေါက်အမည်အား နာဂအခေါ် ‘လုံ’ ဟု ခေါ်
၏။ ‘လုံ’သည် ကျောက်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၍ ‘ငေါက်’ ဆို
သည်ကား အော်မြည်ခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ ဤရွာ
တည်စတွင် နန်းစလိမ်ချောင်းမှ အော်မြည်၍ လိမ့်တက်
လာသော ကျောက်လုံးကြီးကို အစွဲပြု မှည့်ခေါ်ထား
သည့် ရွာအမည်ဖြစ်၏။

နာဂ လူမျိုး အပေါင်းတို့၏ အချစ်နှစ်သက်ဆုံး
ကား ကျွဲ ဖြစ်၏။ သူတို့သည် ယစ်နတ် ပူဇော်သော အ
ခါ ကျွဲ၏အသက်အရွယ်နှင့် နတ်ပူဇော်တိုင်း၏ အနိမ့် အ
မြင့်အလိုက်တွင် ထား၍သတ်စေ၏။

ပုံညို နာဂအမျိုးတို့သည် လူသေလျှင်လည်း ကျွဲ
များကိုသတ်၍ တရွာလုံး ကျွေးမွေး၏။ ယစ်နတ် မပူ
ဇော်လျှင် တစုံတခုဖြစ်ကြမည်ဟု အယုံအကြည် ရှိလေ
သည်။

တောင်ယာတဲ။ ။ဤ အ ဆောက် အ ဦး သည် လောင်ငေါက်တောင်ယာ၏ တောင် အမြင့်ဆုံးနေရာ တွင် တည်ရှိ၏။ လှပသော တောင်ယာတဲ ဖြစ်၏။

တောင်ယာတဲ၏ ဘေးအားလုံးတို့တွင် မီးကျွမ်းပြီး သစ်ပင်များ တည်ရှိ၏။ ရွှေတည့်တည့်၌ကား တောင် ယာ နတ်ပူဇော်သော တိုင်ငယ်ကလေးများ ရှိလေ သည်။

သူတို့သည် စပါးကောင်းမွန်ရန် ကြွက်သတ်၍ တ ရွှာလုံး ပွဲပြုလုပ်ကြသည်။ နယုန်လလယ်လောက်တွင် ပြု လုပ်သည်။

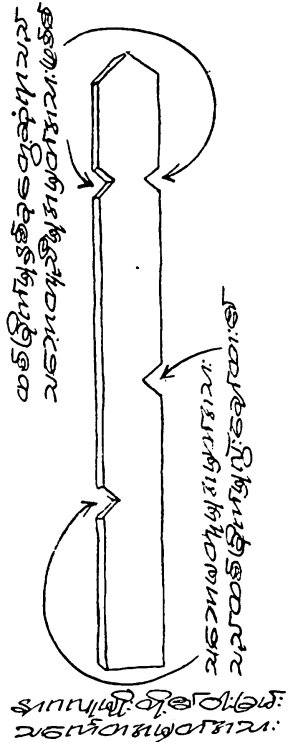
ထိုပွဲကို နာဂလူမျိုးအပေါင်းတို့ ဘာသာဖြင့် 'မော' ပွဲဟု ခေါ်ကြလေသည်။

နာဂသင်္ကေတ။ ။နာဂလူမျိုးအပေါင်းတို့၌ စာ ပေမရှိကြ။ ဤပုံသည် နာဂလူမျိုးတို့ စာပေအဖြစ် အ မှတ်ပြုသော ဝါးခြမ်းသင်္ကေတဖြစ်၏။ အပေါ်ဆုံးမှ အထစ်နှစ်ခု တည့်ဆုံပုံသည် သဘောတူညီမှုကို အမှတ် ပြု၏။ အောက်မှ အထစ်နှစ်ခု မတည့်ဆုံခြင်းကား သဘောကွဲလွဲမှုအမှတ်ပြုလိုကြ၏။

နာဂလူမျိုးတို့သည် တရွာနှင့်တရွာ စကားပီးလို လျှင် ဤအမှတ်အသားအတိုင်း ပြုစေ၏။ အခြားရွာမှ လည်း ဤအမှတ်အသားပီးမှ စိတ်ချ ယုံကြည်သည် ဆို၏။ ဤအမှတ်အသားပေးချိန်တွင်စကားအကြောင်း အရာများကို ပြောဆိုပြီးမှ စိတ်ချယုံကြည်စေရန် ဤအ မှတ်အသား ပေးလိုက်လေ့ ရှိ၏။

နာဂတို့၏ အမှတ်အသားကို ဥပမာဆောင်ရသော် နုတင် ဆွေငြိမ်း မကွဲခင်က ဖမာလသည် အပေါ်အ

မှတ်အသားအတိုင်း ဖထစ်ချင်းတည့်နေခဲ့၏။ သို့သော် အာဏာရှားကြသည် ဟူသော စွပ်စွဲချက်ဖြင့် ကွဲကြသော အခါ အောက်ပုံအတိုင်း အထစ်လွဲကြလေသည်။

တဖန် ပမညတတို့လည်း ကွဲသံအက်သံ ပေါ်နေရာ ထိုနဂါးအမှတ်အသားကလေး နှစ်ခုကို ကြိုက်ရာရွေးသို့ လက်ဆောင်ပေးချင်မိသည်။

ဤနဂါးလူမျိုးတို့ အမှတ်အသားသည် မှတ်သားစရာ ကောင်းလေစွ။

နဂါးပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၆

၁၇ ရက် ဩဂုတ်လ ၁၉၅၀

ကြေးမုံသတင်းစာ

နောက်လော်ရွာ။ ။တောင် လေ သည် အေး၍ လှုပ်ဆပ်သောကြောင့် မွေး၍လန်းဆန်းစေ၏။ မြင့်သော တောင်၏ထိပ်ဆုံး၌ တည်ရှိသော 'နောက်လော်' နဂါးရွာဖြစ်သည်။ ယခုရောက်ရသော နောက်လော်ရွာနှင့် ရောက်ခဲ့သော လောင့်ငေါက်ရွာသည် ရှစ်မိုင်ကျော်မျှဝေးသည်။ ရောက်ခဲ့သော လောင်ငေါက်ရွာမှ လမ်းခွဲများတည်ရှိ၍ တဖက်သို့သွားလျှင် မွန်ထွေဆော်လော်၊

နောက်အင်း၊ နောက် ရွာ၊ အင်း အသစ်၊ ဆော်လော်၊
နောက်အင်း၊ ဆော်လော် ရွာသစ်၊ ကဟောင်း၊ လ
ဟယ်၊ တွေထိုက်၊ လာစမ်း၊ ရှစ်လော်၊ ဆော်လော်၊ ပုံညို
စသည့် နာဂရွာများသို့ ရောက်နိုင်၏။ ထိုနာဂရွာများ
သို့ ညွှန်သည် အများဆုံးရောက်ကြ၍ ကျနော်တို့ လေ့
လာသူများသည် ညွှန်သည်အရောက်နည်းသော နောက်
လော် ရွာဘက်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့ရသည်။

ဤနောက်လော် နာဂရွာ၌ အိမ်ခြေ ငါးဆယ်
ကျော်ဖြင့် ပုံညို နာဂအမျိုးတို့ နေထိုင်လေသည်။

ဝမ်းစာဖြစ်သော တောင်ယာစိုက်ပျိုးခြင်းအားဖြင့်
အဓိကထား၍ ညီညွတ်စွာ စုပေါင်း လုပ်ကိုင်ကြ၏။ ဤ

‘နောက်လော်’ နာဂရွာအမည်ကား ‘နောက်’သည် ရွာ
ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၍ ‘လော်’သည် မြင်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်
ရ၏။ ‘နောက်လော်’ နာဂရွာသည် အဝေးမှ မြင်နိုင်
သောရွာဟု ဆိုလေ၏။

ပုံညိုနာဂ။ ။ ‘ပုံညို’ နာဂအမျိုးသား၏ ဆင်ယင်
ထုံးဖွဲ့မှုဖြစ်သည့် နီညိုညိုဖြင့် ချောမောသော အသား
ရောင်၌ မေးစေ့၊ ပါးရိုး၊ လည်ပင်းများပေါ်တွင် ‘ပရဲ’
ဖြစ်သော ဆေးများကို ထိုးထားသည်။

လည်ဆွဲပစ္စည်းများသည် သန္တာစေ့၊ ပုတီးစေ့၊
ကျားစွယ် စသည်တို့ဖြစ်၏။ နာဂ အမျိုးသားတို့သည်

သန္တာစေ့ လည်ဆွဲများကို တန်တိုးထား၍ ကျွဲ တ
ကောင် နှစ်ကောင်တို့ဖြင့် လဲလှယ်လေ့ရှိသည်။ သူတို့၏
ဓလေ့ဖြစ်သော သန္တာစေ့ လည်ဆွဲထားသူသည်ကိုလုံ
သူဟု အမှတ်အသားပြုထားလေသည်။

တည်ငြိမ်ခန့်ညားသော မျက်နှာပေါ်တွင် ဆံပင်၏
ဆင်ယင်ထုံးပွဲမှုသည် ပန်းချီရေးမှတ်စရာ ဖြစ်နေသည်။

ရွေးဖူးပြင်ပေါ်တွင် ဆံမြိတ်များချထား၏။ သူတို့၏
ဆံမြိတ်များ ရှည်လာသော် သူတို့အသုံးပြုသော ဓားမ
အသွားပေါ်သို့ လိုချင်သလောက် ဆံမြိတ်ရှည်ကို တင်
၍ ဂါးခြမ်းနှင့် ဓားသွားကိုရိုက်ခြင်းဖြင့် ဆံပင်ကိုတိယိ
စွာဖြတ်သည်။

ထိုနာဂအမျိုးသား၏ နဖူးပြင်နှင့် ဆံပင် ဆင်ယင်
ထုံးပွဲမှုမှာ ယခုတလော မြို့ကြီးသူတို့ ဓာတ်စာ ကျနေ
သော ဟောလိဒုဇာတ်လိုက်မင်းသမီး အော်ဒရေဟက်
ဘန်၏ ဆံပင်ဆင်ယင်ထုံးပွဲမှုနှင့် တူလှတီတောင်။

သို့သော် မြို့ကြီးသူ လှပျိုဖြူတို့သည် သူတို့၏ ဆံပင်
ဆင်ယင်ထုံးပွဲမှုကိုနာဂဆံပင်ထုံးပွဲမှုဟုသမုတ်သော်
ကြိုက်မကြိုက်ပါမည်လား မသိနီ။ သို့သော် နာဂ
တို့အား အော်ဒရေဟက်ဘန်နှင့် တူဘူ မဘူတူ သူတို့
ရိုးရာ ဆံပင်ထုံးပွဲမှုကို နှစ်ချိုက်ဂုဏ်ပြုကြလေသည်။
လူယဉ်ကျေးအမည်ခံ သူတို့ပမာ နိုင်ခြားဆံပင်ထုံးပွဲ
မှုဟန်ကိုမူ အထင်ကြီးတတ်သူမျိုး မဟုတ်ပါတကား။

အုံးမောင်းသံ။ ။နောက်သော် နာဂရွာ၌ တည်
ရှိသော အုံးမောင်းသစ်တုံးကြီးဖြစ်သည်။ နာဂလူမျိုး

များတွင် ရုပ်ပုံ ရေးဆွဲခြင်း၊အရုပ်ထုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးသီချင်း သီဆိုခြင်းတို့ပြုလုပ်ကြ၏။ စာပေဟူ၍ မရှိစာပေအဖြစ် သင်္ကေတများကို အမှတ်ပြုသည်။

နာဂလူမျိုးတို့သည် အချစ်အနှစ်သက်ဆုံး ဖြစ်သော ကျွဲအား အမြတ်တနိုးအဖြစ် ထိုအုံးမောင်းသစ်တုံးကြီး၏ ထိပ်နှစ်ဖက်တွင် ကျွဲခေါင်းပုံသရုပ်ကို ပန်းပု အနုပညာဖြင့် ထုထွင်း ရေးသားထားသည်။

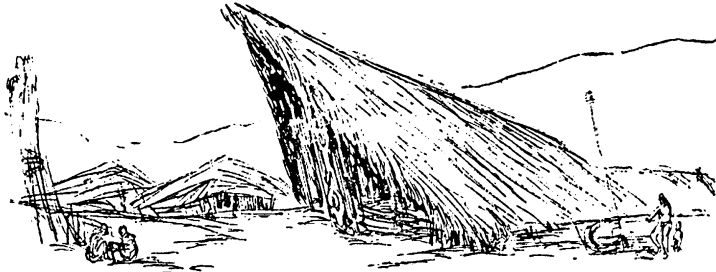
နာဂလူမျိုးတို့သည် အုံးမောင်း သစ်တုံးကြီးအား ‘အိပ်ရာက ထကြ၊ ခတောင်ယာစပါး များများရအောင် စိုက်ပျိုးကြ၊ တော/ယာသွားဘို့ အချိန်တန်ပြီ အိပ်ရာ

က ထကြ’ စသည့် အဓိပ္ပာယ်တို့ဖြင့် နံနက်ဘိုင်း ထိုးခေါက်လေ့ ရှိ၏။

သူတို့သည် တောင်ယာမှညနေ နေဝင်ပြီးမှ ပြန်လာလေ့ ရှိသည်။ ညအိပ်ချိန်တွင် အုံးမောင်းကြီးကို ‘ငါတို့ တော/ယာကပြန်လာကြပြီ၊ ငါတို့မအိပ်သေး၊ ငါတို့ မအိပ်ကြ’ ဟု အဓိပ္ပာယ်နှင့် တရွာနှင့်တရွာ လာရောက် ရန်မပြုနိုင်ရန် သတိပေးသောအချက်တို့ဖြင့် ထိုးခေါက်လေ့ ရှိလေသည်။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၇
၂၄ ရက် ဩဂုတ် ၁၉၆၈
ကြေးမုံသတင်းစာ

ပန်းပု ပုံများ ထုလုပ် ထား
လေ့ရှိသည်။ ၎င်းနောက်ကျ
ခေါင်း၊ နှားခေါင်း စသည့်
အရိုးခေါင်းများလည်းချိတ်
ဆွဲထားသေး၏။

ပုံညီနာဂအမျိုးတို့သည်
လူသတ်မှု ကျူးလွန် ခဲ့လျှင်

ပန်-ရွာ၏ခန်းမ။ ။ ‘လန်းချိုင်း’အမည်ရှိနာဂရွာဖြစ်
သည်။ လန်းချိုင်းရွာ၌ နာဂလူမျိုးတို့သည် ဝါးပင်များ
ကို သူတို့၏ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ ပြုလုပ်ရန်စိုက်
ပျိုးထားလေသည်။

ဤလန်းချိုင်း နာဂရွာအမည်ကား ‘လန်း’သည်
တောသစ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၍ ‘ချိုင်း’သည် ခုတ်ရှင်းသည်
ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

နာဂလူမျိုးတို့ ထုံးစံ အဖြစ် ဆောက်လုပ်ထား
သော ထူးခြားသည့် တံကြီးဖြစ်၏။ ၎င်းတံကြီးအား
နာဂအခေါ်ဖြင့် ‘ပန်’ဟုခေါ်သည်။ ထို ပန် တံများ
သည် နာဂရွာတိုင်း၌ တည်ရှိလျက် ပန် တံ၏ရှေ့မျက်နှာ
စာတွင် ကျွဲရုပ် လူရုပ်၊ ကျားရုပ် စသည့် အရုပ်များကို

တောင်ယာကို လျှော်ကြေးပေးရသည်။ ရိုက်မှု ကျူး
လွန်ခဲ့လျှင် ဓားလျှော်ကြေးပေးရသည်။

ယောက်ျားပျိုနှင့် မိန်းမပျို ကြိုက်နေကြ၍ မိန်းက
လေးရှင်ကသဘောမတူခဲ့လျှင် ယောက်ျားရှင်ကလျော်
ရသည်။ အကယ်၍ မိန်းမပျိုက ကြိုက်သူပျိုပါလျက်နှင့်
အခြားယောက်ျားပျိုလေးကအတင်းကြိုက်၍ သဘော
မတူညီမှုမရခဲ့လျှင် မိန်းမပျိုနှင့်မိန်းမပျိုကို ကြိုက်သူကို
ပါလျော်ရ၏။

အကယ်၍ မိန်းမပျိုက သဘောမတူကြိုက်နှစ်သက်
ပါက မိန်းမပျိုကို မလျော်ရ။ အတင်းကြိုက်သူက ပထမ
မိန်းမပျို၏ကြိုက်သူကိုသာ လျော်ရသည်။

နာဂလူမျိုးတို့၏စကားတွင် ‘ချစ်တယ်’ဟူ၍ မရှိကြ။
‘ကြိုက်တယ်’ဟူ၍သာ ရှိကြကုန်၏။

တောင်ကျရေ။ ။တောင်ပေါ်မှာ ပွင့်သော ပန်း
သည် ရောင်ခြည်ထွက်စအလင်းရောင်နှင့်အတူ လှုပ်ရှား
စွာ ပွင့်စေ၏။ သူမတို့သည် နေရောင်ခြည်နှင့် အပြိုင်
မနားမနေ အလုပ်လုပ်လေ့ ရှိသည်။ရောင်ခြည်ပျောက်
ကွယ်သွားမှ သူမတို့၏လုပ်ငန်းတို့ကို အနားယူ ရင်နား
စေ၏။သူမတို့သည် နုပျိုသောထွက်စနေရောင်၌ဝါးရေ
တကောင်းတို့ဖြင့် တောင်ကျစိမ့်ရေကို သောက်သုံးရန်
သယ်ယူကြသည်။ ပြီးသော် ချက်ပြုတ် စားသောက်ပြီး
လျှင် တောင်ယာခင်းသို့ ယောက်ျားများနှင့်အတူသွား
ကြသည်။

သူမတို့၏ ကိုယ်နေဟန်သည် မနိမ့်မမြင့် ကြည့်၍ လှ
သည်ဟုဆိုနိုင်၏။ သူမတို့၏ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့ထားသည့် တ
သော နံငယ်အား ဗိုက်အောက်ဆုံးတွင် တင်းကြပ်
စွာ ဝတ်ဆင်ထားခြင်းဖြင့် ဆွဲပြီးသော ဗိုက်သားတို့
သည် အိကျလျက် ရင်သားခွံမို့တို့ကို ပြီးမောက်စွာ
လှပစေ၏။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၈
၃၁ ရက် ဩဂုတ်လ ၁၉၅၈
ကြေမုံသတင်းစာ

ဟေ့ကွန်ချောင်းဆုံ။ ။ဘောင်ပေါ်၌ နေအလွန် ပူသည်။ ပူနွေးသော တောင်ပေါ်လေနှင့် အတူတူ ကျနော်တို့ လေ့လာသူများသည် ‘ဟေ့ကွန်’ အမည် ရှိသော နာဂရွာငယ်သို့ တရွေ့ရွေ့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ နာဂအခေါ် ‘ဟေ့ကွန်’ အမည်ကား ဟေ့သည်ခရောင် ဟု ပြန်ဆိုပြီး၊ ကွန်သည် ဆုံသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ဟေ့ကွန် နာဂရွာသည် ချောင်းဆုံအတွင်း တည်ရှိသား ပြီး ပုံညီနာဂလူမျိုးတို့ နေထိုင်ကြသည်။

နာဂလူမျိုးတို့သည် ဤသို့ရှည်လျားသောအိမ်များ ပြင် ဘိုးဘွားမိဘ သားသမီး မြေ မြစ်တို့သည် ဘအိမ်

တည်း စပေါင်းနေထိုင်ကြသည်။ နာဂလူမျိုးတို့၏ အိမ် ထောင်ပြုခြင်းကား လွတ်လပ်စွာရှိလေသည်။ ၎င်းတို့၌ မင်္ဂလာပွဲရှိ၏။ မင်္ဂလာပွဲကို မိန်းမပျိုဘက်က ပြုလုပ် ရသည်။

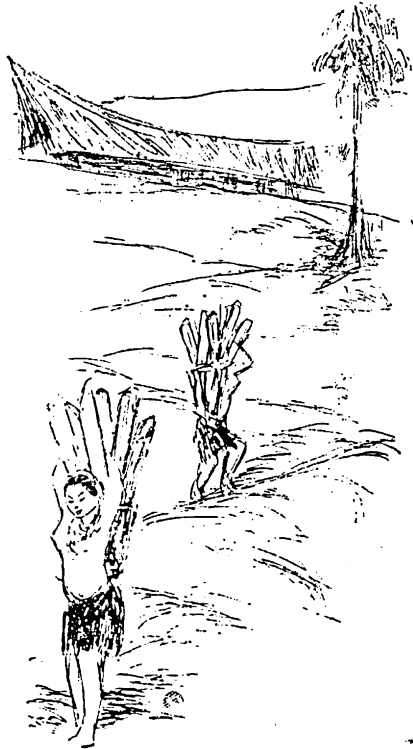
နာဂဇယာကျားပျိုနှင့် နာဂမိန်းမပျိုတို့သည် မင်္ဂ လာပွဲ မပြုလုပ်မီတွင် ‘ကြိုက်သူတို့’ အချင်းချင်း လွတ် လပ်စွာ နေထိုင်နိုင်သည်။ သို့သော် သမီးပျို ဘက်မှ သဘောမဘူခဲ့လျှင် ကြိုက်သူနှစ်ဦးဘိသည် လွတ်လပ်စွာ နေခဲ့ပြီးစေကာမူ သမီးပျိုအား ပြန်ခေါ် ထိန်းသိမ်း နိုင်၏။ အကယ်၍ သမီးပျိုဘက်မှ သဘောတူညီလျှင်

မင်္ဂလာပွဲ ပြုလုပ်၍ ယောက်ျားပျိုဘက်မှ နွားဝက် ပေး၍ မိန်းမပျိုအား ပေါင်းရသည်။

နာဂလူမျိုးတို့ ထုံးစံမှာ အရွယ်ရောက်သော မိန်းကလေးများသည် အသက်နှစ်ဆယ် ကျော်လွန်ခဲ့လျှင် မိမိတို့၏ အဖေအမေ သွေးသားတော်စပ်သူရွှေနေအိမ်တွင် ညအိပ်ခြင်း မပြုရပေ။ တစ်မိန်းတစ်ရင်နေအိမ်၌ ညဘက်တို့တွင် သွားရောက်အိပ်ရလေ့ ရှိသည်။

နာဂမိန်းမပျိုကလေးများသည် သွေးသား တော်စပ်သူ၏ရွှေထွင် ကြာကြာ နေထိုင်လေ့မရှိ၊ ပြက်ရယ်ပြုခြင်းလည်း မပြုရ။ အခြားသောတစ်မိန်းတစ်ရင်နှင့်ဆိုလျှင် စိတ်ကြိုက် နေထိုင် ပြောဆိုနိုင်လေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နာဂပျိုတို့၏ အိမ်ထောင်ရေးသည် လွတ်လပ်လေသည်။

အပျိုလူပျို-ပန်။ ။ဟေ့ကုန်ရွာမှ လှမ်း၍ ကြည့်သော် မြင်ရသည့်ရှုခင်းဖြစ်သည်။ နောက်ဘက်ဝေးဝေး တောင်ကုန်းပေါ်၌ မြင်ရသော တဲရှည်ကြီးမှာ ပျိုသူတို့ ပျော်ရာ 'ပန်' တဲကြီးပေတည်း။

ဟေ့ကွန် နာဂရွာ၏ တောင်မြင့်ပေါ်တွင် ရွာ၏ အိမ်ထောင်မပြုရသေးဘဲ အပျိုလူပျိုတို့ စုပေါင်း တည်ဆောက်ထားသော တဲရှည်ကြီးကို အနီးမှ မြင်ရပုံ ဖြစ်၏။

ထိုတဲရှည်ကြီးအား အပျိုလူပျိုတို့အပန်းဖြေရိပ်ငြိမ် အဖြစ် အသုံးပြုသော ‘ပန်’ဟုခေါ်သည်။ နာဂလူပျို အပျို ‘ပန်’ အတွင်း၌ ကြိုက်သူတို့ အစုံပေါင်းများစွာ သည် ရောင်ခြည်ပျောက်ကွယ်ချိန်တို့၌ လာရောက် အိပ် စက်လေ့ရှိ၏။

နာဂ ပျိုသူတို့၏ ထုံးစံအဖြစ် သမီးပျို များသည် ဦးစွာ ‘ပန်’တဲ၌ ရှိသော အုံးမောင်း သစ်တုံးငယ်ကို ပျိုသူတို့ချင်း အမှတ်သင်္ကေတကို ထိုးခေါက်ခေါ်ယူကြ သည်။ ပြီးသော် အစုံပေါင်းများစွာတို့သည် မီးလင်း ဖို၌ ဝိုင်းလျက် ကြိုက်စကားကို ဖွဲ့နွဲ့ကြလေသည်။

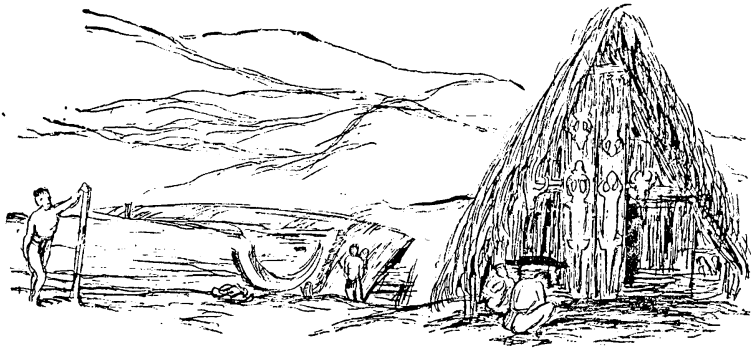
နာဂလူမျိုးတို့၌ တေးသီချင်းများလည်းရှိ၏။ပျိုသူ တို့၏ တေးသီချင်းများသည် ထာဝစဉ် အသစ်အသစ် တို့ ဖြစ်ပြီး သူတို့၏ တွေ့ရာမြင်ရာ အကြောင်းအရာများ ကို ဖွဲ့ဆိုလေ့ ရှိကြသည်။

လှသော နာဂမပျိုတို့သည် ချောမော လှသော ယောက်ျားပျိုများထက် သူတို့ကဲ့သို့ အလုပ်များများ လုပ်နိုင်သူကိုသာ ‘ကြိုက်သူ’ အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြ လေ၏။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၉
၇ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉၅၀
ကြေးမုံသတင်းစာ

ပန်-စုပေါင်းခန်းမ။ ။မိုးရာသီသို့ ဝင်ဖဲဖြစ်သည်။
တောင်အဆင့်ဆင့်-တောအထပ်ထပ်တို့မှဖြစ်ကျော်၍ ခရီးသွားရသည်ကို ပျော်စရာ မှတ်ထင်၏။ ကာရံ လျက်ရှိသော တောင်မြင့်မြင့်ထိပ်ပေါ်မှ မိုးငွေ့ များ စွာ၏ အသွေးအရောင်တို့သည် ပန်းချီရေမှတ်စရာနှင့် အတူ လွမ်းစရာပင် ပြုစေခဲ့သည်။

ဤပုံသည် ‘စစ်ဖေလင်’ နာဂရွာမှရှိသော ‘ပန်’ တဲ ဖြစ်သည်။ရောက်ခဲ့သော ဟေ့ကွန်ရွာနှင့် ရောက်ရသော စစ်ဖေလင် နာဂရွာသည် တဆယ့်ငေးမိုင်ကျော်မျှ ကွာ ဝေး၏။ ဤပန်တဲ၌ ယောက်ျား အသက်ငယ်ရွယ်သူမှ

ကြီးအိုသူများ လာရောက်စုရုံးရာဖြစ်သည်။ ၎င်းပန်တဲ
ရွှေတွင် ခေါင်ရည်သောက်ခြင်းနှင့် ရွှာအတွက်ကောင်း
သော စကားများတိုင်ပင် ပြောဆိုဆွေးနွေးလေ့ရှိသည်။
နာဂတို့တွင် ပန်နစ်မျိုးရှိ၏။ အပျိုလူပျိုပန်နှင့် ယခု
ဖော်ပြသော ပန်နှင့် မတူကြလေချေ။

ပန်တဲ၏ မျက်နှာစာ ရွှေတည့်တည့်၌ ကျားရုပ်ထု၊
ကျဲရုပ်ထုများကို ထုလုပ်၍ အမြတ်တနိုးထားကြသည်။

ဤစစ်ပေါင် နာဂရွာ၏ တဘက် တောင်ပေါ်တွင်
မြန်မာစစ်တပ်များ ချထားသည်။

စစ်တပ်များချထားခြင်းမှာ အိန္ဒိယ နယ်စပ်ဘက်မှ
နာဂများနှင့် မြန်မာပြည်နယ်စပ်ဘက်မှနာဂတို့ မကြာ
ခဏ စကားများ ရန်ပွားလေ့ ရှိသည်ကို ထိန်းသိမ်းရန်
ဖြစ်လေသည်။

ခေါင်ရည်ချို ။ ‘စစ်ပေါင်’ နာဂရွာ၌ ရောက်ခဲ့
သော ‘ဟေ့ကွန်’ ရွာကဲ့သို့ ပုံညိုနာဂအမျိုးတို့ နေထိုင်
ခြင်းမရှိ။ ဤရွာ၌ ‘ဝေလန်’ နာဂအမျိုးတို့ နေထိုင်သည်။

ဤစစ်ဖောင် နာဂရွှားမှ အစပြု၍ နာဂအမျိုးသား တို့၏ ဆင်ယင်ထုံးဖြူမှုသည် ကဲ့လဲ့စွာရှိသည်။ သူတို့၏ ဆံပင် ထုံးဖြူမှုသည် ရောက်ခဲ့သော နာဂရွှား၏ အမျိုး သားများကဲ့သို့ ဆံထုံးနေ့ငှက်တို့နှင့် ဆံမြိတ်နဖူးပေါ် ချထားခြင်းမပြု၊ သူတို့သည် ဆံပင် ကြာရစ် ပုံစံများ ပြုလုပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

နာဂလူမျိုးတို့သည် ပန်တအား ရွာသားအပေါင်း တို့ စုရုံးရာ အသင်း အဆောက်အဦ သဘောမျိုးဖြင့် အသုံးပြုကြသည်။ ရွာနှင့်သက်ဆိုင်သော ပြုလုပ်ဘွယ် ကိစ္စများကို ပန်ရွှေ၌ ပြုလုပ်ရသည်။

သူတို့သည် တောင်ယာမှအပြန် ရောင်ခြည်ဝင်စတွင် ပန်ရွှေ၌ ခေါင်ရည်များသောက်၍ အမောအပန်း ဖြေ ခြင်းဖြင့် ဤသို့ နေထိုင်လေ့ ရှိသည်။

သူတို့ ခေါင်းရည် စပေါင်း၍ သောက်ကြသော လရှိ၏။ ထိုလသည် စပါးသိမ်းရိတ်ပြီးချိန် ဖြစ်သည်။

သူတို့သည် ခေါင်ရည်များစု၍ တအိမ်ဆင်း တအိမ် တက် သောက်ကြသည်။ ခေါင်ရည်သည် ချို၏မို့မား၏။ မူးရိရိနေ၏။ ထိုအမူးကို သူတို့က ပျော်သည်ဟု ဆိုလေ သည်။ ပျော်၍ ယောက်ျား-မိန်းမတို့တုံ့၍ကပြကြသည်။

သို့သော် သွေးသားတော်စပ်သူများ ဝင်ရောက် မက
ကြရပေ။

ပန်ရွှေ၌လည်း ယောက်ျားများစုပေါင်းကကြလေ
ရှိသည်။

နဂဝပန်းချီမှတ်စမ်း အမှတ်စဉ် ၁၈
၁၄ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉၅၇
ကြေးမုံသတင်းစာ

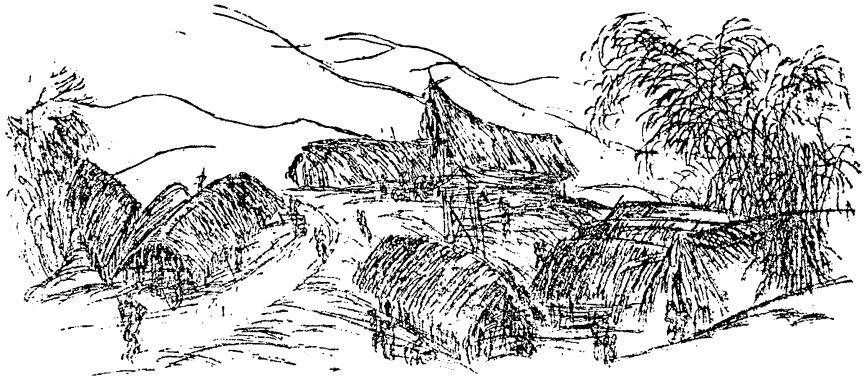
တည်ငြိမ် ချောလှ နဂဝမ။ ။ အံ့ရိကြိမ်ရွာ၏
'နောက်အော်' နဂဝအမျိုးသမီးဖြစ်သည်။

ဤရွာ၌ ယောက်ျား မိန်းမ ဆေးတန်များ သောက်
ရှူကြလေသည်။ သူတို့၏ ဆေးတန်သည် ဝါးအမြစ်တို့
ဖြင့် ပြုလုပ်၍ ဆေးရွက်ကြီးများအား အခြောက်လှမ်း
ခြင်းဖြင့် မမူးစားနိုး သောက်ဖွာလေသည်။

ဤရွာတွင် နဂဝအမျိုးသမီးတို့သည် နဖူး မေးစေ့
တွင် မဟုတ်လက်မောင်းနှစ်ဘက်တွင်လည်း ဆေးများ
ထိုးစားသေး၏။

နဂဝမယ် အပျိုချောကလေးများသည် ရွှေထိပ်
တည်တည် နဖူးစပ်မှ ဆံမြိတ်ရှည်များကို အလိုက်သင့်
ချထားသည်။ ဇနီးနဂဝဘက် နေ့ရှိရာမှ လည်ဆံမြိတ်
ရှည်ပြုလုပ်ထားသည်။ ဦးခေါင်း၏ကျန်သောနေရာတို့၌
ဆံပင်များကို ရိတ်ခြင်းသည် နဂဝမယ် အပျိုချောက
လေးများ၏ အလှအပင်ဖြစ်သည်။

သူတို့၏ ဆံပင်တုံးဖွဲ့မှုကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် ညအိပ်ချိန်
တွင် သူမတို့၏ မိဘနေအိမ်၌ ညအိပ်ခြင်းမပြုရသည်ကို
သိနိုင်လေသည်။ ဤသို့ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့သည့် အရွယ်သည်

ထုံးစံဖြစ်သော တစ်မိးတရံနေအိမ်၌သာ ညဘက်သွား
ရောက် အိပ်ရသော အသက်အရွယ်ဖြစ်သည်။

သူမချောကလေးများ၏ ဆံပင်ထုံးစံမူသည် တည်
ငြိမ်စွာရှိ၏။လတ်ဆပ်သောတောင်လေသန့်သန့်များစွာ
သည် သူမချောကလေးများ၏ ပျော့ပြောင်းသော
ဆံမြိတ်ရှည်ကို အားရှိသမျှ တိုက်ခတ်ပေးစေ၊ သူမချော
ကလေးတို့၏စိတ်ဓာတ်လှုပ်ရှားမှုများသည် ဆံမြိတ်ကိုသို့
လေနှင့်အတူ လှုပ်ရှားစွာ မရှိ၊ တည်ငြိမ်လျက် ရှိလေ
သည်။

လေသာတောင်။ ။အာရီကြိမ်နာဂရွာဖြစ်သည်။
အေးအေးနှင့် သန့်သန့်ရှိသော တောင်လေသည်
လတ်ဆပ်လျက်ရှိသည်။

အာရီကြိမ်ရွာသည် တခုတည်းသောတောင်မြင့်မြင့်
ထိပ်၏ မြေပြန့်ပြန့်တွင် ကြာကြာနှင့်နည်းနည်းဆောက်လုပ်
ထားသော လူနေတဲအိမ်ပေါ်၎င်း ခြောက်ဆယ်ကျော်မျှ
တည်ရှိလျက် ‘နောက်အော်’နာဂအမျိုးတို့ နေထိုင်ကြ
သည်။

ဤအာရီကြိမ်နာဂရွာအမည်ကား ‘အာ’သည် လေ
ဟု ဆိုသည်။ ရီ သည် တိုက်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

ကြိမ်သည် တောင်ဟု အဓိပ္ပာယ်ပြန်ဆိုပြရာ ‘လေသာ
တောင်’ရွာဟု အဓိပ္ပာယ်ရလေသည်။

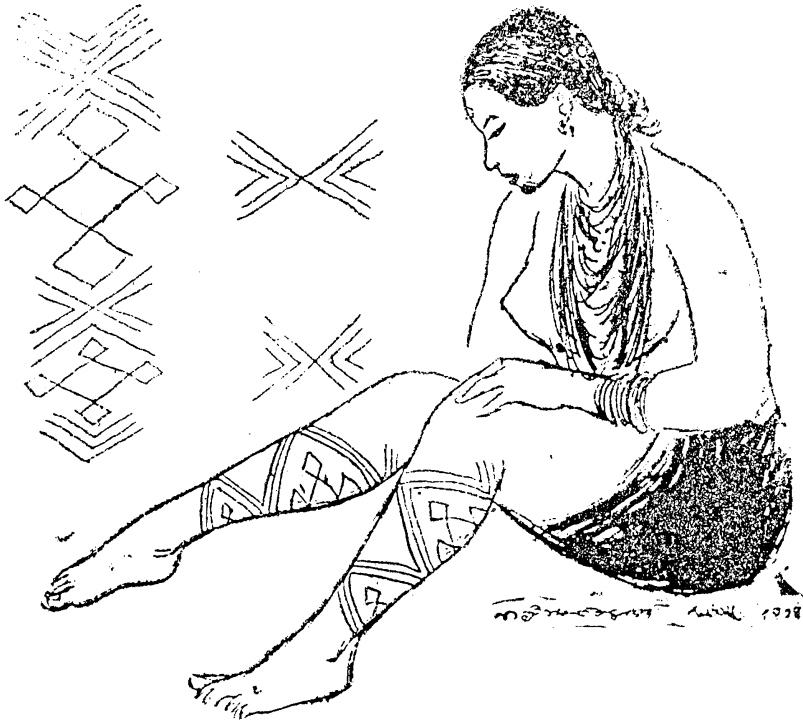
သန်ရှင်းမှု အမှန်ရှိသော တောင်လေအပေါင်းတို့
သည် အာရီကြိမ် နာဂရွာ၌ ထာဝစဉ် တည်မြဲလျက်
ရှိလေသည်။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၁၁
၊ ၂၁ရက် စက်တင်ဘာလ ၁၉၅၇
ကြေးမုံသတင်းစာ

ဆတ်သေရွာသူ။ ။ ‘ကျောက်အိ’ နာဂရွာတွင်
ဖြစ်သည်။ ကျောက်အိနာဂရွာသည် ရောက်ခဲ့သော
အာရီကြိမ်ရွာနှင့် ခုနစ်မိုင်ကျော်မျှ ဝေးသည်။ ဤ
ကျောက်အိရွာတွင် ဆန်စပါးရှားပါးလွန်း၏။ ရွာသား
တို့သည် ဆန်စပါး မလုံလောက်၍ ပြောင်းဖူးလူးဆတ်
များကို လွှေး၍ ခေါင်ရေထိုးဖြင့် မျှောချလိုက်ရလေ
သည်။

ဤ ကျောက်အိရွာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကား ‘ကျောက်’
သည် ဆတ်ဟုဆိုသည်။ ‘အိ’သည် သေခြင်းဟု ပြန်ဆို
သည်။ ဤရွာသူရွာသားတို့ ရွာတည်ချိန်တွင် ဆတ်

တကောင် သေခြင်းကြောင့် ‘ဆတ်သေရွှေနံ’ ဟုမူညှိခေါ်ထားစေသည်။

ဤပုံသည် ပေသုံးဆယ်ကျော်၌ မြင်ရသော မြင်ကွင်း ဖြစ်သည်။ ရွာတိုင်း၌ ရှိသော နဂါးအမျိုးသမီးတိုင်းသည် ရွာသို့ တစ်မိနစ်လျှင် လာလျှင် ဤသို့ ပုန်းရှောင်နေ တတ်လျက် မသိအောင် ကြည့်လေသည်။

ဤပုံသည် ပေသုံးဆယ်ကျော်မှ သူမတို့အား အမှတ်မဲ့မြင်သည်ကို ရေးဆွဲမှတ်ယူလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကယ်ဝီးခွေး။ ။ တောင်ပေါ်၏ သဘာဝပန်းသည် အဘယ်ကဲ့သို့ လှပနေသည်ကို ဤပုံတွင် ကြည့်မြင်နိုင်သည်။ သူမ၏ ခြေသလုံး၌ ပရဲဆေးထိုးထား၏။ သူမသည် ပျိုသူမဟုတ် ပွင့်ခဲပြီးသော ပန်းအလှပင်ဖြစ်သည်။

နဂါးထုံးစံ ကယ်ဝီးခွေး ပဲ့လုပ်သော အခါ အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများအား ပရဲထိုးလေ့ရှိ၏။ ထို ‘ကယ်ဝီးခွေး’ ပဲ့အချိန်၌ ထင်းရှူးမီးကို မှိုင်းခဲ၍ အမျိုးသမီးများက အမျိုးသားများ၏ ရင်ဘတ် လက်မောင်း မေးစေ့ ပါးရိုးတို့၌ တုတ်နှင့် ထင်းရှူးမှိုင်း ဆွတ်ပြီး အသားပေါ်တွင် အမှတ်အသား ပုံစံချ အရာပေးရလေသည်။ ပြီးလျှင် ပရဲဆေးထိုးသော စုတ်တံကို မှိုင်းဆွတ်

ခြင်းမပြုဘဲ အသားမှ သွေးထွက်လာသော အခါတွင် ပုံစံအမှတ်အသား ထိုးထားရာ အတိုင်း ထင်းရှူးမှိုင်းကို သုတ်လိမ်းလိုက်လေသည်။

ထိုမှတဆင့် ပုံစံအရာ၏ သွေးလိုင်းအတွင်းသို့ ထင်းရှူးမှိုင်း ထည့်သွင်းပြီးလျှင် ပရဲဆေးထိုးပြီးသား အရာ အမှတ်အသား ပေါ်ပေါက်လာသည်။

နဂါးလူမျိုးတို့တွင် အမျိုးသားများက ရုပ်ထူပြုလုပ်ခြင်းနှင့် နဂါးအမျိုးသမီးများသည် ပရဲဆေးထိုးခြင်းကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိ၏။

တောင်ကြားတံတား။ ။ ဤပုံသည် နဂါးတောင်ပေါ် လမ်းခရီးများ၌ တည်ဆောက်ထားကြလေ့ ရှိသော တောင်ပေါ် စမ်းချောင်း၏ တံတားဖြစ်သည်။ ဤတံတားမျိုးတို့သည် တောင်ကြားလမ်း၏ အနိမ့်ဆုံး တွေ့ဆုံရာတွင် တည်ဆောက်ထားလေ့ ရှိ၏။

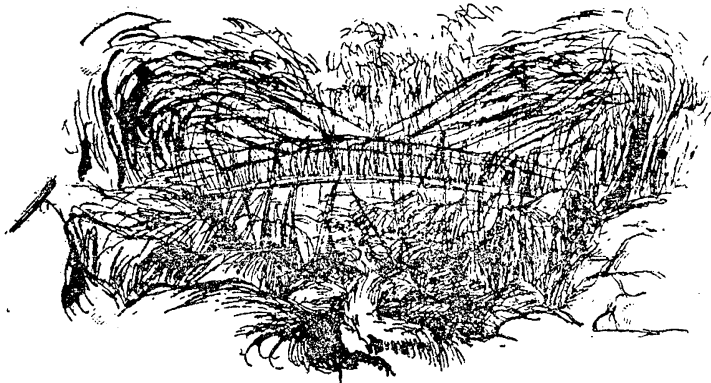
နဂါးအမျိုးသားတို့သည် တံတားတည်ဆောက်ရာ၌ စမ်းချောင်း ကုန်းမြင့်ပေါ်မှ နွယ်သစ်ပင်တည်ရှိရာတွင် တည်ဆောက်ကြသည်။ တံတားအား တည်တံ့ခိုင်မြဲစေရန် သစ်ပင်နွယ်ပင်များဖြင့် သိုင်းချိဆွဲ၍ အားယူဆောက်လုပ်ထားသည်။ တံတားအောက်မှ သစ်တုံး

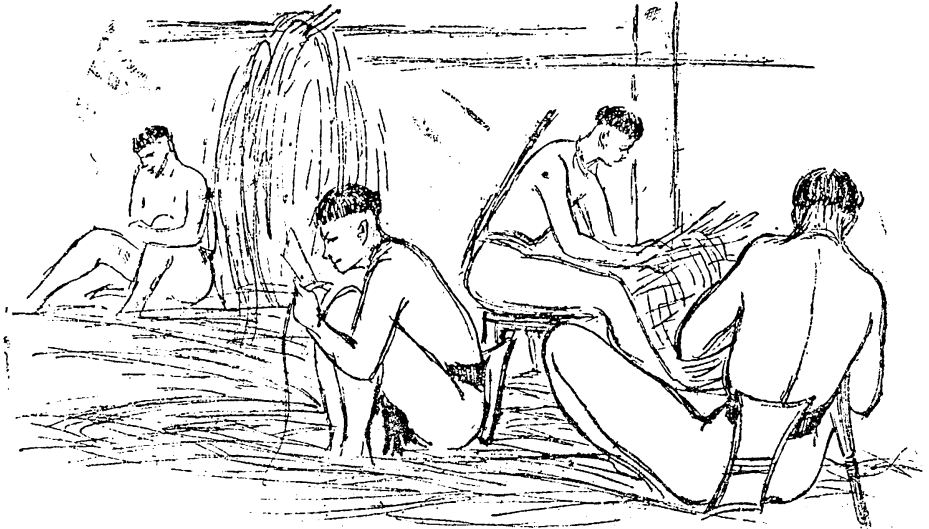
များကို ကျားကန်ပြီး အခင်းများကို ဝါးဖြင့်ယက်လုပ်
ခင်းထားသည်။

လျက်ရှိရာ တရွာနှင့်တရွာ ဆက်သွယ်ရန် ခဲယဉ်းလေ
သည်။

တံတားငယ်သည် ခိုင်မြဲလျက်ရှိ၏။ မိုးရာသီသို့ရောက်
သောအခါ တံတားများမှာ ချောင်းရေနှစ်မြုပ်ဖုံးအုပ်

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၁၂
၂၅ ရက် စက်တင်ဘာလ ၁၉၅၀
ကြေးမုံသတင်းစာ

တောသစ်ရွာ။ ။လန်းနောက် နာဂရွာတွင် ဖြစ်
 သည်။ ‘လန်းနောက်ရွာ’မှာ ရောက်ခဲ့သော ‘ကျောက်
 အဲ’ ရွာသို့ တဆယ့်နှစ်မိုင် ဝေးသည်။ ‘လန်း’သည်
 တောသစ်ဖြစ်၍ ‘နောက်’သည် ရွာဟု ပြန်ဆိုသည်။
 တောသစ်ရွာ’တွင် နောက်အော် နာဂအမျိုးတို့ နေ
 ထိုင်သည်။

ရွာတိုင်း၌ အရွယ်ရောက် နာဂအမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့သည် လုပ်ကွယ်ရာကို မနားမနေ ပြုလုပ်လေ့ ရှိသည်။ နာဂအမျိုးသားတို့တွင် ဓားတချောင်း ရှိလျှင် သူတို့၏လိုရာ အဆုံးအဆောင်ပစ္စည်းကို ပြုလုပ်နိုင်၏။ သူတို့ဓားသည် မာကျော၍ ထက်မြက်လွန်းလှသည်။ သူတို့၏ဓားသွားများအား တဖက်မျှ သွေးထားလေ့ ရှိသည်။ သူတို့သည် ဓားတချောင်းကို အစဉ် ခါးပတ် နောက်ကျော၌ ရှိသော သစ်သားပြားဓားအိမ်အတွင်း သို့ ထိုးသွင်းဆောင်းထားလေသည်။

တချိန်က နာဂလူမျိုးတို့၌ စစ်တိုက်ခြင်း အလေ့အထ ရှိခဲ့ကြသည်။ သူတို့သည် တရွာနှင့်တရွာ တောင်ယာမြေ နေရာလှခြင်း၊ တရွာမှတရွာ၏ ရွာသူ ရွာသားများအား စော်ကားခြင်းမှအစပြု၍ ခေါင်းဖြတ်ခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။

ဤသို့ခိုက်ရန်စစ်များ ဖြစ်ပြီးလျှင် သူတို့၌ စစ်သားများဟူ၍ သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိ၊ ရွာအတွက် ထိခိုက်မှုပြုခဲ့လျှင် ရွာသားအားလုံးသည် ကာကွယ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြီးလျှင် ရွာသားများအသွင် ဖြစ်ကြကုန်၏။

စစ်သူရဲကောင်း။ ။ နာဂအမျိုးသား၏ စစ်တိုက်အသုံးပြုသော အဆောင်အယောင် ပြင်ဆင်ထားခြင်း ဖြစ်၏။ ဦးခေါင်း၌ ကြိမ်ဖြင့် ယက်လုပ်သော ဦးထုပ်ထိပ်တွင် တောဝက်စွယ်တစ်စုံဖြင့် တောဆိပ်မွေးတို့ကို အနီရောင်ဆိုးခြင်းဖြင့် ဆင်ယင်ထားသည်။

တဖက်လက်မှ အောင်လံရှည်အား တောင်ဆိတ်မွေးအနီဖြင့် ပန်းပွားများ တပ်ဆင်ထားသည်။ ထိုမှလွယ်ထားသော တောင်းငယ်အား ကြိမ်ဖြင့် ယက်လုပ်၍ ၎င်းတောင်းအရှေ့တွင် ခေါင်းဖြတ်ခြင်း ခံရသော ဦးခေါင်း၏ဆိပ်များကို အလှဆွဲထား၏။ သူတို့ဦးခေါင်းဖြတ်၍ ရလျှင် ဤလွယ်သားသော တောင်းငယ်တွင် ထည့်၍ ယူဆောင်လေ့ ရှိသည်။

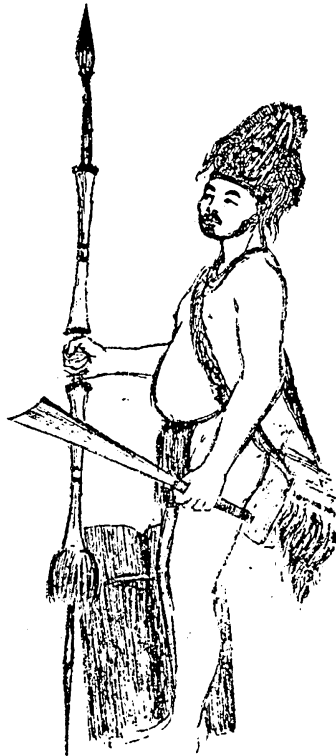
တဖက်လက်မှ ဓားသည် ခေါင်းဖြတ်ရန် ဖြစ်ပြီး အောက်ခြေမှ အကာအကွယ်ယူရန် နာဂဒိုင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းဒိုင်းအား နွားနောက်သားရေ၊ ကျွဲသားရေတို့ဖြင့် ပြုလုပ်၍ စစ်ပွဲများတွင် အသုံးပြုသည်။

နာဂလူမျိုးတို့သည် ခေါင်းဖြတ်ခြင်းခံရသူက ဖြတ်သွားသူ၏အမျိုးလိုက် ဂလဲစား ပြန်လည်ချေပလေ့ ရှိသည်။ တရွာကတရွာအား ခေါင်းဖြတ်လျှင် အဖြတ်

ခံရသောရွာက အခဲမကြေသောအစွဲအလန်းတို့ဖြင့် အမှတ်ထား၍ မီး ရေ ဆန် ခေါင်ရည် စသည်တို့ကို လုံးဝယူဆောင် ဆက်သွယ်ခြင်းမပြုကြချေ။ ပြည်ထောင်စုခေတ်တွင် ခေါင်းဖြတ်ခြင်း မပြုကြစေဘဲ ပြုလုပ်မိသောအမှုကို လျော်ကြေး ပေးခြင်းဖြင့် ကြေအေးစေ၏။

နာဂလူမျိုးတို့သည် စစ်ချန်ဖြစ်ခြင်းအား လူမျိုးပျောက်ဆုံးမှုမလွှဲ၍ ကောင်းကျိုးမပြုသောလုပ်ခဲဆောင်မှုအနေဖြင့် သိမှတ်ကြကုန်၏။ သူတို့သည် တောတောင်ရေမြေများအသွင် တိတ်ဆိတ်ငြိမ်းချမ်းသာယာစွာ နေထိုင်လျက်ရှိသည်ကိုတွေ့ခဲ့ရသည်။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၁၃
၅ ရက် အောက်တိုဘာလ ၁၉၅၇
ကြေးမုံသတင်းစာ

ထန်ပါက္ကေရွာ။ ။တောကြက်အပေါင်းတို့ဘိတ်
ခေါ်ခဲ့သော ရောင်ခြည်သည် အရှေ့ဘက် တောင်ပေါ်
သို့ တက်လာသည်နှင့်အတူ ကျနော်တို့ လေ့လာသူ
များသည် နေဝန်းတက်လာသည်နှင့်အပြိုင် ဆက်၍ ခရီး
တက်ခဲ့ရသည်။ တောင်ပေါ်၌ နေအလွန်ပူလျက် ရှိ၏။
နေဝန်းသည် ထိပ်ဆုံးသို့ စိုးမိုးစွာ ရောက်ချိန်မှ ဤ
'ထန်ပါက္ကေ' နာဂရွာသို့ ရောက်ရလေသည်။ နာဂ
လူမျိုးတို့၏ ယောင်ယာ စိုက်ပျိုးသော ရာသီအချိန်

ဖြစ်၏။ ထန်ပါက္ကေ ရွာသားများသည် သူတို့၏ ဝမ်း
စာအတွက် အားပြုသည့် တောင်ယာတောသို့ သွားကြ
ကုန်၏။ တောင်ယာစပါး စိုက်ပျိုးရာတွင် စူးတုတ်ထိုး၍
စိုက်လေ့ ရှိသည်။ စပါးမစိုက်ပျိုးမီ ကြက်-ဝက်သတ်၍
နတ်တင်ပသလေ့ ရှိ၏။ သူတို့၌ ယစ်နတ် ပူဇော်ခြင်း
ရှိသော်လည်း၊ နတ်ရုပ်ထု တစုံတခုမျှမရှိ၊ နတ်စင်ပြုလုပ်
ခြင်းသာ တွေ့မြင်ခဲ့ရသည်။ သူတို့သည် မိုးကြိုးပစ်သော
သစ်ပင်ကို ကြောက်ရွံ့ရှောင်ကြဉ်ကြသည်။ ဤထန်ပါ

ကေ့ရွာ၌ သူတို့၏ အမှတ် သင်္ကေတ အဖြစ် ထိုးထားသော အုန်းမောင်းသစ်တုံးသည် တွေ့ခဲ့ရသော နာဂရွာ များကဲ့သို့ သူတို့၏ အချစ်နှစ်သက်ဆုံး ကျွဲရုပ်ထု သဏ္ဍာန် အုန်းမောင်းတွင် မထုလုပ်ထားပေ။ ထန်ပါ ကေ့ရွာသား တို့သည် အုန်းမောင်းအား သစ်ပင်တပင်လုံး အခေါင်း ဖောက်ထွင်း၍ သုံးလက်မ ပတ်လည် အထူ၌ အပေါ်မှ ရှည်လျားသော အပေါက် ဖောက်ထွင်းထားကြသည်။ ဤနာဂရွာမှာ ‘ပါကေ့’ ဆိုသူ တည်သေးရွာ ဖြစ်၍ ‘ထန်’ နာဂအမျိုးတို့နေထိုင်သောကြောင့် ထန်ပါကေ့ဟု ခေါ်တွင်သည်။

ဝါဖတ်ဗိုင်းငင်။ ။ နာဂမယ် အိမ်သူအလှတို့ ဖြစ်သည်။ သူမတို့၏ ‘ဂြိုဟ်သူ’ အဖြစ် အမှတ်ပြုထားသော နာဂ မောင်တော်သည် ဝမ်းစာ အတွက် တောင်ယာ စိုက်ပျိုးသွားစဉ်၊ အိမ်၌ မောင်တော်အတွက် နွေးထွေးစေသည့် စောင်ယက်လုပ်ရန် ဝါဂွမ်းများ ဖန်နေကြစဉ် ဖြစ်၏။ နာဂလူမျိုးတို့သည် တပေသော နံငယ်အပြင် သုံးရန် စောင်ယက်လုပ်ရန် ဝါဂွမ်းများ ဖန်ကြစဉ်ဖြစ်၏။ သူတို့ ဝါဂွမ်း ဖန်သောအခါ ကျောက်ပြားပေါ်သို့ ညီသော ကျောက်လုံးနှင့် ရွှေသို့ တွန်း၍ ဖိ၍ ကြိတ်ခြင်း

ဖြင့် ဝါစေ့ များစွာသည် ရှေ့ဆီမှ ထွက်လာစေပြီး ကျောက်လုံး၏ နောက်ကွယ်ဆီမှ ဝါဂွမ်း ဖန်ပြီးသား များ ထွက်ပေါ်ရရှိလေသည်။ သူမတို့ ဗိုင်းငင်သော အခါ ဒူးတဖက်ထောင်၍ တဘက်အချွန်ရှိ ဘေးငယ်သော တုတ်တန်အရှည်အား လည်ခေအောင် လက်ဖမိုးဖြင့် ပွတ်လိမ့်ပေးစေသည်။ ပြီးလျှင် တဘက်လက်မှ ဝါဂွမ်းအစကို ပြန်လည်၍ လည်နေသော တုတ်ဆီသို့ ဆွဲ၍ ဆွဲ၍ ချည်မျှင်များအသွင် ရစ်လုပ်လေသည်။ ယက်လုပ်ရာတွင် ဂျပန်ခတ် နှစ်ပေအနံ တို့ဖြင့် ယက်၍ ဖျဉ်စကို ဆက်စပ်ယူလေသည်။ ချည်များအား မှင်ဆိုးသော အခါ သစ်ခေါက် သစ်ရွက်တို့ဖြင့် အရောင်အသွေး ဖော်စေသည်။ သူတို့သည် ရေချိုးခြင်း အလေ့အထ မရှိကြပေ။ ပုလွန်းသောရာသီ၌ ခြေလက်ဆေးခြင်း မျှသာ ပြု၏။ နာဂ အမျိုးသမီးတို့သည် များသောအားဖြင့် အေးသောရာသီ၌ စောင်သိုးလေ့ မတွေ့ခဲ့ရ။ ရာသီအလိုက် ချမ်းအေးမှု အပူအနွေးဒဏ်ကို မတုန်မလှုပ် ခံနိုင်စွမ်း ရှိပေသည်။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၁၄
 ၁၂ ရက် အောက်တိုဘာလ ၁၉၅၇
 ကြေးမုံသတင်းစာ

ထည့်ငန်းရွာ ။ စောသောနံနက် ဖြစ်သည်။
 နှင်းမို့ နုနုသည် ပြာမိုင်းလျက် ရှိသော တောင်
 အပေါင်းတို့အား ယုယုယု ဖုံးလွှမ်းထားသည်။
 ‘ထည့်ငန်း’ နာဂရွာသို့ တောပင်များကြားမှ မြင်ရ
 ကြလေပြီ။ ရွာသည် မြင့်သောတောင်၏ မြေပြန့်ပေါ်၌
 တည်ထား၏။ ရွာပတ်လည်တွင် မတ်စောက်စောက်
 ရှိသော ကောင်တန်း၊ တောင်ခါးပန်းကြီးများ တည်
 နေပေသည်။

ဤထည့်ငန်းရွာသည် ‘ထည့်ငန်းချောင်း’ အနီးတွင်
 တည်ရှိခြင်းကြောင့် ‘ထည့်ငန်း’ဟု အစွဲပြု ခေါ်ဝေါ်
 သည်။ အချို့သော နာဂများက ‘တန်မောင်’ ဆိုသူ
 တည်ထောင်ထားသောကြောင့် ‘တန်မောင်ရွာ’ဟုလည်း
 ခေါ်ပြန်သည်။

နာဂရွာသူကြီး။ ။ ထည့်ငန်း ရွာ၏ ရွာသူကြီး
 သည် လှသော နာဂ ဦးထုပ်ကိုဆောင်းလျက် ဧည့်သည်
 ဖြစ်သော ကျနော်တို့အား ခေါင်ရည်တို့ဖြင့် ဧည့်ဝတ်
 ပြုလိုက်လေသည်။

သူတို့၏ ထုံးစံဖြစ်သော ဧည့်ဝတ်ပြုသည့် ခေါင်ရည်ကို မသောက်လျှင် ဧည့်သည်မပီသသူအဖြစ် အမှတ်ပြု၍ စိတ်ဆိုးတတ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ချို၍မွေးသော ခေါင်ရည်ကို ဧည့်သည် ပီသစွာ စုတ်သောက်လိုက်ကြသည်။ ထည့်ငန်း ရွာ၌ ဝါးခေါင်ရည်ဗူးအပြင် ‘နွားနောက်ချို’ကို ခေါင်ရည်ဗူးအဖြစ် အသုံးပြုလေသည်။

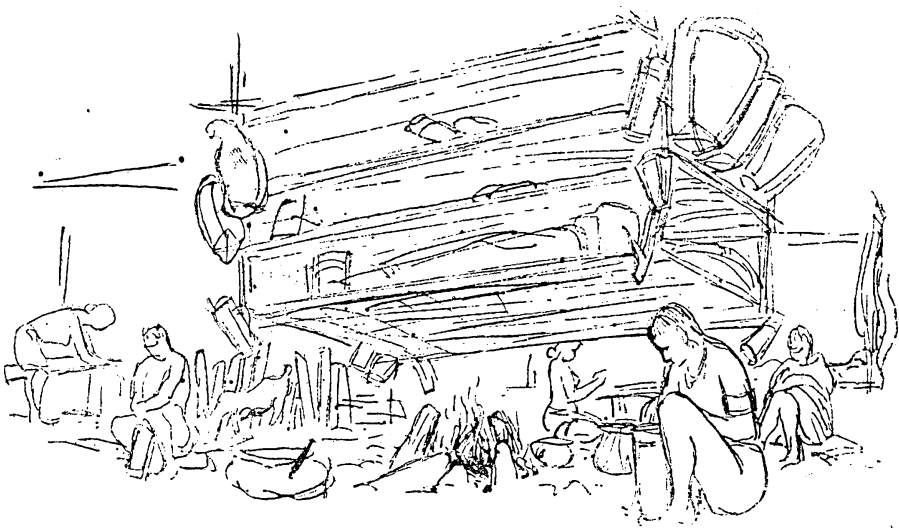
ဧည့်ခံသော ရွာသူကြီး၏ နာဂဦးထုပ်သည် တောဝက်စွယ်တစ်စုံနှင့် နွယ်ကြိမ်များဖြင့် ယက်လုပ်၍ တောငှက် အတောင် အလှစိုက်ထူပြီး မေးသိုင်းကြီးတွင် ဝက်ဝံလက်သည်းများစွာကို ဖောက်သီလျက် ဆင်ယင်ထား၏။ လည်ဆွဲတွင် သူတို့၏ ‘သူကြီး’အဖြစ် အမှတ်ပြုကြကုန်သော သန္တာစေ့ပုတီးကို ဆွဲထားလေသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် လက်မောင်းတွင်လည်း ဆင်စွယ်ကို တိရိစ္ဆာန်ဖြစ်၍ လက်ကြပ်ဝတ်ဆင်ထားသေး၏။ အချိုသော နာဂ အမျိုးသားများသည် ဆင်စွယ် လက်ကြပ်ဝတ်နိုင်သူအား ချမ်းသာသူဟု သတ်မှတ်လေ့ရှိသည်။

နာဂ အမျိုးသမီးများ၌ကား လက်ကောက်ဝတ် လက်ကြပ်တန်ဆာ ပစ္စည်းများသည် သတ္တုကြေးခွေဘို့

ဆင်ယင်ကြလျက်၊ သူမတို့၏ ဦးခေါင်း၌ ထူးခြားသော
 တန်ဆာဆင်ခြင်းမရှိ၊ ပန်းပန်ခြင်းလည်း မတွေ့ခဲ့ပေ။
 ရိုးသားသူတို့၏ သဘာဝ လှပမှုဖြင့် နေထိုင်ကြသည်။
 မီးလင်းဖို့။ ။ ဤထည့်ငန်းရွာတွင် 'နောက်အော်'
 နာဂအမျိုးတို့သည် အိမ်ခြေ တရာကျော်ဖြင့် တည်
 ဆောက် နေထိုင်ကြ၏။ နာဂအမျိုးတို့၏ ခနအိမ်တဲများ

သည် ရှည်လျားစွာရှိလျက် သွေးသားတော်စပ်သော
 အိမ်သားများ စုပေါင်းနေထိုင်သည်။ ရှည်လျားသော
 သူတို့၏ အိမ်မှာ အလယ်တွင် မီးလင်းဖို့တဆောင်ကျ
 တည်ရှိလေသည်။ ထိုမီးလင်းဖို့အား နေ့စဉ် ညစဉ် မီး
 မပြိမ်းစေရန် ထင်းများ အမြဲထိုးစိုက်ထားသည်။ သူတို့
 သည် ည၌ တောင်ယာတောမှအပြန် ဤမီးလင်းဖို့

အနီးတွင် အပန်းဖြေ ခေါင်ရေစုတ်ရင်း တောင်ယာ အကြောင်း၊ ရွာအကြောင်း၊ သွေးသားတော်စပ်သူ တို့၏အကြောင်းစုံကိုပြော၍ အိပ်တတ်ကြလေသည်။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၁၅
 ၂၀ ရက် အောက်တိုဘာလ ၁၉၅၇
 ကြေးမုံသတင်းစာ

နန်းလိမ်ချောင်းဆုံရွာ။ ။ ‘မက္ခာရယ်’ နာဂရွာ အထက် တောင်ပေါ် ပေထောင်ပေါင်းများစွာ မြင့် လာသည်နှင့် ထင်းရှူးပင်တို့တည်ရှိနေလျက် ထင်းရှူးနံ့

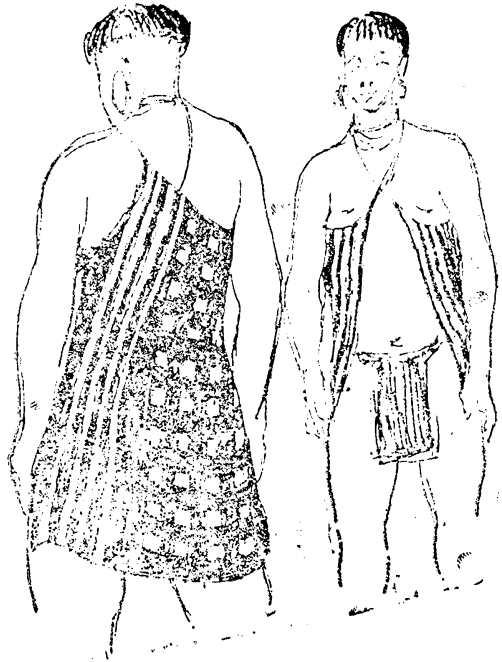
သင်းပျံ့ပျံ့ကလေးလည် မောသော တောင်တက်ခြင်း အား အပန်းပြေစေရန် ဆီးကြိုနှင့်လေလည်။

ဤ မက္ခာရယ် နာဂရွာသည် အိန္ဒိယနယ်စပ်နှင့် နီးကပ်စွာတည်ရှိ၏။ ရွာတွင် အိမ်ခြေတရာမျှနှင့် ရွာ အတွက် လုံခြုံစေရန် သစ်တုံးများဖြင့် ကာရံလျက် အတွင်း၌ ဝါးစုချွန်များထိုးစိုက်ထားပြီး အတွင်းဆုံး၌ သစ်တုံးများ ထပ်မံ ကာရံထားသေး၏။ အိန္ဒိယဘက် နယ်စပ်ရှိ နာဂလူမျိုးတို့၏ ကျူးကျော်မှုရန်ကို ကာ ကွယ်ရန် ပြုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရလေသည်။

ဤရွာ၏ ‘မက္ကာရယ်’ အမည်သည် ရှမ်းများ မှည့်
ခေါ်ထားသော အမည်ဖြစ်သည်။ သူတို့ရွာ၏ ပတ်ဝန်း
ကျင် နာဂများက ‘ထွန်’ ဟု ခေါ်လေသည်။ ‘ထွန်’ သည်
နန္ဒီစလိမ်ချောင်းဖျားဆုံရာဒေသကို အစွဲပြု၍ ခေါ်တွင်
ကြခြင်းဖြစ်သည်။

နာဂလူငယ်။ ။ မက္ကာရယ်ရွာရှိ အချိုအချိုသော
နာဂ လူငယ် လူရွယ်များသည် သူတို့ ယက်လုပ်သော
အဝတ်ကို ဤပုံ၌ ရေမှတ်ထားသည့်အတိုင်း ဝတ်ဆင်
ထားခြင်းကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ လူကြီးများနှင့် အမျိုးသမီး
များကား သူတို့၏ သဘာဝအတိုင်း နေမြဲလျက်ပင်
ဖြစ်သည်။ ရောက်ခဲ့သော ‘အာရီကြိမ်’ ရွာမှ အစပြု၍
မက္ကာရယ်ရွာတွင် နာဂအမျိုးသားတို့၏ နား၌ သူတို့၏
ထုံးစံဖြစ်သော ခေါင်းဖြတ်ခြင်းခံရသူ၏ ဆံပင်များကို
ရဲသွေးတင် အောင်ပွဲခံသည့်အနေဖြင့် နားပန်ဆွဲထား
လေ့ရှိသည်။ အချိုသောနာဂတို့သည် ခေါင်းဖြတ်ခံရ
သူ၏ ဆံပင်ကို နားပန်ဆွဲခြင်းအပြင် ခရုအခွံကို အရုပ်
ရေးမှတ်၍ နားပန်ဆွဲထား၏။

အောင်ပွဲပြန်။ ။ ဤရွာရှိ အချိုသော နာဂလူကြီး
များသည် လည်ပင်းတွင် ပုတီးစေ့ သန္တာစေ့များအပြင်

‘ကျားစွယ်တစုံ’ကို ဆွဲထားလေသည်။ နာဂလူမျိုးတို့သည် ကျားစွယ်ကို သစ္စာကတိပြုခြင်းကို ယုံကြည်မှုအဖြစ် ပစ္စည်းပြန်မပေးလျှင် ကျားကိုက်ခြင်းဖြင့် ကဘဲပြုသစ္စာကျိန်လေ့ရှိ၏။ ဤမကွာရယ်နာဂရွာကား ကျွန်တော်တို့ လေ့လာသူများ နောက်ဆုံး ရောက်ခဲ့ရသော ရွာဖြစ်၏။ ဇင်းဂလိန်ခန္တီး၊ ဆင်သေရွာ၊ လောင်ဆောက်၊ ဟတ္ထိလောင်ငေါက်၊ နောက်လော်၊ လန်းချိုင်း၊ ဟေ့ကွန်၊ စစ်ဖောင်၊ အာရီကြိန်၊ ကျောက်အဲ၊ ထန်ပါကျော့၊ ထည့်ငန်ရွာနှင့် ယခုရောက်ရသော မကွာရယ်ရွာသည် မိုင်ပေါင်း ၁၅၀ ကျော်မျှရှိခဲ့လေပြီ။

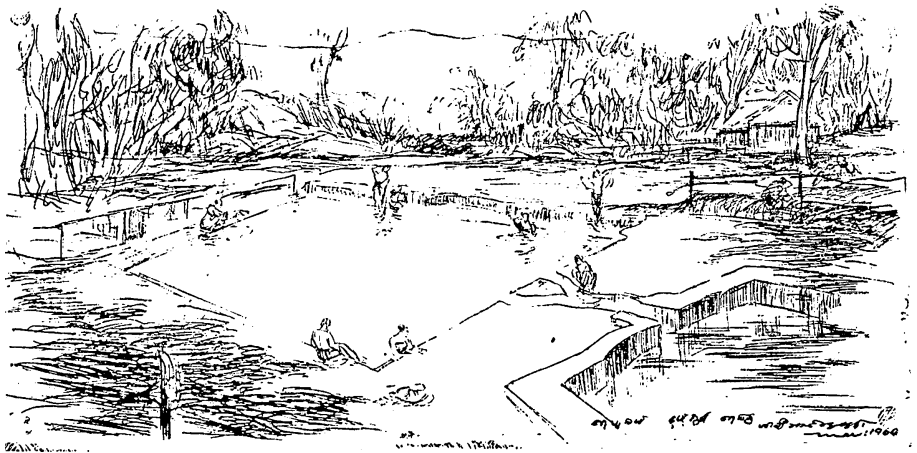
မကွာရယ်ရွာမှမြင်နိုင်သော အိန္ဒိယမြန်မာနယ်စပ်ရှိ စာရာမေရီတောင်သည် မြင့်စူးတည်လျက် နှင်းများဖုံးလွှမ်းနေလေသည်။ ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့သမျှ တောင်ပေါ်ရှိ နာဂလူမျိုးတို့၏ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများကို ရေးဆွဲမှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ နာဂပန်းချီမှတ်တမ်းသည် တဆယ့်ခြောက်ပုဒ် ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဤနောက်ဆုံးရောက်သော မကွာရယ်ရွာတွင် အဆုံးသတ်လေသည်။

နာဂပန်းချီမှတ်တမ်း အမှတ်စဉ် ၁၆
 ၂၇ စက်တင်ဘာလ ၁၉၅၈
 ကြေးမုံသတင်းစာ

မြောက်ပိုင်းရှမ်းပြည်

ရေပူစမ်း။ ။မြောက်ပိုင်းရှမ်းပြည်၏ တောင်စဉ် တောင်တန်းတို့မှ ဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်လာသော လေ အေးသည် ချမ်းမြေ့သော အတွေ့ကို ဖြစ်စေလျက်စိတ်ရော့ကိုယ်ပါ လန်းဆန်းလာစေ၏။

လွယ်ဂျယ် ဘုရားဖူးသွားရန်ဖြစ်သော ခရီးသည်တို့သည် ရန်ကုန်မှ ကားလမ်းအတိုင်း မန္တလေး၊ မေမြို့၊ ဂုတ်တွင်း၊ ဘော်ကြို၊ သီပေါ၊ ကျောက်မဲ၊ လားရှိုး၊ ရေပူစမ်းသို့အရောက်တွင် အနားယူကြရ၏။ မန္တလေးမှ မိုင် တရာ့ငါးဆယ်ဝေးသော ဤရေပူစမ်းသို့ တဖြည်းဖြည်းငိုက်မျည်း၍ ကျလာသော အမှောင်ရိပ်နှင့်အတူ ရောက် လာကြသည်။

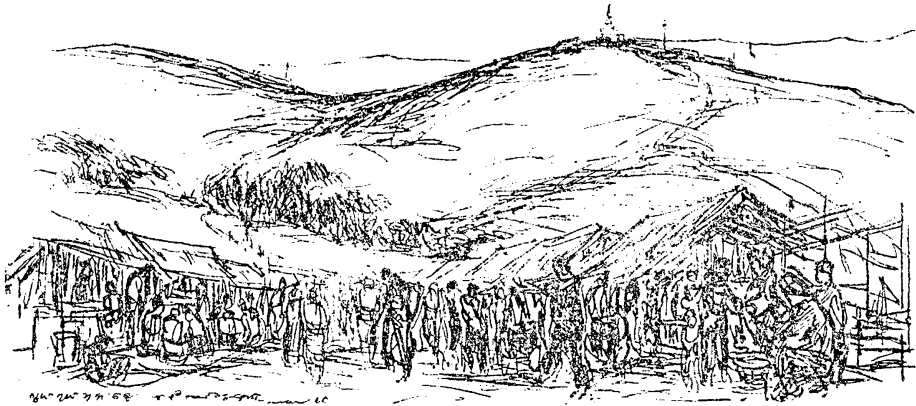

ရေပူစမ်းကို ရှမ်းပြည်ထောင်စုသားတို့က ‘နမ့်အွန်’ ဟု မှည့်ခေါ်ထားကြလေသည်။ ‘နမ့်’သည် ‘ရေ’ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၍ ‘အွန်’သည် ‘နှေး’သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ နမ့်အွန်ရေနှေးစမ်းသည် အနားယူ ကုန်းစခန်း၏ဘေးတွင် တသွင်သွင် စီးဆင်းလျက်ရှိနေ၏။ ထိုပူနှေးသော စမ်းရေကိုဆည်လျက် အုတ်ကန် ခုနစ်ဆင့်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည်။ ပူနှေးနှေးရေတို့သည် ထိုအုတ်ကန်ဆင့်ထဲသို့ အမြဲမပြတ်စီးဆင်းနေပြီး အုတ်ကန်နှစ်ဆင့်ပေါ်မှ အစဉ်သဖြင့် ဖိတ်လျှံကျနေကြသည်။

အုတ်ကန်ငယ်ထဲမှစမ်းရေသည် ပူလွန်းသောကြောင့် ဆယ်မိနစ်မျှ ကြက်ဥထည်းထားပါလျှင် ကျက်သွားနိုင်သည်ဟု ဆို၏။ ကန်ငယ်မှတဆင့် ကူးသွားရရှာသော အုတ်ကန်ကြီးထဲမှ ရေပူသည် ကြက်သိမ်းနှေးသာသာမျှ ဖြစ်လျက် ချိုးကောင်းလှ၏။ အငွေ့တထောင်းထောင်း ထနေသောရေတွင် ရေချိုးနေကြသူများ၏ ပျော်ရွှင်မှုသည် ကုန်းပေါ်၌ ချမ်းနေကြသောသူများကို ကူးစက်သွားကြသည်။ လွယ်ဂျယ် ဘုရားဇူး ခရီးသည်တို့သည် ဤနမ့်အွန်ရေနှေးနှင့်သန့်စင်ပြီးမှ လွယ်ဂျယ်ဘုရားရှိရာသို့ ခရီးဆက်ကြလေသည်။

လွယ်ဂျယ်။ ။ ရှမ်း တောင်တန်းကြီး များသည် မိုင်းမိုင်းရီဝေလျက်ဖြင့် အလွမ်းဘက်ကို လှယူနေကြ၏။ တောင်တက်ကားလမ်း၏ ဝဲယာဘက်တွင် ငုရွှေဝါပွင့်များ၊ စိန်ပန်းပွင့်များကဲ့သို့ ပင်လုံးကျွတ် အပွင့်ကို ဆောင်သော ပန်းချယ်ရိပ်ပင်များ၊ မက်မွန်ပင်များသည် အအုပ်အုပ် အစုစုဖြင့် စွယ်တော်ပန်းပြုပွင့်များနှင့် နယ်လူစွာ ပွင့်နေကြသည်။

အရွက်လဲသောကြောင့် ရိုးတံကျဲကျဲ ခြောက်မွဲမွဲနှင့် ကံနည်းခိုက်ကြုံနေရရှာသောတောပင်ကြီးငယ်တို့သည် ရီဝေသည့် နှင်းမြူထဲတွင် အားခဲလျက် ရပ်တည်နေကြ၏။ ရေပူစမ်းမှ ခရီးဆက်၍ သိန္နီ၊ ကွတ်ခိုင်၊ မိုင်းယူ၊ မူဆယ်၊ နမ့်ခမ်း၊ ဗန်းမော်၊ စိန်လိုကတားမှ လွယ်ဂျယ်ဘုရားပွဲရှိရာသို့ မိုင်နှစ်ရာလေးဆယ်ကျော် ဝေး၏။ တောင်စဉ် တောင်တန်းကြီးများ၌ ရောင်စုံ ချယ်သထားသော သစ်ပန်းတောကြီးများသည် မိုးတိမ်နှင့် ရောယှက်သည်အထိ တဖြည်းဖြည်း မြင့်မားလာသော အခါ တောင်ပင်လယ်ကြီး အတွင်းသို့ နစ်မြုပ်သွားသည်နှင့် ခရီးစဉ်ရွှေဘက်မှ ပေါ်လာသော လွယ်ဂျယ်ရွာသို့ ရောက်လာကြသည်။

ဤလွယ်ဂျယ်ရွာသည် တောင်ပေါ်မြေပြန့်ပေါ်၌ အိမ်ခြေသုံးရာမျှဖြင့် ပြည်စောင့်စစ်တပ်နှင့်အတူ တရုတ် ဗမာနယ်စပ်တွင် တည်ရှိ၏။ ရွာနှင့်ဤမှာဘက် တမိုင် ကျော်တွင် ကြက်မြီးတောင်၊ ကြက်ဝမ်းတောင်၊ ကြက် ခေါင်းတောင် အမည်တွင်သော တောင်သုံးတောင် ရင်ဘောင်တန်းလျက်တည်နေ၏။ ထိုတောင်သုံးတောင် အနက် အမြင့်ဆုံးသော ‘လွိုင်ဟိုးကိုယ်’ ခေါ်သည့်

ကြက်ခေါင်းတောင်ပေါ်တွင် ဖွေးဖွေးပြူသော စေတီ ငယ်တဆူကို တည်ထား၏။ ထိုစေတီငယ်ကို လူအပေါင်း တို့က လွယ်ဂျယ်ရွာကို အစွဲပြုသောကြောင့် ‘လွယ်ဂျယ် ဘုရား’ ဟု အသိအမှတ်ပြုကြသည်။

ဤလွယ်ဂျယ် အား ရှမ်းပြည်ထောင်စုသားတို့က ‘လွယ်ကျယ်’ ဟု ခေါ်သည်။ ‘လွယ်’ သည် တောင်ဟု ပြန်ဆိုပြီး ‘ကျယ်’ သည် မြို့ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။

ပွဲခင်းဈေး။ ။ ဤ ‘တောင်မြို့’ လွယ်ဂျယ်ဘုရား ပွဲတော်သည် ရွက်သစ်လောင်းသည့် တပေါင်းလ ပထမ ပတ်တွင် ပြုလုပ်ကျင်းပလေ့ရှိ၏။ ပွဲတော်အချိန်၌ လွယ် ဂျယ်ရွာ၏အနီး တောင်တန်းတလျှောက်တွင် နေထိုင် ကြကုန်သော လီရှောလူမျိုး၊ ရှမ်းကြီးလူမျိုး၊ ဂျင်းဖော လူမျိုးများနှင့် တရုပ်နယ်စပ်ဘက်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ တောင် ပေါ်သားများသည် ဘုရားပွဲတော်ရက်မတိုင်မီ စား ရေရိက္ခာအပြည့်အစုံကို သယ်ယူကာ တောအထပ်ထပ်၊

ချောင်းအတန်တန်၊ တောင်အဆင့်ဆင့်များကို ကျော် ဖြတ်လျက် ဘုရားကြည်ညိုရန် ရောက်လာတတ်ကြ၏။

ဘုရားပွဲခင်းတွင် ပွဲလာဘုရားဖူးများအတွက် အလွန် စီးပွားရှာကောင်းသော တရုပ်လူမျိုးတို့က ဟိုမှာဘက် တရုပ်ပြည်ထွက် ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များကို ရောင်း ချလေသည်။ ဤမှာဘက် ရှမ်းပြည်ထောင်စုသားတို့ သည်လည်း ပွဲလာ ဘုရားဖူး များ အတွက် အစား အသောက်များကို ရောင်းကြလေသည်။

လျက်နေကြသော ရှမ်းကြီးလူမျိုးတို့ကို ပွဲလာ ဘုရား
 ပူးအဖြစ် အများဆုံး မြင်တွေ့နိုင်၏။ ဘုရားစေတီငယ်
 သည် ဖြူဖွေးလျက် ကြက်ခေါင်းတောင်ပေါ်၏ အမြင့်
 ဆုံး၌ တည်ရှိပြီး၊ ဤဘုရားစေတီအား ဘုရားဒါယကာ
 ဖြစ်သော ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး-ဒေါ်သိန်းနုတို့ တည်
 ထားလေ၏။ ဘုရားဘွဲ့တော်ကား 'သကျမာရဇိန် အောင်
 တော်မူ စေတီ' တည်း။

ပန်းပန်တပွင့်။ ။ ဤလွယ်လျယ် ပွဲခင်းထဲ၌ ရှမ်း
 အမျိုးသမီးပျိုတို့အား ပို၍ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းနေ
 ၏။ ရှမ်းအမျိုးသမီးတို့၏ ဆင်ယင် ထုံးဖြူမှုသည် ဆံပင်
 နှင့် ခွဲမရသော အတွန့်ကလေးများ ပြုလုပ်ထားသည့်
 အနက်ရောင်ပိတ်နှင့် ဆံထုံးပုံများကို ဦးခေါင်းတွင်
 ရှိပတ်ထားကြ၏။ ဝိုင်းသောမျက်နှာ၊ သန်မာသော
 မေးရိုး၊ ရှည်လျားသောမျက်ပေါက်၊ ပြည့်ဖေါင်းနီမြန်း

လူပုဂ္ဂိုလ်များ၏ နေထိုင်မှုပုံစံကို ဖော်ပြသော ပုံစံတစ်ခု

သော နတ်ခမ်းတို့ဖြင့် အရှေ့တိုင်းသူ ပီသစွာ တင့်တယ် လှပနေသည်။ ရှမ်းမပျိုကလေးတို့သည် သန်စွမ်းတောင့် တင်းသော ကိုယ်ဟန်ဖြင့် အစုလိုက်-အအုပ်လိုက် ဝိုင်းဖွဲ့ စကားပြောနေတတ်ကြ၏။ သူမ ပျိုတို့၏ အေးဆေး နွဲ့နောင်းသော အသံ အနိမ့်အမြင့်မှာလည်း ချစ်ကြည် နူးစရာ ဖြစ်နေ၏။

ပွဲခင်းလာ ကာလသားတို့ သိထားသင့် သိထားအပ် သော သူမပျိုတို့အကြောင်းကား ဤသို့ဆို၏။ သူမပျို တို့၏ ဆံထုံးသည် ပုံ့ပုံ့ ငယ်ငယ် ကလေးများ အဖြစ် ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုပြုထားပါလျှင်အပျိုကညာဟူ၍အမှတ် ပြုလျက်၊ ဆံထုံး မြင့်မြင့်မားမား ရှည်ထွားထွားကြီး များ ပြုလုပ်သားပါမူ လောကအကြောင်းသိခကောင်း ပြီး အိုသူဟု သတ်မှတ်ခြင်း ပြုခံရ၏။

‘မိန်းမကောင်းမှန် ပန်းပန်တပွင့်’ဟူသော စကားရပ် သည် ထိုလွယ်လျယ်အရပ်ရှိ ရှမ်းမ ပျိုချောကလေးများ အတွက် ရည်ရွယ်ထားသော စကား ဖြစ်လေသလော၊ ပျိုသူသည် ယာဘက်ဆံစပ်တွင် တပွင့်တည်းသော ပန်း ကလေးကို ပန်ဆင်ထားပါလျှင် ထိုပန်းပွင့်ရှင်မကလေး သည် ပိုင်ဆိုင်သူမဲ့သဖြင့် ချူလွဲပါဟု စောင့်စားနေသူ

ဖြစ်သောကြောင့် မည်သူမဆိုချူလိုက်ချူနိုင်ခွင့်ရှိသည် ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟု ဆို၏။ ပန်းပွင့်ငယ်မရှိသူ၊ ပန်းမဆင်မြန်းသူများက ပိုင်ရှင်ရှိပြီး အဆွတ်ချူခံပြီး ဖြစ်၍ အနားမှ မသိလာကြလေနှင့် ဟူသော အဓိပ္ပာယ် ရှိသည်ဟု ဆို၏။

ပွဲခင်းထဲ၌ ပွဲကြည့်ကြရင်း ချစ်ရေးကြိုက်ရေးဆိုနိုင် ကြ၏။ ပျိုသူသည် ချစ်တတ်သည့်အရွယ်မို့ ချစ်စဘွယ် မျက်လုံးနှင့် ချစ်စရာကြီး ပြုံးနေသည်ကို တွေ့ရပါမူ၊ ထိုပျိုသူ၏ ခေါင်းပေါ်မှ တပွင့်သောပန်းကို ဖြုတ်ယူ လိုက်နိုင်၏။ ထိုအခါ ပန်းပွင့်ရှင်မကလေးသည် အကို ကာလသားချော၏ မေတ္တာပန်းကို ဖြုတ်ယူသည် အထိ ကြည်ဖြူစွာ လက်ခံပါလျှင် ပျိုသူတို့အတူ ယှဉ်တွဲလျက် တထည့်တည်းသောစောင်နှင့် နှစ်ယောက်အတူ လှမ်းခြုံ ထွေးပိုက်ထားနိုင်သော အခွင့်အရေးကို ရရှိနိုင်သည် ဟုဆို၏။

ငါးရက်တဈေး။ ။ နှင်းမွန်နန္ဒသည် ပြာမှိုင်းလျက် ရှိသော တော တောင် အပေါင်းတို့အား ယုဏ္ဏယယ ဖုံးလွှမ်းထား၏။ တောင်လေသည် အေး၍ လတ်ဆပ်

သောကြောင် မွေး၍ ဆန်းလန်းစေ၏။ မြင့်သော တောင်၏ ထိပ်ဆုံး၌ တည်ရှိသော ဘုရားပွဲတော်၏ ဒုတိယနေ့နှင့် လွယ်ဂျယ်ရွာမှ ငါးရက်တစ်ချောင်းသည် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ကြုံခဲ့ရ၏။

လွယ်ဂျယ်ရွာအတွက် ငါးရက်တစ်ချောင်း ဈေးဝယ်လာသူများက အပျော်ဆုံးနေ့ဟု သတ်မှတ်ကြ၏။ ပွဲခင်း၌ဟင်းသီး ဟင်းရွက် စားသောက်ဖွယ်ရာများ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို ဈေးပိတ်ရက်များ အတွက်

ကြိုတင်ဝယ်ခြမ်းနေကြသော ရှမ်း၊ လီဂျော၊ ဂျင်းဖော၊ တောင်ပေါ်သူများစုံကို စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ တွေ့ခဲ့ရ၏။

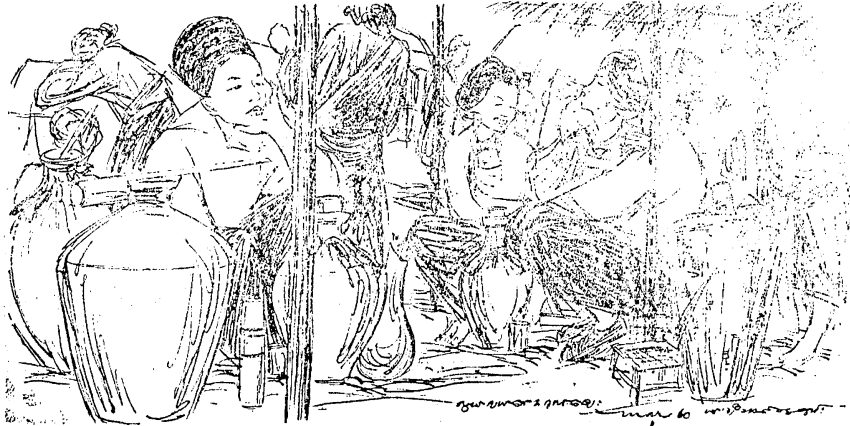
တောင်ပေါ်သားတို့သည် ရိုးသား၏။ ဖော်ရွေ၏။ စိတ်သဘောသကာယ ကောင်းမွန်စွာရှိကြ၏။ သူတို့နှင့် ဦးစွာတွေ့ရသော မျက်နှာစိမ်း ညွှန်သည်များ အပေါ်တွင် ပထမ ကြောက်ရွံ့သလို တဖြည်းဖြည်း မျက်နှာ ကျက်မိလာသောအခါ၌ တောင် ပေါ်သား များ ၏

ရင်းနှီးမှု၊ ဖော်ရွေမှု၊ ရိုးသားမှု အပြည့်ရှိသော ပေါင်းသင်း
ဆက်ဆံမှုများကို အလွန် ကျေနပ် နှစ်သိမ့်စွာ ခံယူခဲ့
ရ၏။

အရက်ဈေး။ ။ ထို ငါးရက် တဈေး အတွင်း၌
ဟင်းသီးဟင်းရွက် စားဘွယ်သုံးဆောင်ဘွယ်များထက်
မြေပြန့်သားတို့အတွက် အထူးအဆန်းတရပ် အနေဖြင့်
တွေ့မြင်နိုင်သော အရက်ဈေးဘန်းကြီးကို တွေ့ရသေး၏။

အရက်ရောင်းသူကား အမျိုးသမီးများဖြစ်၏။ အရက်
သည် ချက်အရက်ဖြစ်သောကြောင့် ဤဆန်အရက်၏
သတ္တိမှာ မြေပေါ်သို့ ပက်ဖျန်းပြီး မီးရှို့လိုက်လျှင်
ဓာတ်ဆီကဲ့သို့ တမုဟုတ်ခြင်း ထလောင်တတ်၏။
မီးတောက်အရက်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။

ဤ မီးတောက်အရက်ကို အမျိုးသားနှင့် တန်းတူ
အသက်ကြီး၍ အိုသူ အမျိုးသမီးများက သောက်နိုင်
လေ့ရှိသည်။ အရက်ဝယ်သူအမျိုးသမီးများက ပို၍များ

လှ၏။ တောင်ပေါ်သားတို့သည် တောင်အဆင့်ဆင့်
တောအထပ်ထပ်တို့ ဖြတ်ကျော်၍လာသော အေးချမ်း
သည့် တောင်လေ၏ စိုးမိုးစွာ အနိုင်ကျင့်မှုအပေါင်းကို
ဤ'လောင်'ဟူသော ဆန်အရက်ဖြင့် ကာကွယ်နေကြ
ဟန်ရှိ၏။

ရှမ်းကြီး လူမျိုး ဖြစ်သော တောင်ပေါ်သားတို့၏
ဆင်ယင်ထုံးပုံမူလေ့များနှင့် တောင်ပေါ်၏ ရာသီပန်း
များကဲ့သို့ လန်းဆန်းအေးဆေးဟန်ရှိသော လှုပ်ရှားမှု
များသည် ပန်းချီရေးဆွဲ မှတ်သားထားရန် အသစ်
အဆန်းများဖြစ်စေ၏။

တောင်ပေါ်သား အပေါင်းတို့သည် ရာသီဥတု အ
မျိုးမျိုး၏ဒဏ်ကို မလှုပ်မယှက်ဖြင့် သဘောကောင်းစွာ
စိုးမိုးခြင်း ခံရရှာသော တောင်တန်းကြီးများကဲ့သို့
ရိုးသားစွာရှိကြလေ၏။

ဒို့့သွေးသားများ
ဩဂုတ်လ ၁၉၆၀
ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း

မယာဝရန်ကုန်

အမျိုးသားစီးပွားရေးသို့။ ။ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံကြီး လွတ်လပ်ခဲ့သည်မှာ ၁၉ နှစ်တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့ပြီ။ ပြည်ထောင်စုဘွား တိုင်းရင်းသားတို့လက်ဝယ်သို့ အချုပ်အချာအာဏာသည် ရောက်ခဲ့ပြီ။ လွတ်လပ်ရေးရချိန်မှစ၍ အမျိုးသားစီးပွားရေးကို ထူထောင်မည်ဟုကြွေးကြော်ခဲ့၏။ ကြွေးကြော်သံသည် တိမ်နစ် တိုးတိတ်သွားခဲ့၏။ အမျိုးသားစီးပွားရေးဟူသည် နိုင်ငံခြားနှင့် ပြည်တွင်းအရင်းရှင်တို့၏ လက်ခုပ်တွင်းမှ ရေပမာသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

စနစ်သည် အခြေယိုင်နှိုးပြိုကွဲခဲ့သည်။ သို့သော် အရင်းရှင် စီးပွားရေးစနစ်သည် မှောင်ခိုအသွင်ဖြင့် အသက်ငင် လျက် ရှိသေး၏။ မှောင်ခိုလုပ်ငန်းကို အသက်သွင်းနေ သူများတွင် ပြည်တွင်းရှိ နိုင်ငံခြားသားမှာ အများစုလို ဖြစ်နေလေသည်။

ရန်ကုန်မြို့ လူစည်ကားသော တရပ်တန်းတဝိုက်၊ မဂိုလမ်း သိမ်ကြီးဈေး တဝိုက်မှ မှောင်ခိုလုပ်ငန်းကို ကျွန်တော် ဤသို့တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဤနိုင်ငံခြားသား စီး ပွားရေးသမားတို့၏ မှောင်ခိုဈေးကို ဖြိုဖျက်ပစ်မှသာ အမျိုးသား စီးပွားရေးသည် ကြီးသည် ငယ်သည်မဟူ နိုင်ငံအစိုးရ၏ လက်ဝယ်သို့ ရောက်လာပေလိမ့်မည်။ ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်သို့ ရောက်လာပေလိမ့်မည်။

တော်လှန်ရေး ကောင်စီက နိုင်ငံ အာဏာကို လွှဲ ပြောင်းယူလိုက်ပြီးသည်၏ နောက်တွင် အမျိုးသား စီးပွားရေးကို မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ဖြင့် ထူထောင် သည်။ ခေါင်းပုံပြတ် အမြတ်ကြီးစားတို့၏ စီးပွားရေး စားကျက်ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ အရင်းရှင် စီးပွားရေး

ပန်းချီ မောင်ငွေထွန်း

အမျိုးသားစီးပွားရေးသို့

(၁၉၆၇ လွတ်လပ်ရေးအထူးထုတ်)

ကြေးမုံသတင်းစာ

ပန်းချီမဂ္ဂဇင်း အနုပညာပြောက်ပန်းချီကား ၁၀၂ ကား
ခရီးတောင်းပေး ၉၉ ပုဒ်

ဤပန်းချီဆရာ။ ။ ပန်းချီမောင်တွေနဲ့ပဲမည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လက်စွမ်းထက်သော ပန်းချီဆရာ တဦး ဖြစ်သည်။ ပန်းချီပညာဖြင့် အလှပီတိကို ရှာဖွေပြီး၊ အနုဘာဝကို စူးစမ်းခြင်း၊ ဘဝ တန်ခိုးသတ္တိကို ပုံသရုပ်ဖော်ခြင်း၊ လူသားအားမာန်ကို ထင်ဟပ်ပြခြင်းတို့ဖြင့် ပျော်မွေ့တတ်သူ ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ အနှံ့သတတ်အလှပန်းချီ ရှားဖွေခန္ဓာကားလိုသော ဆန္ဒဖြင့် ခရီးသွားခဲ့သည့် ပြန်မာပန်းချီခရီးသည် တဦး ဖြစ်ပေသည်။

ဤခရီး။ ။ ရန်ကုန်မြို့မှ အထက်မြန်မာပြည်တစ်ခု၊ နာဂတောင်တန်း၊ မြောက်ပိုင်းရမ်းပြည် မူတာဆို အထက် မနုမ်းတော့ ကုန်းပြည်နယ်အထိ မြန်မာပြည် တန်တလျားရှုံးကြားသောသခိုင်း ဖြစ်ရပ်၊ သဘာဝရင်းမတူသော လူ့မေလနစ်သက်စရာ ရှေးရိုးအစွဲအလန်း၊ တောင်တန်းနှင့် မီးခရီး၊ သဘာဝထွက်ကုန်နှင့် သားငါးတစ်မျိုး၊ ဤသည့်ကို အရမ်းခဲန်းချီမျက်စိ၊ အမျိုး သားစိတ် အပြည့်ဖြင့် ရှေးမြယ်ထားခြင်း ဖြစ်ရကား၊ ပန်းချီပုံများကို ဆက်စပ်ယူတတ်လျှင် မြန်မာ့ လူ့ရေးသနိုးစဉ်ကို ကောက်ချက်ချနိုင်လာသည်အထိ ပြည့်စုံ လုံလောက်ပေသည်။

ဤစာအုပ်။ ။ ယဉ်ကျေးမှု တိုးတက်သော နိုင်ငံတွင် စွဲစားအုပ်မျိုးကို ရှုံးပေး၍ 'တန်ကြေး ကြီးသောစာအုပ် အဖြစ် တမြတ်တရိုးလေလာ သိမ်းဆည်းကြသည့် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် ဤစာအုပ်မျိုး တကြိမ်မှ မထုတ်ဝေဘူးသေးသေးပေမူကားစုအပြင်ကို ပန်းချီဖြင့်ဖော်၍ စိတ်အပြင် ကို စာဖြင့်ဖော်သားခြင်းဖြစ်ရကား အခြား ခရီးသွား၊ ပညာပေး၊ အထူး စာအုပ်တို့ထက် ဤစာအုပ်က အဆင့်မြင့်သည်။
ပန်းချီမောင်တွေနဲ့ပဲနှင့်ပန်းချီရေးသော၊ ခရီးသွားဘက် စာရေးဆရာ ရန်ကုန် ဘသွေ၏ 'ပန်းချီသည် စိတ်၏ အစာ' အမှာနှင့် ပန်းချီမောင်တွေနဲ့ပဲ၏ 'ပဟးပဦးလုံးပန်းချီခရီးသည်' အမှာတို့သည် ပန်းချီခရီးသည် စာအုပ်အတွက် ပန်းချီဆန်စွာ ပါရှိထားပေသည်။

ပန်းချီခဲကိုးသုည
ပန်းချီဖောင်ငွေထွန်း

